

**Sprawozdanie Finansowe
Deutsche Bank Polska S.A.**

za 2020 rok

Spis treści

Rachunek zysków i strat Deutsche Bank Polska S.A.	5
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Deutsche Bank Polska S.A.	7
Zestawienie zmian w kapitale własnym Deutsche Bank Polska S.A.	8
Rachunek przepływów pieniężnych Deutsche Bank Polska S.A.	10
Noty do sprawozdania finansowego Deutsche Bank Polska S.A.	12
1. Dane identyfikujące Bank	12
2. Znaczące zasady rachunkowości	13
a) Oświadczenie o zgodności	13
b) Kontynuacja działalności	13
c) Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego	13
d) Wartości szacunkowe	16
e) Zmiana prezentacji	18
f) Waluty obce	19
g) Aktywa i zobowiązania finansowe	20
h) Rzeczowe aktywa trwale	24
i) Wartości niematerialne	25
j) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	26
k) Pozostałe składniki bilansu	26
l) Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych	27
m) Kapitał własny	27
n) Świadczenia pracownicze	27
o) Rezerwy	29
p) Wynik z tytułu odsetek	29
q) Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	30
r) Przychody z dywidend	32
s) Wynik na sprzedaży instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	32
t) Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji	32
u) Pozostałe przychody i koszty operacyjne	32
v) Podatek dochodowy	32
w) Udzielone i otrzymane zobowiązania pozabilansowe	33
3. Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek	34
4. Koszty z tytułu odsetek	34
5. Przychody z tytułu prowizji	35

6.	Koszty z tytułu prowizji	35
7.	Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	36
8.	Pozostałe przychody operacyjne	36
9.	Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania	37
10.	Koszty operacyjne	38
11.	Amortyzacja	38
12.	Podatek od niektórych instytucji finansowych	38
13.	Pozostałe koszty operacyjne	39
14.	Podatek dochodowy	40
15.	Zysk(strata) na jedną akcję	41
16.	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	41
17.	Należności od banków	41
18.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	43
19.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	46
20.	Inwestycyjne aktywa finansowe	47
21.	Rzeczowe aktywa trwałe	51
22.	Wartości niematerialne	55
23.	Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	56
24.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	56
25.	Pozostałe aktywa	58
26.	Zobowiązania wobec innych banków	59
27.	Zobowiązania wobec klientów	60
28.	Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	61
29.	Rezerwy	63
30.	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	66
31.	Pozostałe zobowiązania	66
32.	Zobowiązania podporządkowane	67
33.	Kapitał akcyjny	67
34.	Pozostałe kapitały	69
35.	Wartość godziwa	69
36.	Zobowiązania warunkowe i pozabilansowe	75
37.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie	76
38.	Informacje dotyczące leasingu	77
39.	Gotówka i jej ekwiwalenty	77
40.	Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej	78
41.	Transakcje z jednostkami powiązanymi	79

42.	Zdarzenia po dacie bilansowej	83
43.	Ryzyko kredytowe.....	83
44.	Zarządzanie ryzykiem rynkowym oraz płynności	122
45.	Reforma IBOR	142
46.	Zarządzanie kapitałem własnym	143
47.	Wpływ pandemii COVID-19 na działalność banku	149
48.	Polityka w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń	150

Rachunek zysków i strat Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Nota	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek	3	245 671	314 562
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		245 671	314 562
<i>Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie</i>		158 333	186 817
<i>Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody</i>		87 338	127 745
Koszty z tytułu odsetek	4	(73 374)	(112 497)
Wynik z tytułu odsetek		172 297	202 065
Przychody z tytułu prowizji	5	102 033	99 605
Koszty z tytułu prowizji	6	(11 834)	(13 046)
Wynik z tytułu prowizji		90 199	86 559
Przychody z dywidend		-	256
Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	7	72 629	65 961
Pozostałe przychody operacyjne	8	2 385	6 588
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania	9	(58 544)	(14 880)
Koszty operacyjne, w tym:	10	(606 344)	(298 839)
<i>Koszty pracownicze i Koszty działania</i>	10	(229 860)	(267 534)
<i>Amortyzacja</i>	11	(15 315)	(16 139)
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	13	(361 169)	(15 166)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	12	(18 062)	(20 648)
Wynik na działalności operacyjnej		(345 440)	27 062
Zysk(strata) przed opodatkowaniem		(345 440)	27 062
Podatek dochodowy	14	(12 817)	(20 619)
Zysk(strata) za okres		(358 257)	6 443

Noty zaprezentowane na stronach 12-153 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów\ (strat) Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Zysk\ (strata) netto za okres	(358 257)	6 443
Inne całkowite dochody w tym:	5 891	(12 462)
Inne całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	-	-
Inne całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	5 891	(12 462)
<i>Wycena dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto</i>	<i>7 350</i>	<i>(15 329)</i>
<i>Podatek odroczony</i>	<i>(1 459)</i>	<i>2 867</i>
<i>Inne składniki całkowitych dochodów</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Całkowity dochód\ (strata) za okres sprawozdawczy	(352 366)	(6 019)

Noty zaprezentowane na stronach 12-153 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Nota	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Aktywa			
Kasa, środki w Banku Centralnym	16	933 565	521 236
Należności od banków	17	173 008	539 826
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	18	9 355 861	9 712 491
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		9 355 861	9 712 491
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	19	60 567	21 361
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	20	9 126 424	8 422 026
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		9 126 424	8 422 026
Rzeczowe aktywa trwałe	21	33 935	41 022
Wartości niematerialne	22	19 756	21 240
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	23	5 150	4 103
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	30 739	29 540
Pozostałe aktywa	25	71 319	48 555
Aktywa razem		19 810 324	19 361 400
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec innych banków	26	7 272 062	6 047 949
Zobowiązania wobec klientów	27	8 319 125	9 146 315
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	28	57 320	15 212
Rezerwy	29	384 518	39 865
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	30	-	-
Pozostałe zobowiązania	31	202 484	292 747
Zobowiązania podporządkowane	32	1 396 625	1 288 756
Zobowiązania razem		17 632 134	16 830 844
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	33	1 744 449	1 744 449
Kapitał zapasowy	34	676 892	666 805
Pozostałe kapitały rezerwowe	34	106 189	109 833
Kapitał z aktualizacji wyceny	34	8 917	3 026
Zyski zatrzymane	34	(358 257)	6 443
Kapitał własny razem		2 178 190	2 530 556
Zobowiązania i kapitały razem		19 810 324	19 361 400

Noty zaprezentowane na stronach 12-153 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitale własnym Deutsche Bank Polska S.A.

w tys. PLN	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
Nota	33	34	34	34	34	
Stan na 1 stycznia 2020 roku	1 744 449	666 805	109 833	3 026	6 443	2 530 556
<i>Całkowite dochody za okres</i>	-	-	-	5 891	(358 257)	(352 366)
Wynik roku bieżącego	-	-	-	-	(358 257)	(358 257)
Wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	5 891	-	5 891
Podział wyniku za rok poprzedni	-	6 443	-	-	(6 443)	-
Inne zmiany	-	3 644	(3 644)	-	-	-
Saldo na 31 grudnia 2020 roku	1 744 449	676 892	106 189	8 917	(358 257)	2 178 190

Noty zaprezentowane na stronach 12-153 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitale własnym Deutsche Bank Polska S.A. (c.d.)

w tys. PLN	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitały razem
Nota	33	34	34	34	34	
Stan na 1 stycznia 2019 roku	1 744 449	666 805	339 150	15 488	(229 317)	2 536 575
<i>Całkowite dochody za okres</i>	-	-	-	(12 462)	6 443	(6 019)
Wynik roku bieżącego	-	-	-	-	6 443	6 443
Wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	-	(12 462)	-	(12 462)
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	(229 317)	-	229 317	-
Saldo na 31 grudnia 2019 roku	1 744 449	666 805	109 833	3 026	6 443	2 530 556

Noty zaprezentowane na stronach 12-153 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Rachunek przepływów pieniężnych Deutsche Bank Polska S.A.

		Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
w tys. PLN			
Działalność operacyjna			
Zysk(strata) netto	Nota	(358 257)	6 443
Korekty		958 772	(1 818 651)
Amortyzacja		15 315	16 614
Odsetki od kredytów/pożyczek od innych banków		50 586	50 108
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej		(172 571)	(247 486)
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)		12 817	20 619
Podatek dochodowy zapłacony		(20 625)	(4 103)
Zmiana stanu lokat oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom		-	4 284
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(39 206)	(10 082)
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych		(32 254)	54 429
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		356 630	1 184 662
Zmiana stanu innych aktywów		(17 202)	11 172
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków		1 331 982	(2 639 839)
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		42 108	5 886
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		(827 190)	(122 879)
Zmiana stanu rezerw		344 653	(40 348)
Zmiana stanu innych zobowiązań		(90 263)	(50 076)
Inne korekty		3 992	(51 612)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		600 515	(1 812 208)
Działalność inwestycyjna			
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(4 846)	(8 499)
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-	16
Otrzymane dywidendy		-	256
Zakup inwestycyjnych papierów wartościowych		(61 723 779)	(47 015 010)
Wykupy inwestycyjnych papierów wartościowych i wpływy odsetek z inwestycyjnych papierów wartościowych		61 224 206	48 682 949
Przepływy pieniężne netto związane z działalnością inwestycyjną		(504 419)	1 659 712

Działalność finansowa

Emisja akcji	-	-
Zaciągnięte kredyty i pożyczki, w tym podporządkowane	-	-
Zapłacone odsetki	(50 586)	(50 108)
Dywidendy wypłacone	-	-
Spląty kredytów i pożyczek, w tym podporządkowanych	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(50 586)	(50 108)
Przepływy pieniężne netto	45 510	(202 604)
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	-	(931)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	45 510	(202 604)
Środki pieniężne na początek okresu	39	1 263 666
Środki pieniężne na koniec okresu	39	1 061 062
Dodatkowe ujawnienia na temat przepływów operacyjnych		
Otrzymane dochody odsetkowe	254 332	302 861
Koszty odsetkowe zapłacone	(73 708)	(59 134)

Noty zaprezentowane na stronach 12-153 stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Noty do sprawozdania finansowego Deutsche Bank Polska S.A.

1. Dane identyfikujące Bank

Nazwa banku: Deutsche Bank Polska S.A.
Siedziba: Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa
PKD: 6419 Z
Rejestracja: Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy, KRS 0000022493

Deutsche Bank PBC S.A., (Bank) został utworzony Decyzją Nr 62 Prezesa Narodowego Banku Polskiego w sprawie utworzenia Banku Współpracy Regionalnej Spółka Akcyjna w Krakowie z dnia 26 lipca 1991 roku. Bank został zarejestrowany w KRS 23 czerwca 2001 roku w Krakowie, przez Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego jako Bank Współpracy Regionalnej S.A. w Krakowie.

W dniu 31 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy dokonał wpisu połączenia Deutsche Bank Polska S.A. oraz Deutsche Bank PBC S.A. Od dnia 1 lutego 2014 roku Bank kontynuuje działalność w ramach połączonej struktury jako Deutsche Bank Polska S.A. (dawniej Deutsche Bank PBC S.A., dalej „Bank”).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku, jak i na koniec roku poprzedniego, Jednostką dominującą wobec Banku był Deutsche Bank AG z siedzibą we Frankfurcie nad Menem, który jest jednostką dominującą najwyższego szczebla.

W okresie objętym sprawozdaniem i do dnia podpisania sprawozdania w skład Zarządu wchodzili:

- Tomasz Kowalski – Prezes Zarządu,
- Zbigniew Bętkowski – Członek Zarządu,
- Piotr Gemra – Członek Zarządu,
- Magdalena Rogalska – Wiceprezes Zarządu,
- Piotr Pawłowski – Członek Zarządu.

Przedmiotem działalności Banku zgodnie ze statutem jest wykonywanie – w obrocie krajowym i zagranicznym – czynności bankowych oraz, w granicach dopuszczalnych prawem, innych czynności dla osób fizycznych i prawnych, a także dla spółek i innych organizacji gospodarczych nie posiadających osobowości prawnej oraz organizacji międzynarodowych. Bank prowadzi działalność również w zakresie bankowości inwestycyjnej.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

2. Znaczące zasady rachunkowości

a) Oświadczenie o zgodności

Sprawozdanie finansowe Banku za okres zakończony 31 grudnia 2020 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (zwanej dalej „MSSF”) i innymi obowiązującymi przepisami.

b) Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego okoliczności, które mogłyby wskazywać na zagrożenie możliwości kontynuowania przez działalność Bank w okresie nadchodzących 12 miesięcy na skutek planowanego lub niezależnego od Banku zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

c) Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Banku za okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku zostało sporządzane w złotych polskich (PLN) w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Sprawozdanie zawiera dane jednostkowe.

W sprawozdaniu finansowym zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych, jako wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Bank nie dokonał zmian zasad rachunkowości w stosunku do zasad przyjętych w poprzednim, poza zmianą prezentacji opisaną w pkt. e). Polityka rachunkowości Banku uwzględnia wymogi wszystkich obowiązujących na dzień bilansowy Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 28 maja 2021 roku. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego zostanie dokonane przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym. Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania tych standardów i interpretacji.

Zamieszczone poniżej nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2020 roku, i nie zostały zastosowane w sprawozdaniu finansowym. Bank ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2020 r.:

- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw”** – definicja przedsiębiorstwa (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** - Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – Definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- **Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później).

Wyżej wymienione zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2020 rok.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Bank

W niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Bank nie zdecydował o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** z późniejszymi zmianami do MSSF 17 (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw”** – zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych wraz ze zmianami do MSSF 3 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),

- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** - przedłużenie tymczasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9 (data wygaśnięcia tymczasowego zwolnienia z MSSF 9 została przedłużona na okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSSF 16 „Leasing”** - ulgi w spłatach czynszu w związku z Covid-19 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 czerwca 2020 roku lub później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone, również w sprawozdaniach finansowych niezatwierdzonych do publikacji w dniu 28 maja 2020 roku. Zmiana ta jest również dostępna dla raportów śródrocznych).
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”** – przychody uzyskiwane przed przyjęciem składnika aktywów trwałych do użytkowania (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- **Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”** – umowy rodzące obciążenia – koszt wypełnienia umowy (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”, MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 16 „Leasing”** - Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej - Etap 2 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2018 - 2020)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 9, MSSF 16 oraz MSR 41) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 1, MSSF 9 oraz MSR 41 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później, zmiany do MSSF 16 dotyczą jedynie przykładu ilustrującego, a zatem nie podano daty jej wejścia w życie).

Bank postanowił nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów. Według szacunków Banku, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Bank na dzień bilansowy.

d) Wartości szacunkowe

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków w odniesieniu do wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

Główne założenia/subiektywne oceny przyjęte przy dokonywaniu szacunków przez Bank dotyczą przede wszystkim:

Rezerwa na sprawy sporne związane z kredytami walutowymi

Kwota szacunku dodatkowej rezerwy na przyszłe sprawy sporne jest oparta o model kalkulacji najbardziej prawdopodobnego scenariusza potencjalnych strat Banku z tytułu niekorzystnych wyroków prawomocnych w sprawach mogących wystąpić w dającej się przewidzieć przyszłości. Dla uzyskania szacowanej kwoty rezerwy model wykorzystuje następujące główne parametry:

1. Wskaźnik konwersji wnioskowanych przez klientów zaświadczeń o spłacie kredytu, które mogą stanowić jeden z kluczowych dokumentów potrzebnych do oszacowania wartości przedmiotu sporu i złożenia pozwu. Zastosowanie tego wskaźnika pozwala na oszacowanie przewidywanej liczby nowych pozwów przeciwko Bankowi w dającej się przewidzieć przyszłości;
2. Wskaźnik średniej długości trwania procesów sądowych (do wydania prawomocnego orzeczenia);
3. Wskaźnik prawdopodobieństwa przegrania sprawy sądowej, którego inicjalna kalibracja oparta jest na odnotowanej liczbie niekorzystnych dla Banku prawomocnych orzeczeń w stosunku do wszystkich wydanych w sprawach sądowych otrzymanych od początku roku 2020. Ze względu na ich małą próbę, poziom tego parametru uwzględnia również dostępne dla Banku dane rynkowe w zakresie wyników prawomocnych orzeczeń wydanych w odniesieniu do kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych. W efekcie powyższego przyjęty w modelu poziom wskaźnika jest istotnie wyższy od faktycznie odnotowanego przez Bank w badanym okresie. Wraz ze wzrostem liczby prawomocnych orzeczeń otrzymanych przez Bank, waga danych rynkowych w kalkulacji wskaźnika będzie stopniowo zmniejszana;
4. Średnia kwota roszczenia z tytułu przewidywanych nowych pozwów sądowych.

Powyzsze parametry posluzylly do estymacji w kolejnych latach liczby spodziewanych nowych pozwow sadowych, liczby niekorzystnych prawomocnych orzeczen (zarowno w odniesieniu do aktualnego, jak i oczekiwanego portfela pozwow). W polaczeniu z estymowana srednia kwota roszczenia, Bank oszacowal kwote straty z tytuliu potencjalnych niekorzystnych prawomocnych orzeczen w perspektywie dlugoterminowej w odniesieniu do calogo portfela walutowych kredytow hipotecznych, ktora to strata zostala w calosci pokryta utworzona rezerwa. Wzrost lub spadek liczby pozwow skierowanych przeciwko Bankowi o +/- 1% w stosunku do przyjetych zalozen spowoduje zmianę kwoty rezerwy o +/- 3 miliony zł.

Utrata wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank dokonuje oceny, czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym uległo znaczącemu wzrostowi od dnia jego początkowego ujęcia. Dokonując takiej oceny, Bank posługuje się zmianą ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego, a nie zmianą kwoty oczekiwanych strat kredytowych. W celu dokonania takiej oceny Bank porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danego instrumentu finansowego na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań i które wskazują na znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia. Bank może zakładać, że ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie zwiększyło się znacznie od momentu początkowego ujęcia, jeżeli instrument finansowy charakteryzuje się niskim ryzykiem kredytowym na dzień sprawozdawczy.

Dla aktywów finansowych wycenianych wg efektywnej stopy procentowej, aktywów z tytułu umów lub zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych, do których mają zastosowanie wymogi dotyczące utraty wartości Bank dokonuje odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym.

Jeśli w poprzednim okresie sprawozdawczym Bank wycenił odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, ale na bieżący dzień sprawozdawczy ustala, że nie są już spełniane wymogi określone powyżej dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym na bieżący dzień sprawozdawczy. Ekspozycje klasyfikowane do Koszyka 3 wyceniane są w całym okresie życia i w przypadku ustania przesłanek klasyfikacji do tego Koszyka (i po ustaniu okresu obserwacji w trakcie którego ekspozycja jest również klasyfikowana do Koszyka 3) ekspozycje podlegają migracji do pozostałych Koszyków zgodnie z przyjętymi regułami klasyfikacyjnymi.

Bank ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości, kwotę oczekiwanych strat kredytowych (lub kwotę rozwiązanej rezerwy), jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć zgodnie z zapisami MSSF 9.

W przypadku instrumentów o statusie POCI Bank ujmuje straty kredytowe równe oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Przy początkowym ujęciu aktywa POCI ujmowane są w bilansie w ich wartości godziwej (ujmowane są netto, tzn. nie posiadają rozpoznanego odpisu z tytułu ryzyka kredytowego). Bank przy początkowym ujęciu aktywów POCI dokonuje oszacowania wysokości wszystkich oczekiwanych przepływów i na ich podstawie oblicza efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe (stopa CEIR). Wynik odsetkowy jest liczony z zastosowaniem stopy CEIR

obliczonej w momencie początkowego ujęcia od aktualnego zamortyzowanego kosztu. Na każdy dzień sprawozdawczy Bank ujmuje w wyniku finansowym kwotę zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości. Jednostka ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia jako zysk z tytułu utraty wartości, nawet jeśli oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych, które zostały uwzględnione w kalkulacji oczekiwanych przepływów pieniężnych w momencie początkowego ujęcia.

Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

W oparciu o zapisy MSR 36 na każdy dzień bilansowy Bank ocenia istnienie przesłanek (zewnętrznych lub wewnętrznych), które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości któregoś ze składników aktywów trwałych (lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne). W przypadku istnienia takiej przesłanki, Bank dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia tych przepływów pieniężnych, innych czynników jak np. brak płynności. Utrata wartości zachodzi w przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest nadwyżką wartości bilansowej danego składnika aktywów nad jego wartością odzyskiwalną. Wyznaczony w ten sposób odpis aktualizujący jest ujmowany w rachunku zysków i strat. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

e) Zmiana prezentacji

W roku 2020 Bank dokonał zmiany zasad prezentacji umów podleasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Bank dokonał także zmiany prezentacji pozycji wynikowych, polegającej na skompensowaniu przychodów i kosztów prowizyjnych i zaprezentowania ich w wyniku z tyt. odsetek jako przychody odsetkowe celem bardziej adekwatnego odzwierciedlenia charakteru tych przychodów w sprawozdaniu finansowym Banku.

Celem zachowania porównywalności danych Bank zastosował analogiczną prezentację do danych na poprzedni dzień bilansowy i za poprzedni okres sprawozdawczy.

Zmiany prezentacyjne dotyczące wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz sprawozdania z całkowitych dochodów zostały dokonane bez wpływu na wynik Banku za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku.

Linia w sprawozdaniu		Dane zatwierdzone		Dane przekształcone	
w tys. PLN	Nota	Okres		Okres	
		od 01.01.2019 r.	do 31.12.2019 r.	od 01.01.2019 r.	do 31.12.2019 r.
			Korekta		Opis zmiany
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek	3	313 631	931	314 562	Zmiana prezentacji odsetek dotyczących lat poprzednich
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		313 631	931	314 562	Zmiana prezentacji odsetek dotyczących lat poprzednich
<i>Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie</i>		185 886	931	186 817	Zmiana prezentacji korekt odsetek dotyczących lat poprzednich
<i>Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody</i>		127 745	-	127 745	
Wynik z tytułu odsetek		201 134	931	202 065	
Przychody z tytułu prowizji	5	104 474	(4 869)	99 605	Zmiana prezentacji korekt odsetek dotyczących lat poprzednich
Koszty z tytułu prowizji	6	(16 984)	3 938	(13 046)	Zmiana prezentacji korekt odsetek dotyczących lat poprzednich

Linia w sprawozdaniu	Nota	Dane zatwierdzone		Dane przekształcone	
w tys. PLN		31.12.2019 r.		31.12.2019 r.	Opis zmiany
			Korekta		
Rzeczowe aktywa trwałe	21	43 047	(2 025)	41 022	Wydzielenie umów podleasingu
Pozostałe aktywa	25	46 530	2 025	48 555	Wydzielenie umów podleasingu

f) Waluty obce

Transakcje w walutach obcych

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji sprawozdania finansowego Banku jest polski złoty (PLN).

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji.

Bank, jako kurs zamknięcia przyjął kurs średni NBP obowiązujący na dzień bilansowy.

g) Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Zgodnie ze standardem MSSF 9, Bank klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- 1) Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (Amortised Cost, AC);
- 2) Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody (Fair Value through Other Comprehensive Income, FVtOCI);
- 3) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (Fair Value through Profit & Loss, FVtPL).

Powyższa klasyfikacja jest następstwem testu kontraktowych przepływów pieniężnych (tak zwany test SPPI, Solely Payment of Principal and Interest) jak i wybranego modelu biznesowego (a więc celu sprzedaży/zakupu danego instrumentu finansowego).

Zgodnie ze standardem MSSF 9, istnieją 3 modele biznesowe:

- 1) Utrzymywane do zapadalności (Held to Collect, HTC);
- 2) Utrzymywane do zapadalności i odsprzedaży (Held to Collect & Sell, HTC&S);
- 3) Inne, w tym przeznaczone do sprzedaży (Held to Sell, HTS).

Pierwsza kategoria (AC) jest następstwem pozytywnego wyniku testu SPPI, jak i przyjętego modelu biznesowego HTC. Są to przede wszystkim wszelkiego rodzaju kredyty.

Druga kategoria (FVtOCI) jest również następstwem pozytywnego wyniku testu SPPI, ale przyjętego modelu HTC&S. Są to przede wszystkim papiery dłużne znajdujące się w portfelu Banku.

Trzecia kategoria aktywów (FVtPL) zawiera aktywa zarówno z intencjonalnym modelem HTS, a więc działalność tradingowa jak również kredyty, które nie zdały testu SPPI bez względu na to do jakiego modelu biznesowego zostało sklasyfikowane dane aktywo.

Model Held To Collect (HTC)

Charakterystyką modelu jest chęć utrzymywania aktywów finansowych w celu uzyskania kontraktowych przepływów pieniężnych, a ewentualna sprzedaż ma charakter sporadyczny i jest nienieznacząca. Dopuszcza się też sprzedaż aktywów o pogorszonej jakości kredytowej, niespełniających określonych w politykach Banku wymagań.

Instrumenty finansowe przypisane do modelu HTC są klasyfikowane jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu pod warunkiem, że spełniają one kryteria Testu SPPI. W praktyce Bank klasyfikuje jako aktywa HTC portfel kredytowy, ponieważ instrumenty te co do zasady utrzymywane są przez Bank do uzyskania kontraktowych przepływów pieniężnych, a transakcje sprzedaży występują sporadycznie i dotyczą tylko aktywów o pogorszonej jakości kredytowej.

Model Held to Collect & Sell (HTC&S)

Cechą tego modelu biznesowego jest zarówno uzyskiwanie kontraktowych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż. Przykładowymi transakcjami spełniającymi model biznesowy HTC&S są dla przykładu transakcje, których celem jest zarządzanie bieżącymi potrzebami płynnościowymi, utrzymanie założonego profilu rentowości i / lub dopasowanie czasu trwania (duration) aktywów i zobowiązań finansowych.

W Deutsche Bank Polska model HTC&S ma zastosowanie do portfela rządowych papierów wartościowych oraz bonów pieniężnych Narodowego Banku Polskiego (w szczególności portfel płynnościowy i inwestycyjny).

Sam model dopuszcza wyższe poziomy sprzedaży niż w modelu HTC. Sprzedaż może być dokonywana przed terminem zapadalności kontraktów i nie musi być powiązana jedynie ze wzrostem ryzyka kredytowego, ale na przykład z bieżącymi potrzebami płynnościowymi.

Zgodnie z MSSF 9 instrumenty przypisane do modelu HTC&S są klasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez kapitał (FVTOCI) pod warunkiem, że warunki umowne tych instrumentów powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału (spełniony jest Test SPPI).

Inne, w tym przeznaczone do sprzedaży czyli Held to Sell (HTS)

Są to składniki aktywów lub zobowiązań finansowych spełniające jeden z poniższych warunków:

(a) *Są klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu.*

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu, jeśli:

- są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie;
- są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków.

Instrumenty pochodne klasyfikuje się jako przeznaczone do obrotu, z wyjątkiem instrumentów pochodnych będącymi gwarancjami finansowymi wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi. Do tej kategorii Bank zalicza transakcje FX forward, FX swap, CIRS, FRA, IRS oraz opcje walutowe.

Przez transakcje forward rozumiemy transakcje kupna lub sprzedaży określonej waluty, realizowane w terminie w przyszłości wg kursu wymiany ustalonego przez Bank w dniu zawarcia transakcji. Standardowo transakcje forward zawierane są na okres od 3 dni do 1 roku licząc od dnia zawarcia transakcji do dnia ich rozliczenia.

Transakcje swap są transakcjami o charakterze bieżąco-terminowym. Pierwsza część stanowi transakcję typu spot, a druga część transakcji swap ma charakter transakcji terminowej (forward). Transakcje swap są zawierane na rynku międzybankowym.

Do tej kategorii Bank zalicza również transakcje terminowe w postaci opcji walutowych. Bank aktualnie nie prowadzi portfela opcji na swój własny rachunek. Transakcje te obecnie nie stanowią też oferty dla klientów.

Swap stopy procentowej (interest rate swap IRS) polega na wzajemnej wypłacie odsetek naliczanych według odmiennych stóp procentowych. Najczęściej jest to wymiana przepływów uzależnionych od stopy stałej i zmiennej. Kontrakty Currency Interest Rate Swap (CIRS) są transakcje IRS gdzie płatności dokonywane są w dwóch różnych walutach.

Kontrakty FRA to kontrakty negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie nominału transakcji.

(b) Przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez Bank, jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Bank nie wyznaczył przy początkowym ujęciu żadnych instrumentów finansowych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązanie finansowe wykazywane są w bilansie w kwotach wymagających zapłaty wycenianych według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem metodologii efektywnej stopy procentowej. Do tej kategorii zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów oraz pożyczki otrzymane.

Ujmowanie

Standaryzowaną transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się na dzień zawarcia transakcji pozabilansowo, a następnie w bilansie na datę waluty (tj. na dzień rozliczenia). Nie dotyczy to instrumentów pochodnych, które w odróżnieniu od pozostałych instrumentów są ujmowane w bilansie w dacie zawarcia, a nie w dacie rozliczenia.

Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Kredyty i pożyczki są rozpoznawane w momencie wypłaty środków pieniężnych kredytobiorcom.

Wyłączenia

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.

Składnik zobowiązań finansowych lub jego część są wyłączone z bilansu w przypadku, gdy zobowiązanie wygasa. Zobowiązanie wygasa, jeśli obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Do wyłączenia składnika z bilansu dochodzi również w przypadku istotnej modyfikacji warunków kontraktowych. W tej sytuacji Bank stosuje poniższe zasady:

- Aktywa podlegają wyksięgowaniu w kwocie netto, tj. z uwzględnieniem rozpoznanych uprzednio odpisów na ryzyko kredytowe (w przypadku aktywów z rozpoznaną utratą wartości);

- Bank rozpoznaje nowy składnik aktywów w wartości godziwej (ewentualnie skorygowanej o nowe prowizje dotyczące nowopowstałego składnika aktywów) oraz oblicza dla niego nową efektywną stopę procentową;
- Bank klasyfikuje nowo ujmowany składnik aktywów do odpowiedniej kategorii księgowej, stosownie do przyjętego modelu biznesowego oraz zgodnie z wynikiem testu SPPI.

W przypadku dokonania nieistotnych modyfikacji warunków kontraktowych – tzw. Minor Modification, Bank stosuje poniższe zasady:

- Bank ustala nową wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych po modyfikacji oraz odnosi zmianę tej wartości w stosunku do wartości bilansowej brutto sprzed modyfikacji do rachunku wyników, jako wynik z tytułu modyfikacji aktywów finansowych;
- Nowa wartość bilansowa brutto po modyfikacji jest obliczona jako wartość bieżąca wszystkich przepływów pieniężnych po modyfikacji, zdyskontowana oryginalną efektywną stopą procentową dla tego składnika aktywów (lub CEIR dla POCl);
- Poniesione w związku z modyfikacją koszty i prowizje są rozliczane w okresie życia zmodyfikowanego instrumentu zgodnie z zasadami MSSF 9, tj. prowizje, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej będą korygowały efektywną stopę procentową (lub CEIR w przypadku POCl);
- W kolejnych okresach następujących po dokonanej zmianie Bank oblicza wynik odsetkowy z tytułu zmodyfikowanego składnika aktywów stosując oryginalną efektywną stopę procentową dla tego składnika aktywów (sprzed modyfikacji), o ile przy modyfikacji nie została pobrana prowizja stanowiąca integralną część efektywnej stopy procentowej.

Bank każdorazowo bada przesłanki wyżej opisanych zmian, dokumentuje i na ich podstawie odpowiednio klasyfikuje takie aktywa, zgodnie z zapisami wytycznych dotyczących derecognition i minor modification.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia, składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie zbycia aktywów, za wyjątkiem:

- a) kredytów i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej;
- b) inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające notowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Jeżeli cena rynkowa nie jest dostępna, wartość godziwa instrumentu jest szacowana z wykorzystaniem modeli wyceny lub technik dyskontowania przepływów pieniężnych.

Zobowiązania finansowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wartość godziwa inwestycji, dla których istnieje aktywny rynek wynika z bieżących cen kupna.

Wartość godziwa instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach określana jest przy zastosowaniu modeli wyceny. Modele wyceny opcji stosowane są dla instrumentów finansowych o charakterze opcyjnym. Natomiast wyceny instrumentów o charakterze nieopcyjnym oraz dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnych rynkach, dokonuje się bazując na modelach zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Głównym parametrem szacunkowym stosowanym do wyceny instrumentów pochodnych/instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy jest korekta z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Transakcje FX forward, FX swap, IRS i FRA wyceniane są z wykorzystaniem metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych (metoda DCF).

Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku, gdy Bank posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie. Bank posiada umowy typu ISDA (International Swap Dealer Association), które umożliwiają kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (z wyłączeniem papierów wartościowych), jeśli są spełnione określone warunki (data i waluta rozliczenia jest taka sama). W 2020 roku, i odpowiednio w 2019 roku, nie wystąpiły przypadki umożliwiające wykonanie kompensaty.

Rachunkowość zabezpieczeń

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

h) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Amortyzacja jest odnoszona do rachunku zysków i strat metodą liniową. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników majątku trwałego. Gruntów oraz środków trwałych w budowie się nie amortyzuje.

Szacunkowe okresy ekonomicznej użyteczności dla podstawowych składników majątku trwałego wynoszą:

- inwestycje w obcych środkach trwałych 10 lat
- budynki 40 lat
- sprzęt komputerowy 3 - 4 lata

- pojazdy samochodowe 5 lat
- pozostałe środki trwałe 5 - 10 lat

Począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r. zgodnie z MSSF 16 prawa do użytkowania wynikające z umowy leasingu, ujmowane są przy początkowym ujęciu według kosztu, gdzie koszt obejmuje wartość zobowiązania z tytułu leasingu, wszelkie zapłacone opłaty leasingowe pomniejszone o ewentualne zachęty leasingowe, koszty bezpośrednie oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu. Leasingobiorca przyjmuje na siebie obowiązek pokrycia tych kosztów w dacie rozpoczęcia albo w wyniku używania bazowego składnika aktywów przez dany okres.

Zobowiązania z tytułu leasingu, ujmowane są w wysokości wartości bieżącej (zdyskontowanej) opłat leasingowych pozostających do zapłaty.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Bank aktywuje pozycje rzeczowych aktywów trwałych, koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Bank uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku aktywów innych niż aktywa finansowe jest wartością równą wartości sprzedaży netto. Wartość sprzedaży netto jest wyznaczona między innymi w oparciu o wyceny przygotowane przez niezależnych rzeczoznawców.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący podlega rozwiązaniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość bilansowa aktywa nie przekracza wartości bilansowej, która pomniejszona o kwotę umorzenia, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałyby ujęte odpisy aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów, z wyjątkiem wartości firmy, ujmuje się, jako przychód w rachunku zysków i strat, chyba, że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej. Każde odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości przeszacowanego składnika aktywów traktuje się, jako zwiększenie nadwyżki z aktualizacji wyceny.

i) Wartości niematerialne

Zgodnie z zapisami MSR 38 składniki wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne posiadające ekonomiczny okres użyteczności dłuższy niż rok, są amortyzowane do rachunku zysków i strat metodą liniową i prezentowane według kosztu nabycia/wytworzenia pomniejszonego o umorzenie. Stawki amortyzacji uwzględniają szacunkowy okres ekonomicznej użyteczności składników

wartości niematerialnych, który wynosi od 2-10 lat. Odpisy amortyzacyjne za każdy okres ujmują się w ciężar rachunku zysków i strat.

Jeżeli w trakcie użytkowania składnika wartości niematerialnych okaże się, że szacowany okres użytkowania nie jest odpowiedni należy dokonać zmiany uprzednio ustalonego okresu amortyzacji.

Weryfikacji okresu amortyzacji Bank dokonuje na koniec każdego roku obrotowego.

Nakłady na wartości niematerialne

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat, jako koszty w momencie ich poniesienia.

j) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Bank klasyfikuje składniki aktywów trwałych, jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Składniki aktywów trwałych zaklasyfikowanych, jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Działalność zaniechana to element działalności Banku, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży oraz stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności Banku lub jej geograficzny obszar działalności lub też jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Kwalifikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie, w którym spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży lub gdy została zbyta.

k) Pozostałe składniki bilansu

Pozostałe należności handlowe i inne należności

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonych o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zobowiązania

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe są ujmowane w kwocie wymagającej zapłaty.

Inne zobowiązania

W pozycji innych zobowiązań ujmowane są min. rozrachunki międzybankowe, rozrachunki publiczno-prawne, rezerwy na koszty rzeczowe, inne rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów oraz przychody do rozliczenia w czasie (np. prowizje za wykonane usługi, które są rozliczane do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi).

l) Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym kasę i środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa, za wyjątkiem tych które są wykorzystywane do działalności inwestycyjnej.

m) Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony na pokrycie strat bilansowych.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, z uwzględnieniem podatku dochodowego odroczonego.

n) Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Banku zawierają wynagrodzenia zasadnicze, nagrody uznaniowe, świadczenia wakacyjne, świadczenia z tytułu opieki medycznej i są ujmowane w rachunku zysków i strat, jako koszty w okresie którego dotyczą.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Banku z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Do tych świadczeń Bank zalicza między innymi rezerwy na odprawy emerytalne, które oszacowane są na podstawie wyceny aktuarialnej. Wycena aktuarialna tych rezerw jest aktualizowana corocznie. Wycena aktuarialna świadczona jest przez profesjonalny podmiot zewnętrzny.

Polityka Wynagradzania z uwzględnieniem Stałych i Zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym członków Zarządu w Deutsche Bank Polska S.A. (dalej: „Polityka wynagradzania” lub „Polityka”)

Zgodnie z uchwałą nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Deutsche Bank Polska S.A, które kształtują i mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

W roku 2015 Bank wdrożył Zasady Ładu Korporacyjnego wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 roku. Zasady Ładu Korporacyjnego (§27) nakładają na

Bank obowiązek prowadzenia przejrzystej polityki wynagradzania Członków Zarządu oraz kluczowych menedżerów. W konsekwencji, Polityka Zmiennych Składników Wynagrodzeń została przekształcona w Politykę Stałych i Zmiennych Składników Wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym Członków Zarządu, w Deutsche Bank Polska S.A. Do Polityki zostały wprowadzone między innymi zapisy dotyczące zasad określania wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń dla osób objętych Polityką.

W 2017 roku w związku z koniecznością dostosowania wewnętrznych regulacji do Rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dn. 6 marca 2017 w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, dotychczasowa Polityka Stałych i Zmiennych Składników Wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym Członków Zarządu, w Deutsche Bank Polska S.A. została przekształcona w Politykę Wynagradzania z uwzględnieniem Stałych i Zmiennych Składników Wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym członków Zarządu, w Deutsche Bank Polska S.A.

W kwietniu 2019 roku uległ zmianie min. okres odroczenia wypłat wynagrodzenia zmiennego z 4 na 3 lata jednocześnie wprowadzono 12 miesięczny okres retencji dla części odroczonego wynagrodzenia zmiennego wypłacanego w instrumentach finansowych. Zmiany miały na celu ujednoczenie podejścia w ramach Grupy DB oraz spełnienie wymogów wynikających z przepisów.

Ponadto, Polityka jest dostosowana do Ustawy Prawo Bankowe przez Ustawę o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym

Podstawą do określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena efektów pracy każdej osoby objętej Polityką oraz danej jednostki organizacyjnej z uwzględnieniem 3-letniego horyzontu oraz wyników Banku. Do oceny indywidualnych efektów pracy stosuje się kryteria finansowe i niefinansowe z uwzględnieniem poziomu ryzyka związanego z tymi efektami. W/w kryteria spełniają wymóg obiektywizmu oraz uwzględniają jakość zarządzania Bankiem a także długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Przy czym, wynagrodzenie zmiennie kierowników komórki audytu wewnętrznego, komórki ds. zgodności, komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem i sprawy kadrowe jest niezależne od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Co najmniej 50% odroczonego wynagrodzenia zmiennego osób objętych Polityką, o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku, stanowi zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku i wypłacane jest w formie instrumentów finansowych, przy czym osoby objęte Polityką nie mogą zbyć tych instrumentów wcześniej, niż wynika to z zasad określonych przez Bank. Określenie wartości tych instrumentów finansowych następuje na bazie przede wszystkim wartości aktywów netto Banku na dzień 31 grudnia danego roku.

Jeżeli kwota wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących Stanowiska Kierownicze o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku wymienione w załączniku nr 3 pkt. 1 do Polityki, przekroczy w danym roku tzw. kwotę wolną od odroczenia, wówczas stosowane jest odroczenie – co najmniej 40% nadwyżki ponad kwotę wolną od odroczenia wynagrodzenia zmiennego wypłacane jest w min. 3 równych transzach przez trzy kolejne lata, rozpoczynając rok po przypisaniu wynagrodzenia zmiennego.

Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa powyżej, jest uzależniona od wyników pracy danej osoby objętej Polityką w okresie oceny oraz uwzględnia ryzyko Banku. Wypłata wynagrodzenia zmiennego jest finansowana i wypłacana ze środków Banku i jest niezależna od wyników podmiotu dominującego Banku lub grupy, do której należy Bank.

Rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji Koszty operacyjne.

Nadzór nad Polityką wynagradzania Członków Zarządu Banku sprawuje Rada Nadzorcza oraz Komitet ds. Wynagrodzeń, natomiast nadzór nad Polityką wynagradzania osób zajmujących Stanowiska Kierownicze, sprawuje Zarząd Banku.

o) Rezerwy

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a także na zobowiązania warunkowe.

Rezerwy są ujmowane w bilansie, jeżeli na Banku ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych, jak również, jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Jeżeli skutek jest istotny, kwotę rezerwy wyznacza się za pomocą zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych według stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz, tam gdzie to dotyczy, ryzyka związane z danym składnikiem zobowiązań.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudził uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony.

Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie a) w sposób nieodwracalny wynikają z restrukturyzacji oraz b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

p) Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty odsetkowe ujmowane są na zasadzie memoriałowej według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem zapisów MSSF 9, w tym także w zakresie należności zagrożonych utratą wartości. Naliczone odsetki do otrzymania i do zapłacenia są prezentowane w pozycjach bilansu, których odpowiednio dotyczą.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego (albo grupy aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych) oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów.

W przypadku ekspozycji kredytowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu, z koszyka 1 i 2, dochód odsetkowy jest liczony od wartości bilansowej brutto ekspozycji, dla ekspozycji z koszyka 3 dochód odsetkowy jest liczony od wartości bilansowej netto ekspozycji.

Przychody oraz koszty odsetkowe z tytułu aktywów POCI wyznaczane są za pomocą stopy CEIR, natomiast dla pozostałych aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite za pomocą EIR.

q) Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w związku ze świadczeniem usług finansowych oferowanych przez Bank i klasyfikowane są do następujących kategorii:

- Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej;
- Prowizje za wykonanie usług bankowych;
- Prowizje za wykonanie znaczących czynności.

Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej rozliczane są w ramach wyniku z tytułu odsetek. Inkrementalne koszty poniesione w procesie akwizycji stanowią bazę rozliczania w czasie łącznie z prowizjami, podlegają rozliczeniu i prezentowane są w ramach wyniku z tytułu odsetek.

Prowizje za wykonanie usług bankowych zaliczane są do wyniku z tytułu prowizji proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi. W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat, np. kredytów w rachunkach bieżących, kart kredytowych, kredytów rewolwingowych, oraz zobowiązań pozabilansowych prowizje rozliczane są liniowo w okresie życia produktów (okres ważności limitu kredytowego).

Jednorazowo, w momencie wykonania czynności, Bank rozpoznaje przychody z tytułu prowizji i opłat za czynności bankowe np. za realizację przelewów, zleceń zagranicznych, transakcji kartami płatniczymi i inne o charakterze jednorazowym. Bank zalicza i rozpoznaje w wyniku z tytułu prowizji koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów bankowych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, kosztów ubezpieczeń produktów kredytowych ponoszonych przez Bank oraz kosztów bezpośrednich dotyczących realizacji usług i czynności bankowych.

Przychody z tytułu bancassurance.

Od 2020 roku Bank nie oferował już aktywnie nowych ubezpieczeń swoim klientom. Nowe stosunki ubezpieczeniowe mogą być wynikiem objęcia kredytu ubezpieczeniem pomostowym lub niskiego wkładu własnego w następstwie dokonywania przez klienta zmian w zabezpieczeniach kredytu (oba ubezpieczenia są produktami zabezpieczającymi Bank i jako takie nie mogą być traktowane jako oferta dla klienta). Możliwe jest także objęcie ochroną w ramach portfelowej umowy ubezpieczenia nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie spłaty kredytu, dla której klient nie dostarczył polisy zakupionej przez siebie.

Odnosząc się do istniejącego portfela ubezpieczeń, Bank może występować zarówno w roli ubezpieczającego jak i pośrednika ubezpieczeniowego, jakkolwiek nigdy nie występuje w obu rolach równocześnie przy jednej umowie ubezpieczenia.

Polityka rachunkowości dotycząca ujmowania i rozliczania przychodów i kosztów oferowanych produktów ubezpieczeniowych wynika bezpośrednio z treści ekonomicznej tych produktów i odnosi się do otrzymywanych przez bank opłat stanowiących:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego dodatkowo instrumentu finansowego,

- wynagrodzenie za usługę pośrednictwa,
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego w części bądź w całości zalicza się do wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego, gdy transakcja sprzedaży produktu ubezpieczeniowego jest bezpośrednio powiązana z transakcją sprzedaży instrumentu finansowego. Bank każdorazowo dokonuje analizy warunków transakcji sprzedaży instrumentu finansowego i ubezpieczenia pod kątem spełnienia przez nie kryteriów powiązania. Bank uznaje dwie lub większą liczbę transakcji za powiązane, mając na uwadze w szczególności następujące kryteria:

- Instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym.
- Produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym, tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego, co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.
- Bank dokonuje również analizy powiązania produktów w sytuacji w której zawarcie umowy ubezpieczenia może być warunkowe i być zależne od zakupu innego instrumentu finansowego odzwierciedlonego w bilansie. W sytuacji jeżeli kryteria podstawowe wymienione w powyższym akapicie nie dają jednoznacznej odpowiedzi, bank weryfikuje dodatkowe aspekty takie jak: poziom penetracji produktów ubezpieczeniowych w portfelach kredytowych, poziom oprocentowania kredytów oferowanych z ubezpieczeniem i bez ubezpieczenia, liczbę rezygnacji z ubezpieczenia, etc.

W przypadku wykazania powiązania dwu lub większej liczby transakcji w oparciu o powyższe kryteria, Bank dokonuje alokacji łącznej wartości należnej z ich tytułu do poszczególnych elementów transakcji, po uprzednim pomniejszeniu o szacunek rezerwy dotyczącej części wynagrodzenia, która może podlegać zwrotowi, np. w wyniku rezygnacji przez klienta z ubezpieczenia, przedpłat lub innych tytułów. Szacunek rezerwy oparty jest na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach w przeszłości oraz przewidywaniach, co do trendu zwrotów w przyszłości.

Alokacja wynagrodzenia, o której mowa w poprzednim paragrafie, oparta jest o metodę „względnej wartości godziwej”, polegającej na podziale łącznego wynagrodzenia w proporcji, odpowiednio, wartości godziwej wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego, wartości godziwej usługi pośrednictwa, w stosunku do sumy tych wartości. Ustalenie powyższych wartości godziwych oparte jest w jak największym stopniu na danych rynkowych, w szczególności dla:

- Usługi pośrednictwa - na podejściu rynkowym polegającym na wykorzystaniu cen i innych danych rynkowych dla najbardziej zbliżonych transakcji rynkowych,
- Wynagrodzenia z instrumentu finansowego - na podejściu dochodowym opartym na przeliczeniu przyszłych kwot na wartość bieżącą z wykorzystaniem informacji na temat oprocentowania i innych opłat dla identycznych lub najbardziej zbliżonych instrumentów finansowych oferowanych niezależnie od produktu ubezpieczeniowego.

Poszczególne wyodrębnione elementy danej transakcji, bądź kilku transakcji rozpatrywanych łącznie, podlegają następującym zasadom ujmowania przychodu:

- Prowizje agencji ubezpieczeniowych – w części dotyczącej opłaty za wykonanie ważnej czynności, ujmowane w przychodach prowizyjnych w dniu rozpoczęcia bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Gdy istnieje prawdopodobieństwo, iż Bank

będzie zobowiązany do świadczenia dalszych usług w okresie ważności polisy, prowizja lub jej część jest odraczana i ujmowana jako przychód przez okres ważności polisy.

- Prowizje/opłaty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego – traktowane, jako korekta efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodach odsetkowych.

r) Przychody z dywidend

Przychody z tytułu dywidend są rozpoznawane w momencie otrzymania praw do dywidend.

s) Wynik na sprzedaży instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Wynik operacji finansowych zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

t) Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji

Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji zawiera:

- zyski i straty powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów w walutach obcych w odniesieniu do kursu średniego NBP dla poszczególnych walut (różnice niezrealizowane),
- zrealizowany wynik na transakcjach walutowych,
- wynik z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- zrealizowany wynik z instrumentów pochodnych.

u) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Banku. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu:

- sprzedaży i likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia
- aktualizacji majątku trwałego i aktywów do zbycia,
- sprzedaży pozostałych usług,
- otrzymanych i zapłaconych odszkodowań, kar i grzywien,
- kosztów opłat sądowych, notarialnych i windykacji
- rezerw na sprawy sporne, w tym dotyczących mieszkaniowych kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych.

v) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do dochodu do opodatkowania oraz o koszty nieuznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania

przychodu. Ponadto dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu. Bank tworzy rezerwę na podatek odroczony w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie przychód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i wykorzystanie nierozliczonych strat podatkowych.

Kwoty podatku odroczonego oblicza się poprzez zastosowanie stawki podatkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

w) Udzielone i otrzymane zobowiązania pozabilansowe

Udzielone zobowiązania pozabilansowe

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Najistotniejsze pozycje udzielonych zobowiązań pozabilansowych stanowią przyznane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje.

Zobowiązania udzielone z tytułu przyznanych przez Bank linii kredytowych, w kwocie niewykorzystanej przez klientów oraz zobowiązania udzielone z tytułu gwarancji wystawionych przez Bank na rzecz klientów, ujmowane są w zobowiązaniach pozabilansowych w wysokości wynikającej z umów.

Rezerwy na oszacowane ryzyko prezentowane są w bilansie Banku, w pozycji „Rezerwy”. Ryzyko kredytowe wynikające z zobowiązań pozabilansowych szacowane jest w oparciu o wymogi zawarte w MSR 37 oraz MSSF 9.

Otrzymane zobowiązania pozabilansowe

W ramach działalności operacyjnej Bank otrzymuje też zabezpieczenia na pokrycie ekspozycji kredytowych. Najczęściej są to otrzymane gwarancje lub poręczenia innych banków lub podmiotów niebankowych. Ujmowane są w otrzymanych zobowiązaniach pozabilansowych w wysokości wynikającej z umów.

3. Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek

w tys. PLN	<u>od 01.01.2020 r.</u> <u>do 31.12.2020 r.</u>	<u>od 01.01.2019 r.</u> <u>do 31.12.2019 r.</u>
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek		
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	245 671	314 562
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	158 333	186 817
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	14 014	20 737
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	144 319	166 080
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	87 338	127 745
- instrumenty dłużne	87 338	127 745
Razem	245 671	314 562

Przychody odsetkowe za 2020 rok zawierają kwotę przychodów związaną z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości w wysokości 859 tys. PLN (w 2019 roku 946 tys. PLN).

4. Koszty z tytułu odsetek

w tys. PLN	<u>Okres</u> <u>od 01.01.2020 r.</u> <u>do 31.12.2020 r.</u>	<u>Okres</u> <u>od 01.01.2019 r.</u> <u>do 31.12.2019 r.</u>
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	(72 879)	(111 079)
Koszty zobowiązań wobec banków	(57 534)	(61 077)
w tym od zobowiązań podporządkowanych	(51 565)	(49 399)
Koszty zobowiązań wobec klientów	(15 345)	(50 002)
Pozostałe koszty odsetkowe	(495)	(1 418)
Razem	(73 374)	(112 497)

5. Przychody z tytułu prowizji

Przychody z tytułu prowizji dotyczące kredytów i pożyczek, wynikają z takich produktów kredytowych, jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne.

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Przychody z tytułu:		
Otwarcia i prowadzenia rachunków oraz operacji rozliczeniowych	25 474	24 358
Pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	3 762	3 310
Kredytów i pożyczek	5 918	6 284
Doradztwa/ zarządzania majątkiem osób trzecich	33 173	37 995
Udzielonych zobowiązań gwarancyjnych	9 014	8 912
Pośrednictwa w sprzedaży produktów wymiany walut	5 148	6 801
Pozostałe	19 544	11 945
Razem	102 033	99 605

6. Koszty z tytułu prowizji

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Koszty z tytułu:		
Pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych i ubezpieczeniowych	(458)	(1 961)
Pozostałe koszty ubezpieczeń	(2 856)	(3 456)
Usługi brokerskie	(6 718)	(6 123)
Zleceń płatniczych	(1 223)	(1 015)
Kart kredytowych i płatniczych	-	-
Pozostałe	(579)	(491)
Razem	(11 834)	(13 046)
Wynik z tytułu prowizji	90 199	86 559

7. Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Wynik z pozycji wymiany	103 240	49 149
Wynik na instrumentach dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Wynik z instrumentów pochodnych, w tym:	(30 611)	16 812
Terminowych kontraktów walutowych, w tym:	(30 611)	16 812
<i>Transakcji FX Forward</i>	10 328	17 257
<i>Transakcji FX Swap</i>	(40 939)	(445)
Razem	72 629	65 961

8. Pozostałe przychody operacyjne

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Przychody z tytułu sprzedaży usług (refaktury)	2 054	2 389
Wynik na sprzedaży/ likwidacji rzecz. aktywów trwałych	16	-
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań i grzywien	17	3 877
Pozostałe	298	322
Razem	2 385	6 588

9. Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia finansowania

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Zwiększenie odpisów z tytułu utraty wartości	(190 656)	(135 476)
Utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	(189 407)	(133 697)
stage I	(7 673)	(11 288)
stage II	(57 603)	(50 179)
stage III	(124 131)	(72 230)
istotna modyfikacja	(31)	(19)
koszty z windykacji	(1 218)	(1 760)
Utrata wartości dłużnych papierów, w tym:	(3 283)	(2 219)
stage I	(3 283)	(2 219)
Rezerwy na zobowiązania warunkowe	(11 551)	(6 934)
Razem zwiększenia odpisów	(205 490)	(144 629)
Zmniejszenie odpisów z tytułu utraty wartości	130 740	123 056
Odwrocenie straty z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	130 329	121 973
stage I	30 333	45 415
stage II	18 506	37 408
stage III	81 490	39 150
istotna modyfikacja	59	33
przychody z tyt. odzyskania należ. nieściągalnych	352	1 050
Utrata wartości dłużnych papierów, w tym:	3 612	2 460
stage I	3 612	2 460
Rezerwy na zobowiązania warunkowe	12 594	4 233
Razem zmniejszenia odpisów	146 946	129 749
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych oraz zobowiązań do udzielenia	(58 544)	(14 880)

W roku 2020 nie było transakcji sprzedaży wierzytelności. W odpisach z tytułu utraty wartości za rok 2019 został uwzględniony wynik na transakcjach sprzedaży wierzytelności 68,5 tys. zł.

10. Koszty operacyjne

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Koszty pracownicze:	(73 772)	(80 994)
Wynagrodzenia	(62 705)	(72 534)
Świadczenia pracownicze	(11 067)	(8 460)
Pozostałe koszty administracyjne, w tym:	(156 088)	(186 540)
Utrzymania i wynajmu budynków	(5 914)	(6 558)
Eksploatacja systemów informatycznych	(50 844)	(77 240)
Inne usługi obce	(35 664)	(31 276)
Reklama i sponsoring	(2 095)	(2 880)
Łączność	(1 949)	(3 247)
Oplaty na rzecz BFG	(30 346)	(35 965)
Podatki i opłaty	(11 100)	(13 656)
Inne	(18 176)	(15 718)
Razem	(229 860)	(267 534)

11. Amortyzacja

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Amortyzacja:		
Rzeczowych aktywów trwałych	(4 109)	(4 525)
Wartości niematerialnych i prawnych	(5 570)	(6 038)
Prawa do użytkowania powierzchni i samochodów	(5 636)	(5 576)
Razem	(15 315)	(16 139)

12. Podatek od niektórych instytucji finansowych

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(18 062)	(20 648)

Z dniem 1 lutego 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych, która objęła m.in. banki oraz zakłady ubezpieczeń. Podstawę opodatkowania stanowi nadwyżka sumy aktywów podmiotu ponad 4 miliardy PLN, w przypadku banków wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także wartość skarbowych papierów wartościowych. Dodatkowo banki obniżają podstawę opodatkowania o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. Stawka

podatku dla wszystkich podatników wynosi 0,0366% miesięcznie, a podatek jest płacony miesięcznie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy. Podatek po raz pierwszy został zapłacony za luty 2016 roku. Zapłacony podatek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu w podatku dochodowym od osób prawnych.

13. Pozostałe koszty operacyjne

w tys. PLN	Okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.	Okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.
Koszty związane z ryzykiem operacyjnym	(182)	(155)
Darowizny	(129)	(135)
Wynik na sprzedaży/ likwidacji rzecz. aktywów trwałych	-	(569)
Rezerwy na postępowania sądowe i ryzyko prawne związane z mieszkaniowymi kredytami hipotecznymi denominowanymi w walucie obcej	(359 716)	(8 862)
Rezerwy na pozostałe sprawy sporne	(332)	-
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	-	(3 747)
Pozostałe	(810)	(1 698)
Razem	(361 169)	(15 166)

W roku 2020 Bank utworzył rezerwy na potencjalne skutki przyszłych spraw sądowych przeciwko Bankowi dotyczących kredytów walutowych w kwocie 359 716 tys. zł. Informacje o stanie rezerw zaprezentowane są w nocie 29.

14. Podatek dochodowy

w tys. PLN	<u>od 01.01.2020 r.</u> <u>do 31.12.2020 r.</u>	<u>od 01.01.2019 r.</u> <u>do 31.12.2019 r.</u>
Zysk brutto przed opodatkowaniem	(345 440)	27 062
Bieżący podatek	(15 475)	(1 308)
Podatek odroczony	2 658	(19 311)
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	(12 817)	(20 619)
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego		
Zysk przed opodatkowaniem	(345 440)	27 062
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku 19%	65 634	(5 142)
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodu (wg stawki 19%), w tym:	(80 182)	(14 311)
<i>PFRON</i>	(97)	(94)
<i>Podatek bankowy</i>	(3 432)	(3 923)
<i>Koszty na opłatę ostrożnościową BFG</i>	(5 766)	(6 833)
<i>Koszty składek</i>	(45)	-
<i>Wewnątrzgrupowe - za 2018 i rezerwy na koszty nie zapłacone</i>	(531)	(1 326)
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	(281)	(365)
<i>Pozostałe koszty rzeczowe i amortyzacji</i>	(11)	(100)
<i>Odpisy oraz strata na sprzedaży wierzytelności, w tym koszty utworzenia rezerwy na kredyty walutowe</i>	(70 019)	(1 669)
Przychody niestanowiące przychodów do opodatkowania (wg stawki 19%)	435	318
<i>Przychody z rozwiązania odpisów na składniki majątku</i>	435	-
<i>Przychody z rozwiązania odpisów/ umorzenie wierzytelności</i>	-	291
<i>Pozostałe przychody operacyjne</i>	-	27
Zaniechanie poboru podatku; umorzenie kredytów hipotecznych (wg stawki 19%)	1 280	-
Podatek od papierów wartościowych (wg stawki 19%)	-	(175)
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego (wg stawki 19%)	16	(1 309)
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	(12 817)	(20 619)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Podatek dochodowy	(12 817)	(20 619)
Efektywna stopa podatkowa	-4%	76%

15. Zysk\strata na jedną akcję

Podstawowy zysk\strata przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	2020 r.	2019 r.
Zysk\strata za okres (tys. zł)	(358 257)	6 443
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	1 744 449 384	1 744 449 384
Zysk\strata za okres na jedną akcję (w zł)	(0,20537)	0,00369
Rozwodniony zysk\strata za okres na jedną akcję (w zł)	(0,20537)	0,00369

16. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Gotówka*	-	-
Środki na rachunkach w Banku Centralnym	933 565	521 236
Razem	933 565	521 236

* Gotówka w rozumieniu polskie lub zagraniczne znaki pieniężne (banknoty, monety)

Deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w okresie obejmującym 31 grudnia 2020 roku wynosiła: 54 483 tys. PLN, a w okresie obejmującym 31 grudnia 2019 roku wynosiła: 321 013,0 tys. PLN. Rezerwa ta została ustalona jako średnia z dziennych stanów środków klientów za listopad 2020 roku (odpowiednio za listopad 2019 roku) (Art.38 ust. 2 ustawy o NBP).

17. Należności od banków

Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg rodzaju

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Rachunek bieżący	166 198	149 663
Lokaty międzybankowe i kredyty udzielone innym bankom (w tym skupione wierzytelności)	6 820	390 355
Należności od banków brutto	173 018	540 018
Odpisy z tytułu utraty wartości, w tym:	(10)	(192)
- utworzone indywidualnie	-	-
- utworzone grupowo	(10)	(192)
Należności od banków netto	173 008	539 826

Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Bieżące	166 198	149 663
Terminowe	6 820	390 355
- do 1 miesiąca	6 820	390 355
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	-	-
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	-	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
- powyżej 5 lat	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości	(10)	(192)
Należności od banków netto	173 008	539 826

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności od innych banków

w tys. PLN	2020 r.	2019 r.
Stan odpisów z tytułu utraty wartości należności od innych banków na początek okresu	192	749
Utworzenie odpisów	945	3 625
Rozwiązanie odpisów	(1 127)	(4 182)
Spisanie w ciężar odpisów	-	-
Pozostałe zmiany	-	-
Stan odpisów z tytułu utraty wartości należności od innych banków na koniec okresu	10	192

Wartość bilansowa brutto i skumulowana utrata wartości w podziale na koszyki

31.12.2020 r.	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			tys. PLN Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	172 718	300	-	(10)	-	-	173 008

31.12.2019 r.	Wartość bilansowa brutto			Skumulowana utrata wartości			Wartość bilansowa netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	405 488	134 530	-	(34)	(158)	-	539 826

18. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Należności wobec klientów według rodzaju

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu
Osoby fizyczne	9 276 459	9 583 948
Podmioty gospodarcze	438 144	420 918
Sektor publiczny	-	-
Należności od klientów brutto	9 714 603	10 004 866
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(358 742)	(292 375)
Należności od klientów netto	9 355 861	9 712 491

Szczegółowy opis zarządzania ryzykiem kredytowym oraz główne informacje dotyczące koncentracji ryzyka kredytowego zostały przedstawione w Nocie 43.

Należności brutto wobec klientów według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Bieżące	581 626	650 052
Terminowe	9 132 977	9 354 814
- do 1 miesiąca	90 225	67 690
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	172 693	118 840
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	609 884	529 724
- powyżej 1 roku do 5 lat	2 752 047	2 715 453
- powyżej 5 lat	5 508 128	5 923 107
Razem	9 714 603	10 004 866

Zmiana stanu odpisów aktualizujących

w tys. PLN	2020 r.	2019 r.
Stan na 1 stycznia	292 374	261 615
Zmiany w wartości odpisów aktualizujących:	66 368	30 760
Utrata wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom	188 309	128 789
Należności spisane w ciężar rezerw	(12 518)	(769)
Odwrocenie straty z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(129 049)	(116 346)
Korekta z tytułu odsetek impairmentowych	19 626	19 086
Stan na 31 grudnia	358 742	292 375

Na saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na należności od klientów składały się następujące kategorie:

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Odpis na należności w koszyku I	4 488	1 736
Odpis na należności w koszyku II	17 280	11 989
Odpis na należności w koszyku III	336 974	278 650
Razem odpisy	358 742	292 375

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Należności z rozpoznaną utratą wartości, brutto	487 159	337 498
Odpisy aktualizujące na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	(336 974)	(278 650)
Należności z rozpoznaną utratą wartości, netto	150 185	58 848
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, brutto	9 227 444	9 667 368
Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty	(21 768)	(13 725)
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, netto	9 205 676	9 653 643
Razem należności od klientów brutto	9 714 603	10 004 866
Razem odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(358 742)	(292 375)
Razem należności od klientów netto	9 355 861	9 712 491

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Należności z stage I brutto	8 609 609	9 025 186
Odpisy aktualizujące na ekspozycje z stage I	(4 488)	(1 736)
Należności z stage I, netto	8 605 121	9 023 450
Należności z stage II brutto	617 835	642 182
Odpisy aktualizujące na ekspozycje z stage II	(17 280)	(11 989)
Należności z stage II, netto	600 555	630 193
Należności z stage III brutto	487 159	337 498
Odpisy aktualizujące na ekspozycje z stage III	(336 974)	(278 650)
Należności z stage III, netto	150 185	58 848
Razem należności od klientów brutto	9 714 603	10 004 866
Razem odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(358 742)	(292 375)
Razem należności od klientów netto	9 355 861	9 712 491

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2020 (w tys. zł):

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2020	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	9 025 186	642 182	337 498	10 004 866
Zwiększenie z tytułu udzielenia, nabycia	293 441	13 608	566	307 615
Zwiększenie z tytułu wzrostu istniejącego portfela	1 046 575	83 650	73 615	1 203 840
Zmniejszenie wartości należności na skutek spłat	(1 633 942)	(103 246)	(52 012)	(1 789 200)
Zmniejszenie z tytułu wydzielenia	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu należności w związku ze spisaniem	-	-	(12 518)	(12 518)
Inne korekty	-	-	-	-
Transfery	(121 651)	(18 359)	140 010	-
Saldo na koniec okresu	8 609 609	617 835	487 159	9 714 603

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2020 (w tys. zł):

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2020	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	1 736	11 989	278 650	292 375
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	117	220	662	999
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisania)	(224)	(939)	(730)	(1 893)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	(22 387)	35 955	46 585	60 153
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	(12 518)	(12 518)
Inne korekty - korekta z tytułu odsetek impairmentowych	-	-	19 626	19 626
Transfery	25 246	(29 945)	4 699	-
Saldo na koniec okresu	4 488	17 280	336 974	358 742

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2019 (w tys. zł):

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2019

	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Razem</u>
Saldo na początek okresu	10 386 902	455 676	316 090	11 158 668
Zwiększenie z tytułu udzielenia, nabycia	144 021	1 016	174	145 211
Zwiększenie z tytułu wzrostu istniejącego portfela	472 303	23 053	46 272	541 628
Zmniejszenie wartości należności na skutek spłat	(1 712 557)	(91 781)	(35 535)	(1 839 873)
Zmniejszenie z tytułu wydzielenia	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu należności w związku ze spisaniem	-	-	(768)	(768)
Inne korekty	-	-	-	-
Transfery	(265 483)	254 218	11 265	-
Saldo na koniec okresu	9 025 186	642 182	337 498	10 004 866

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2019 (w tys. zł):

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie za rok 2019

	<u>Stage 1</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Stage 3</u>	<u>Razem</u>
Saldo na początek okresu	1 644	21 922	237 949	261 515
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	126	-	77	203
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisania)	(140)	(970)	(1 214)	(2 324)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	(33 909)	14 259	34 214	14 564
Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	-	-	(769)	(769)
Inne korekty	-	-	19 186	19 186
Transfery	34 015	(23 222)	(10 793)	-
Saldo na koniec okresu	1 736	11 989	278 650	292 375

19. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. PLN	<u>31.12.2020 r.</u>	<u>31.12.2019 r.</u>
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	60 567	21 361
Razem	60 567	21 361

Szczegółowe informacje dotyczące aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zaprezentowane w Nocie 35 oraz w Nocie 43.

Dodatnia wartość rynkowa niezapadłych pochodnych instrumentów finansowych

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Transakcje stopy procentowej	-	-
- IRS	-	-
Transakcje walutowe	60 567	21 361
- FX spot/forward	9 716	5 844
- FX swap	50 851	15 517
Razem	60 567	21 361

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
do 1 miesiąca	46 093	12 882
powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	3 307	4 172
powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	7 619	3 910
powyżej 1 roku do 5 lat	3 548	397
powyżej 5 lat	-	-
Razem	60 567	21 361

20. Inwestycyjne aktywa finansowe

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Aktywa finansowe		
Dłużne papiery wartościowe	9 126 424	8 422 026
Obligacje Skarbu Państwa	8 084 507	7 422 146
Bony Skarbu Państwa	1 041 917	-
Bony pieniężne NBP	-	999 880
Udziały i akcje w innych jednostkach	-	-
Akcje i udziały	-	-
Razem	9 126 424	8 422 026

W tym:

Instrumenty notowane na aktywnym rynku	9 126 424	7 422 146
Instrumenty nienotowane na aktywnym rynku	-	999 880

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Aktywa finansowe		
Dłużne papiery wartościowe	9 126 424	8 422 026
o stałej stopie procentowej	3 470 880	3 080 673
o zmiennej stopie procentowej	5 655 544	5 341 353

Zmiana stanu papierów wartościowych przedstawia się następująco:

w tys. PLN	2020 r.	2019 r.
	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody
Papiery wartościowe		
Saldo na początek okresu	8 422 026	9 892 697
Zwiększenia	61 780 337	47 015 010
- zakup dłużnych papierów wartościowych*	61 723 779	47 015 010
- zwiększenie wartości papierów wartościowych**	56 558	-
Zmniejszenia	(61 075 939)	(48 485 681)
- sprzedaż dłużnych papierów wartościowych*	(1 236 800)	-
- wykup dłużnych papierów wartościowych*	(59 814 835)	(48 431 252)
- zmniejszenie wartości papierów wartościowych**	(24 304)	(54 429)
Saldo na koniec okresu	9 126 424	8 422 026

*wartości nominalne

**obejmują wycenę rynkową, odsetki i dyskonto

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody za rok 2020

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	8 423 211	-	-	8 423 211
Zwiększenie z tytułu nabycia	4 949 969	-	-	4 949 969
Zmniejszenie wartości portfela z tytułu wykupów\sprzedaży	(4 245 900)	-	-	(4 245 900)
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	9 127 279	-	-	9 127 279

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody za rok 2020

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	(1 184)	-	-	(1 184)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(476)	-	-	(476)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisania)	250	-	-	250
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	554	-	-	554
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	(856)	-	-	(856)

Zmiana stanu wartości bilansowej brutto dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody za rok 2019

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	9 894 122	-	-	9 894 122
Zwiększenie z tytułu nabycia	5 154 258	-	-	5 154 258
Zmniejszenie wartości portfela z tytułu wykupów\sprzedaży	(6 625 170)	-	-	(6 625 170)
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	8 423 211	-	-	8 423 211

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody za rok 2019

	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Razem
Saldo na początek okresu	(1 425)	-	-	(1 425)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(532)	-	-	(532)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania (inne niż spisania)	599	-	-	599
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	174	-	-	174
Transfery	-	-	-	-
Saldo na koniec okresu	(1 184)	-	-	(1 184)

Bank, będąc uczestnikiem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, utrzymuje obligacje skarbowe stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w wartości nominalnej 49 000 tys. PLN (według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w wysokości 124 000 tys. PLN). Wartości bilansowe tych obligacji przedstawiały się następująco: 49 125 tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku oraz 125 395 tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku. Bank przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą z przepisów stawkę procentową w wysokości 0,35% (w roku 2019 stawka procentowa wynosiła 0,45%) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej. W związku ze zmianą ustawy o BFG i wprowadzeniem składek na Fundusz Gwarancyjny oraz Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji, Bank utrzymuje ponadto obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek. Na dzień 31.12.2020 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 8 019 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 37 402 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 208 tys. zł oraz 43 260 tys. zł. Na dzień 31.12.2019 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 7 818 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 29 065 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 288 tys. zł oraz 25 534 tys. zł. W dniu 25.02.2020 r. odblokowano 75 000 tys. PLN obligacji zablokowanych pod FOŚG.

21. Rzeczowe aktywa trwałe

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto					
Stan na dzień 01.01.2019 r.	13 198	48 795	6 062	-	68 055
Zwiększenia (z tytułu)	-	848	147	-	995
<i>Zakupy</i>	-	848	147	-	995
<i>Rozliczenie inwestycji</i>	-	-	-	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(693)	(22 599)	(2 865)	-	(26 157)
<i>Zbycia</i>	-	(184)	(5)	-	(189)
<i>Likwidacji</i>	(693)	(22 415)	(2 860)	-	(25 968)
<i>Inne zmiany</i>	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2019 r.	12 505	27 044	3 344	-	42 893

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto					
Stan na dzień 01.01.2020 r.	12 505	27 044	3 344	-	42 893
Zwiększenia (z tytułu)	24	511	102	-	637
<i>Zakupy</i>	24	511	102	-	637
<i>Rozliczenie inwestycji</i>	-	-	-	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(96)	-	-	(96)
<i>Zbycia</i>	-	(96)	-	-	(96)
<i>Inne zmiany</i>	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2020 r.	12 529	27 459	3 446	-	43 434

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości					
Stan na dzień 01.01.2019 r.	12 221	35 732	6 062	-	54 015
Amortyzacja	297	4 090	138	-	4 525
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(121)	-	-	-	(121)
Sprzedaż/likwidacja	(649)	(22 031)	(2 865)	-	(25 545)
Inne zmiany	-	-	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2019 r.	11 748	17 791	3 335	-	32 874

w tys. PLN	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Wyposażenie	Środki trwałe w budowie	Razem
Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości					
Stan na dzień 01.01.2020 r.	11 748	17 791	3 335	-	32 874
Amortyzacja	276	3 721	111	-	4 108
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(121)	-	-	-	(121)
Sprzedaż/likwidacja	-	(64)	-	-	(64)
Inne zmiany	36	-	-	-	36
Stan na dzień 31.12.2020 r.	11 939	21 448	3 446	-	36 833

Wartość bilansowa					
Na dzień 01.01.2019 r.	977	13 063	-	-	14 040
Na dzień 31.12.2019 r.	757	9 253	9	-	10 019
Wartość bilansowa					
Na dzień 01.01.2020 r.	757	9 253	9	-	10 019
Na dzień 31.12.2020 r.	590	6 011	-	-	6 601

w tys. PLN	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Wartość brutto			
Stan na dzień 01.01.2019 r.	-	-	-
Efekt wdrożenia początkowe ujęcie prawa do użytkowania	49 585	1 780	51 365
Inne zmiany - korekta wynikająca z prezentacji podleasingu	(2 500)	-	(2 500)
Stan na dzień 01.01.2019 r. - dane przekształcone w związku z wdrożeniem MSSF16	47 085	1 780	48 865
Zwiększenia (z tytułu)	992	322	1 314
<i>Przyjęcie nowego prawa do użytkowania</i>	992	322	1 314
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2019 r.	48 077	2 102	50 179

w tys. PLN	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Wartość brutto			
Stan na dzień 01.01.2020 r.	48 077	2 102	50 179
Zwiększenia (z tytułu)	4 255	1 430	5 685
<i>Przyjęcie nowego prawa do użytkowania</i>	4 255	1 056	5 311
<i>Inne zmiany</i>	-	374	374
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2020 r.	52 332	3 532	55 864

<i>Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości</i>	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Stan na dzień 01.01.2019 r.	-	-	-
Efekt wdrożenia MSSF16 początkowe ujęcie prawa do użytkowania	13 600	-	13 600
Inne zmiany - korekta wynikająca z prezentacji podleasingu	(475)	-	(475)
Stan na dzień 01.01.2019 r. - dane przekształcone w związku z wdrożeniem MSSF16	13 125	-	13 125
Amortyzacja	5 302	749	6 051
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-	-
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2019 r.	18 427	749	19 176
<i>Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości</i>	Prawo do użytkowania powierzchni biurowej	Prawo do użytkowania środków transportu	Razem
Stan na dzień 01.01.2020 r.	18 427	749	19 176
Amortyzacja	10 592	952	11 544
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(2 190)	-	(2 190)
Inne zmiany	-	-	-
Stan na dzień 31.12.2020 r.	26 829	1 701	28 530
Wartość bilansowa			
Na dzień 31.12.2019 r.	29 650	1 353	31 003
Na dzień 31.12.2020 r.	25 503	1 831	27 334

22. Wartości niematerialne

<i>w tys. PLN</i>	Oprogramowanie	Nakłady	Ogółem
Wartość brutto			
Stan na 01.01.2019 r.	244 999	22 891	267 890
Zakupy	17	7 487	7 504
Rozliczenie inwestycji	10 838	-	10 838
Przeniesienia z nakładów	-	(10 838)	(10 838)
Rozliczenie transakcji podziału Banku	-	-	-
Likwidacja	-	(5 038)	(5 038)
Spisanie nakładów w koszty w związku z zaniechaniem inwestycji	-	-	-
Inne zwiększenia, korekty	-	(314)	(314)
Stan na 31.12.2019 r.	255 854	14 188	270 042
Wartość brutto			
Stan na 01.01.2020 r.	255 854	14 188	270 042
Rozliczenie inwestycji	7 268	(7 268)	-
Przeniesienia z nakładów	-	-	-
Inne zwiększenia, korekty	-	-	-
Spisanie nakładów w związku z zaniechaniem inwestycji	-	(1 304)	(1 304)
Inne zwiększenia, korekty	-	(123)	(123)
Stan na 31.12.2020 r.	263 160	9 664	272 824
Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości			
Stan na 01.01.2019 r.	232 252	11 871	244 123
Amortyzacja	6 039	-	6 039
Odpis z tyt. utraty wartości	4 900	(1 222)	3 678
Likwidacja	-	(5 038)	(5 038)
Inne zmiany	-	-	-
Stan na 31.12.2019 r.	243 191	5 611	248 802

<i>Umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości</i>	Oprogramowanie	Nakłady	Ogółem
Stan na 01.01.2020 r.	243 191	5 611	248 802
Amortyzacja	5 570	-	5 570
Korekta umorzenia	-	-	-
Likwidacja	-	(1 304)	(1 304)
Rozliczenie transakcji podziału Banku	-	-	-
Stan na 31.12.2020 r.	250 602	2 466	253 068

<i>Wartość bilansowa</i>	Oprogramowanie	Nakłady	Ogółem
Na 01.01.2019 r.	12 747	11 020	23 767
Na 31.12.2019 r.	12 663	8 577	21 240

<i>Wartość bilansowa</i>			
Na 01.01.2020 r.	12 663	8 577	21 240
Na 31.12.2020 r.	12 558	7 198	19 756

23. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Na dzień 31.12.2020 r. istnieją należności z tytułu bieżącego podatku od osób prawnych w kwocie 5 150 tys. PLN (na dzień 31.12.2019 r. – 4 103 tys. PLN) stanowiące różnicę między sumą zaliczek miesięcznych zapłaconych w uproszczonej formie zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, a podatkiem należnym na ten dzień od dochodu osiągniętego od początku roku podatkowego.

24. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	64 646	60 448
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(33 907)	(30 908)
Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	30 739	29 540

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.	Zmiana w 2020 r.
Ujemne różnice przejściowe między wartością podatkową i bilansową aktywów i zobowiązań			
Naliczone odsetki do zapłacenia	13 059	13 128	(69)
<i>Odsetki od zobowiązań wobec banków</i>	850	1 110	(260)
<i>Odsetki od pożyczki podporządkowanej</i>	12 185	11 206	979
<i>Odsetki od depozytów i rachunków klientów (podmioty niefinansowe i budżet)</i>	24	812	(788)
Rezerwy na koszty	45 894	73 887	(27 993)
Koszty BFG za 4 kwartał 2016 r. - Skarga do NSA złożona przez IS na interpretację ws. opłaty ostrożnościowej	5 402	5 402	-
Odpisy aktualizujące ekspozycje kredytowe i wartość godziwą instrumentów finansowych	203 350	150 565	52 785
Przychody pobierane z góry	9 682	12 325	(2 643)
Różnica pomiędzy wartością księgową i podatkową środków trwałych	27 187	30 610	(3 423)
Przychody należne za rok bieżący otrzymane w roku następnym z tyt. wynagrodzenia za usługi finansowe	2 377	2 145	232
Strata podatkowa	1 994	6 994	(5 000)
Papiery wartościowe	31 299	23 093	8 206
Razem	340 244	318 149	22 095
Stawka podatku	19%	19%	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	64 646	60 448	4 198
w tym odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-	-
w tym odniesione na rachunek zysków i strat	64 646	60 448	4 198

Bank rozpoznał stratę podatkową za 2019 rok w wysokości 6 994 tys. zł. W oparciu o art. 7 ust. 5 pkt 2 ustawy CIT Bank odliczył 5 mln straty podatkowej jednorazowo w 2020 roku.

Pozostała część straty podatkowej w wysokości 1 994 tys. zł zostanie rozliczona w oparciu o w/w przepis w następnym roku/latach (2021-2024). Kwota 1 994 tys. zł została ujęta w kalkulacji podatku odroczonego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.	Zmiana w 2020 r.
Dodatnie różnice przejściowe między wartością podatkową i bilansową aktywów i zobowiązań			
Naliczone odsetki do otrzymania	99 902	83 994	15 908
Koszty zapłacone z góry	64 867	71 738	(6 871)
Zobowiązanie do Urzędu Skarbowego z tyt. IBNR	3 735	4 669	(934)
Wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	9 952	2 274	7 678
Razem	178 456	162 675	15 781
Stawka podatku	19%	19%	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	33 907	30 908	2 999
w tym odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	1 891	432	1 459
w tym odniesione na rachunek zysków i strat	32 016	30 476	1 540
Razem odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny			(1 459)
Razem odniesione na rachunek zysków i strat			2 658
RAZEM wpływ podatku odroczonego na rachunek zysków i strat			2 658

25. Pozostałe aktywa

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Dłużnicy różni netto, w tym:	25 855	19 154
<i>Należność od ubezpieczycieli</i>	33	35
Rozliczenia międzyokresowe czynne	3 095	3 037
Należności publiczno-prawne	843	276
Pozostałe aktywa	-	13
Rozliczenia międzybankowe	338	613
Należności z tyt. zabezpieczeń EMIR	17 859	6 252
Przychody do otrzymania, w tym:	21 779	17 185
<i>Należności od podmiotów z Grupy</i>		
<i>DB</i>	16 298	17 182
Inwestycje w podleasing	1 550	2 025
Razem	71 319	48 555

Struktura wiekowa salda dłużników różnych

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Nieprzeterminowane	25 855	19 435
Przeterminowane do roku	-	-
Przeterminowane od 1 do 3 lat	-	-
Przeterminowane od 3 do 5 lat	-	-
Przeterminowane powyżej 5 lat	-	-
Dłużnicy różni brutto	25 855	19 435
Odpisy z tyt. utraty wartości	-	(281)
Dłużnicy różni netto	25 855	19 154

Należności od dłużników różnych są sklasyfikowane w koszyku 1.

26. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec banków według rodzaju

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
W rachunku bieżącym	286 340	442 095
Depozyty terminowe	6 985 722	5 605 854
Pożyczki i kredyty otrzymane	-	-
Razem	7 272 062	6 047 949

Zobowiązania wobec banków według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Bieżące	286 340	442 095
Terminowe	6 985 722	5 605 854
- do 1 miesiąca	1 646 958	-
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	346 073	-
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	234 526	696 854
- powyżej 1 roku do 5 lat	2 964 896	2 740 361
- powyżej 5 lat	1 793 269	2 168 639
Razem	7 272 062	6 047 949

27. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów według rodzaju

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
W rachunku bieżącym		
Osoby fizyczne	-	-
Podmioty gospodarcze	7 937 396	8 135 378
Sektor publiczny	-	-
Razem rachunki bieżące	7 937 396	8 135 378
Depozyty terminowe		
Osoby fizyczne	6 054	7 298
Podmioty gospodarcze	375 675	1 003 639
Sektor publiczny	-	-
Razem depozyty terminowe	381 729	1 010 937
Depozyty zabezpieczające transakcje pochodne		
Osoby fizyczne	-	-
Podmioty gospodarcze	-	-
Sektor publiczny	-	-
Razem depozyty zabezpieczające transakcje pochodne	-	-
Razem	8 319 125	9 146 315

Zobowiązania wobec klientów według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Bieżące	7 937 396	8 135 378
Terminowe	381 729	1 010 937
- do 1 miesiąca	379 759	878 678
- powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	1 970	42 902
- powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	-	89 357
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
- powyżej 5 lat	-	-
Razem	8 319 125	9 146 315

28. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Ujemna wartość rynkowa niezapadłych pochodnych instrumentów finansowych

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Transakcje stopy procentowej	-	-
- IRS	-	-
Transakcje walutowe	57 320	15 212
- FX spot/forward	11 754	5 724
- FX swap	45 566	9 488
Razem	57 320	15 212

Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat według terminów zapadalności

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
do 1 miesiąca	43 748	8 702
powyżej 1 miesiąca do 3-ch miesięcy	3 177	2 713
powyżej 3-ch miesięcy do 1 roku	7 173	3 439
powyżej 1 roku do 5 lat	3 222	358
powyżej 5 lat	-	0
Razem	57 320	15 212

Kompensowanie instrumentów finansowych

	Wycena instrumentów pochodnych	Teoretyczna wartość kompensaty	Wartość depozytów zabezpieczających (przyjętych / udzielonych)	Wartość netto
31.12.2020 r.				
w tys. PLN				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	60 567	23 965	-	36 602
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	57 320	23 965	-	33 355
	Wycena instrumentów pochodnych	Teoretyczna wartość kompensaty	Wartość depozytów zabezpieczających (przyjętych / udzielonych)	Wartość netto
31.12.2019 r.				
w tys. PLN				
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21 361	3 225	-	18 136
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	15 212	3 225	-	11 987

29. Rezerwy

w tys. PLN	Rezerwy na odprawy emerytalne	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Rezerwy na postępowania sądowe i ryzyko prawne związane z mieszkaniowymi kredytami hipotecznymi denominowanymi w walucie obcej	Rezerwy na pozostałe sprawy sporne	Rezerwa na koszty związane z restrukturyzacją	Rezerwa na koszty związane z działalnością operacyjną banku	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2020 r.	887	6 056	9 624	6 983	16 315	-	39 865
Rezerwy utworzone w ciągu roku	930	11 551	360 157	331	-	-	372 969
Rezerwy rozwiązane	(887)	(12 593)	(441)	-	-	-	(13 921)
Rezerwy wykorzystane w ciągu roku	-	-	-	-	(14 398)	-	(14 398)
Inne zmiany	-	-	3	-	-	-	3
Stan na 31 grudnia 2020 r.	930	5 014	369 343	7 314	1 917	-	384 518
Stan na 1 stycznia 2019 r.	463	3 354	762	6 983	52 092	16 559	80 213
Wpływ wdrożenia MSSF16	-	-	-	-	(13 600)	-	(13 600)
Stan na 1 stycznia 2019 roku po wdrożeniu MSSF 16	463	3 354	762	6 983	38 492	16 559	66 613
Rezerwy utworzone w ciągu roku	887	6 934	9 000	-	-	-	16 821
Rezerwy rozwiązane/wykorzystane w ciągu roku	(463)	(4 232)	(138)	-	(22 177)	(16 559)	(43 569)
Inne zmiany	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2019 r.	887	6 056	9 624	6 983	16 315	-	39 865

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

W pozycji „rezerwy na zobowiązania pozabilansowe” ujęte zostały rezerwy na oczekiwane straty kredytowe straty dotyczące ekspozycji pozabilansowych.

Rezerwy na sprawy sporne

Łączna wartość przedmiotu sporu we wszystkich sprawach sądowych, w których Bank występował w roli pozwanego, wynosiła na dzień 31 grudnia 2020 r. 469 milionów złotych, a na dzień 31 grudnia 2019 r. 169 milionów zł.

Na kwotę tę składają się głównie postępowania w sprawach dotyczących walutowych kredytów hipotecznych, których na dzień 31 grudnia 2020 r. toczyło się 967 o łącznej kwocie wartości przedmiotu sporu 459 milionów złotych, wobec 369 spraw na kwotę 161 milionów złotych wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Bank na bieżąco tworzy rezerwy na toczące się postępowania sądowe, w przypadku których, według szacunków Banku, prawdopodobieństwo konieczności wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest większe niż 50%. Na dzień 31 grudnia 2020 r. na poczet spraw, których przedmiotem są roszczenia dotyczące walutowych kredytów hipotecznych Bank utworzył rezerwy w kwocie 1,4 miliona złotych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. 37 spraw przeciwko Bankowi dotyczących walutowych kredytów hipotecznych zakończyło się prawomocnym orzeczeniem korzystnym dla Banku, natomiast w 4 sprawach zapadły prawomocne wyroki niekorzystne, przy czym przez wyroki niekorzystne należy rozumieć wyroki unieważniające umowę kredytu, przewidujące przewalutowanie kredytu lub prowadzące do zbliżonego skutku ekonomicznego. Po wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C-260/18, na dzień 31 grudnia 2020 r. 17 spraw zakończyło się prawomocnie korzystnie dla Banku, a w 4 sprawach zapadły prawomocne wyroki niekorzystne dla Banku.

Wobec Banku nie toczą się postępowania grupowe w zakresie walutowych kredytów hipotecznych.

Jednocześnie Bank zdecydował o dokonaniu przeglądu podejścia do ustalania kwoty rezerwy dodatkowej na potencjalne skutki przyszłych spraw sądowych przeciwko Bankowi dotyczących walutowych kredytów hipotecznych.

Powyższa decyzja spowodowana była obserwowanym wyższym niż pierwotnie zakładanym, dynamicznym przyrostem wniosków o historię spłaty kredytu w pierwszych miesiącach 2021 r., które według doświadczenia Banku przekładają się na liczbę pozwów skierowanych przeciwko Bankowi. Aktywność ta wspierana była przez liczne komunikaty medialne wskazujące na ogólne statystyki ogłaszanych, niekorzystnych dla banków, orzeczeń sądowych, nierzadko pomijając aspekt różnorodnej konstrukcji prawnych umów, których te wyroki dotyczyły.

W opinii Banku, dodatkowy wpływ na nastroje konsumentów oraz medialne zainteresowanie tematem wywarły inicjatywy:

- opracowania przez banki propozycji dobrowolnych ugód z klientami w zakresie sposobu rozliczenia walutowych kredytów hipotecznych
- skierowania do Izby Cywilnej SN sześciu pytań dotyczących najważniejszych spornych kwestii prawnych w procesach sądowych pomiędzy kredytobiorcami a bankami.

Bank spodziewa się, iż w konsekwencji powyższych okoliczności, kolejne grupy jego klientów (dotychczas niezainteresowane kwestionowaniem zapisów zawartych umów) zdecydują się na otwarcie sporów sądowych licząc na korzystne dla siebie rozstrzygnięcie. Trend ten został już potwierdzony przez zaobserwowany wzrost wniosków o wydanie zaświadczenia historii spłat, na bazie których Klienci mogą dokonać oszacowania wartości przedmiotu sporu, co jest konieczne dla sformułowania pozwu.

W związku z powyższym Bank zdecydował o istotnym zwiększeniu rezerwy dodatkowej na potencjalne skutki przyszłych spraw sądowych skierowanych przeciwko Bankowi, dotyczących walutowych kredytów hipotecznych z kwoty 8 milionów zł (ujętej w roku 2019) do kwoty 368 milionów zł. Tym samym, na dzień bilansowy, łączna kwota utworzonych przez Bank rezerw na postępowania sądowe i ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi wynosiła 369,4milionów złotych.

Bank ujął rezerwę na sprawy sporne związane z kredytami walutowymi w linii Pozostałe koszty operacyjne, przy czym koszt utworzenia tej rezerwy trwale nie jest kosztem uzyskania przychodów.

Kwota szacunku dodatkowej rezerwy na przyszłe sprawy sporne jest oparta o model kalkulacji najbardziej prawdopodobnego scenariusza potencjalnych strat Banku z tytułu niekorzystnych wyroków prawomocnych w sprawach mogących wystąpić w dającej się przewidzieć przyszłości, w szczególności scenariusz ten nie zakłada poniesienia przez Bank kosztów ewentualnych ugód, z uwagi na fakt iż Bank nie podjął decyzji zakładającej udział Banku w tego typu programach. Opis założeń modelu został zamieszczony w nocie 2 pkt. d) Wartości szacunkowe.

W dniu 7 maja 2021 r. Sąd Najwyższy podjął uchwałę o mocy zasady prawnej w sprawie III CZP 6/21, wskazując, że: 1) Niedozwolone postanowienie umowne (art. 3851 § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną; 2) Jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 k.c.). Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna. Na datę sporządzenia sprawozdania finansowego, w ocenie Banku treść uchwały nie powoduje konieczności zmiany oceny ryzyka dla spraw w toku. Niezależnie, Bank będzie na bieżąco analizował zapadające w przyszłości wyroki i będzie dostosowywał poziom rezerw do linii orzeczniczej sądów.

Ponadto, Bank utworzył rezerwę w kwocie 6 982 tys. zł (w ciężar roku 2018) w związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 grudnia 2018 r. w której prezes UOKiK uznał wskazane w decyzji postanowienia wzorców umów, aneksów do umów kredytów i pożyczek hipotecznych denominowanych do walut obcych za niedozwolone postanowienia umowne i zakazał ich stosowania, jak również m.in. nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 6 982 tys. zł. Decyzja jest nieprawomocna, bowiem w dniu 7 lutego 2019 r. Bank wniósł odwołanie od decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wyrokiem z dnia 22 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uchylił decyzję Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2018 r. Wyrok Sądu Okręgowego jest nieprawomocny.

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2020 r. Prezes UOKiK uznał wskazane w decyzji postanowienia wzorców stosowanych przez Bank za niedozwolone postanowienia umowne i zakazał ich stosowania, jak również m.in. nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 4.913.850 zł. Decyzja Prezesa UOKiK jest nieprawomocna, bowiem Bank wniósł odwołanie od decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, w ocenie Banku ryzyko wypływu środków w związku z niniejszą sprawą nie przekracza 50% w związku z czym rezerwa nie została utworzona.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w toku były następujące postępowania prowadzone przez Prezesa UOKiK w stosunku do Banku: a) postępowanie wszczęte przez Prezesa UOKiK w dniu 10

września 2019 r. w sprawie o uznanie za niedozwolone stosowanych przez Bank postanowień wzorców umowy kredytu/pożyczki oraz regulaminów, przewidujących możliwość zmiany przez Bank tych wzorców, b) postępowanie wyjaśniające wszczęte przez Prezesa UOKiK w dniu 28 września 2020 r. mające na celu wstępne ustalenie, czy w związku z działaniami Banku polegającymi na poinformowaniu klientów o zmianie Tabeli Prowizji i Opłat w 2019 r. nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Rezerwy na koszty związane z restrukturyzacją

Na dzień bilansowy Bank utworzył rezerwy na koszty związane z restrukturyzacją, których saldo wynosiło 1 917 tys. zł, i dotyczyły one kosztów związanych z restrukturyzacją zatrudnienia. Na dzień 31 grudnia 2019 r. rezerwy te wynosiły 16 315 tys. zł.

30. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Na dzień 31.12.2020 r., ani na dzień 31.12.2019 r. nie występowało zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku od osób prawnych.

31. Pozostałe zobowiązania

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Rozrachunki międzybankowe	32 354	106 745
Wierzyciele różni	3 056	1 882
Rozrachunki publiczno-prawne	12 157	14 946
Pozostałe rozrachunki	12 333	11 292
Zobowiązania z tyt. zabezpieczeń EMIR	7 574	18 319
Zobowiązania z tyt. umów leasingowych	39 469	43 180
Koszty do zapłacenia i pozostałe, w tym:	93 985	93 234
na nagrody i premie	10 627	18 698
opłaty BFG (zobowiązanie do zapłaty)	45 420	36 883
na koszty usług informatycznych i telekomunikacyjnych	11 214	13 245
na koszty współużytkowanych przez Bank globalnych systemów biznesowych i projektów	13 210	14 793
na niewykorzystane urlopy	2 418	3 136
na pozostałe koszty do zapłacenia	10 683	6 249
pozostałe	413	230
Przychody pobierane z góry	1 556	3 149
Razem	202 484	292 747

32. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane obejmują na dzień bilansowy jedną pożyczkę podporządkowaną otrzymaną od Jednostki Dominującej w dniu 29 kwietnia 2016 roku z 10 – letnim okresem wymagalności. Bank uzyskał w dniu 24 maja 2016 r. zgodę KNF na zaliczenie kwoty pochodzącej z pożyczki do funduszy uzupełniających, dla celów kalkulacji współczynnika wypłacalności.

Podmiot udzielający finansowania: Deutsche Bank AG	Wartość nominalna w walucie pożyczki	Waluta	Oprocentowanie na dzień 31.12.2020 r.	Termin wymagalności	Kwota zobowiązania na dzień 31.12.2020 r.
Kapitał	300 000	EUR	3,642	29.04.2026 r.	1 384 440
Odsetki	2 640	EUR	x	x	12 185
Razem	302 640	EUR	x	x	1 396 625

Podmiot udzielający finansowania: Deutsche Bank AG	Wartość nominalna w walucie pożyczki	Waluta	Oprocentowanie na dzień 31.12.2019 r.	Termin wymagalności	Kwota zobowiązania na dzień 31.12.2019 r.
Kapitał	300 000	EUR	3,715	29.04.2026 r.	1 277 550
Odsetki	2 631	EUR	x	x	11 206
Razem	302 631	EUR	x	x	1 288 756

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pożyczek podporządkowanych (w tys. zł)

	2020	2019
Stan na początek okresu	1 288 756	1 301 915
Zwiększenia z tytułu:	158 455	49 399
- pożyczki otrzymane	-	-
- odsetki od pożyczek otrzymanych	51 565	49 399
- różnice kursowe	106 890	-
Zmniejszenia z tytułu:	(50 586)	(62 558)
- spłata pożyczek	-	-
- spłata odsetek	(50 586)	(50 108)
- różnice kursowe	-	(12 450)
okresu	1 396 625	1 288 756

33. Kapitał akcyjny

w PLN	Akcje zwykłe	
	2020 r.	2019 r.
Akcje wyemitowane, na dzień 1 stycznia – w pełni opłacone	1 744 449 384	1 744 449 384
Akcje wyemitowane, na dzień 31 grudnia – w pełni opłacone	1 744 449 384	1 744 449 384

KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)

seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej (w tys. PLN)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
I	imienne zwykłe	1 000 000	1 000	gotówka	04-11-1991	01-01-1992
II	zwykłe na okaziciela	2 500 000	2 500	gotówka	24-11-1992	01-01-1993
III seria A	imienne zwykłe	250 000	250	gotówka	26-08-1993	01-01-1993
III seria B	imienne zwykłe	304 960	305	aport	30-11-1993	01-01-1994
III seria C	zwykłe na okaziciela	189 465	189	gotówka	30-11-1993	01-01-1994
III seria D	imienne zwykłe	288 883	289	gotówka	30-11-1993	01-01-1993
III seria E	zwykłe na okaziciela	1 300 000	1 300	gotówka	16-02-1994	01-01-1994
III seria F	zwykłe na okaziciela	1 666 692	1 667	gotówka	13-04-1994	01-01-1994
IV	zwykłe na okaziciela	1 971 068	1 971	gotówka	16-06-1994	01-01-1994
V	zwykłe na okaziciela	3 031 014	3 031	gotówka	30-12-1994	01-01-1995
VI	imienne zwykłe	1 671 915	1 672	aport	23-06-1997	01-01-1997
VII seria A	zwykłe na okaziciela	14 261 897	14 262	gotówka	22-12-1997	01-01-1998
VIII seria AA	zwykłe na okaziciela	235 000 000	235 000	gotówka	20-03-2000 25-07-2000	01-01-2000
IX seria BB	zwykłe na okaziciela	34 620 975	34 621	gotówka	28-07-2000	01-01-2000
X	zwykłe na okaziciela	38 215 967	38 216	gotówka umorzenie dobrowolne,	28-12-2001	01-01-2002
Umorzenie akcji	zwykłe na okaziciela	-150 568 503	-150 569	nieodpłatne	27-10-2004	nie dotyczy
XI	imienne zwykłe	89 000 000	89 000	gotówka	18-08-2005	01-01-2005
XII	imienne zwykłe	121 951 219	121 951	gotówka	29-11-2006	01-01-2007
XIII	imienne zwykłe	185 000 000	185 000	gotówka	26-09-2007	01-01-2008
XIV	imienne zwykłe	257 013 000	257 013	gotówka	07-09-2009	01-01-2010
XV	imienne zwykłe	193 000 000	193 000	gotówka	26-05-2010	01-01-2011
XVI	imienne zwykłe	167 000 000	167 000	gotówka	03-12-2010	01-01-2011
XVII	imienne zwykłe	121 860 972	121 861	gotówka	25-08-2011	01-01-2012
XVIII	imienne zwykłe	300 000 000	300 000	gotówka	25-10-2011	01-01-2012
XIX	imienne zwykłe	30 919 860	30 920	gotówka	27-04-2012	01-01-2013
XX	imienne zwykłe	0	0	gotówka	22-06-2012	01-01-2013
XXI	imienne zwykłe	0	0	przejęcie w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH	31-01-2014	01-01-2013
XXII	imienne zwykłe	40 000 000	40 000	gotówka	20-04-2018	01-01-2018
XXIII	imienne zwykłe	53 000 000	53 000	gotówka	23-08-2018	01-01-2018
Liczba akcji, razem		1 744 449 384				
Kapitał akcyjny, razem			1 744 449			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 PLN						

Na dzień bilansowy Bank nie posiadał akcji uprzywilejowanych.

34. Pozostałe kapitały

	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Kapitał zapasowy	676 892	666 805
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	346 857	346 857
Pozostały kapitał zapasowy	330 035	319 948
Pozostałe kapitały rezerwowe	106 189	109 833
Kapitał rezerwowy	49 770	53 414
Fundusz ogólnego ryzyka	56 419	56 419
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym	8 917	3 026
wycena portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 808	3 458
podatek odroczony	(1 891)	(432)
Zyski zatrzymane	(358 257)	6 443
wynik za okres	(358 257)	6 443
Razem	433 741	786 107

Intencją Zarządu jest zarekomendowanie Radzie Nadzorczej podjęcie uchwały w sprawie pokrycia straty za rok 2020 z kapitału zapasowego.

Na dzień bilansowy Bank nie posiadał zobowiązań z tytułu zadeklarowanych, niewypłaconych dywidend.

35. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowej i godziwej dla grup aktywów i zobowiązań, które nie są prezentowane w bilansie w wartości godziwej:

w tys. PLN	31.12.2020 r.	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	173 008	172 949
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 355 861	8 333 081
<i>Kredyty hipoteczne</i>	8 911 188	7 886 539
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	157 353	159 222
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	263 648	263 648
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	23 672	23 672
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec innych banków	7 272 062	7 291 632
<i>Depozyty bieżące</i>	286 340	286 340
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	6 985 722	7 005 292
Zobowiązania wobec klientów	8 319 125	8 313 069
<i>Depozyty bieżące</i>	7 937 396	7 937 396
<i>Depozyty terminowe</i>	381 729	375 673
Zobowiązania podporządkowane	1 396 625	1 532 650
31.12.2019 r.		
w tys. PLN	bilansowa	godziwa
Aktywa		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	539 826	539 645
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 712 491	8 285 844
<i>Kredyty hipoteczne</i>	9 277 817	7 849 267
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	45 745	47 648
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	358 858	358 858
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	30 071	30 071
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec innych banków	6 047 949	6 164 998
<i>Depozyty bieżące</i>	442 095	442 095
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	5 605 854	5 722 903
Zobowiązania wobec klientów	9 146 315	9 121 782
<i>Depozyty bieżące</i>	8 135 378	8 135 378
<i>Depozyty terminowe</i>	1 010 937	986 404
Zobowiązania podporządkowane	1 288 756	1 306 036

Określenie wartości godziwej

Poniżej przedstawiono podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych.

Należności od innych banków:

Wartość godziwa depozytów w innych bankach wyznaczona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych. Marżami uwzględnionymi przy dyskontowaniu przepływów jest krzywa premii za płynność kwotowana przez Grupę Deutsche Bank na koniec odpowiednio 2020 roku i 2019 roku.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom:

Wartość godziwa należności od klientów wyznaczona została poprzez zdyskontowanie dla głównych grup produktów kredytowych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu aktualnych stóp procentowych dla adekwatnego portfela rozumianych, jako oprocentowanie kredytów udzielanych w ostatnim kwartale odpowiednio 2020 roku i 2019 roku. Dla pozostałych należności od klientów wartość godziwą stanowi ich wartość bilansowa.

Wartość godziwa kredytów hipotecznych udzielonych klientom została wyliczona jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniając zmianę w poziomie marży od momentu udzielenia kredytu. Stopy procentowe przyjęte do kalkulacji uwzględniają premię za płynność, jaką Bank musiałby zapłacić za transakcje finansujące akcję kredytową. Nie uwzględnione jest natomiast dyskonto związane z ryzykiem regulacyjnym, dotyczącym ewentualnej zmiany przepisów w zakresie przewalutowania kredytów hipotecznych. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie jest ono możliwe do racjonalnego oszacowania.

Zobowiązania wobec innych banków:

Wartość godziwa depozytów terminowych dla całości portfela wyznaczona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych, a dla pozostałych zobowiązań przyjęto wartość bilansową, jako przybliżenie wartości godziwej.

Zobowiązania wobec klientów:

Wartość godziwa zobowiązań wobec klientów o stałym oprocentowaniu wyznaczona została poprzez zdyskontowanie dla głównych grup produktów depozytowych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu aktualnych stóp procentowych dla adekwatnego portfela. Za aktualny poziom stóp procentowych uznano oprocentowanie depozytów udzielonych w grudniu odpowiednio 2020 roku i 2019 roku. Wartość godziwą zobowiązań wobec klientów o zmiennym oprocentowaniu stanowi ich wartość bilansowa.

Pożyczka podporządkowana:

W przypadku pożyczki podporządkowanej wartość godziwa wyznaczona została poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych oraz indykatywnych premii charakterystycznych dla tego typu instrumentów na koniec odpowiednio, 2020 roku i 2019 roku.

Bank dokonuje wyliczenia wartości godziwej dla instrumentów finansowych przy zastosowaniu jednej z następujących technik wyceny:

- 1) poziom I – instrumenty finansowe, których wartość godziwa jest wyliczana na podstawie bezpośrednich kwotowań dostępnych na rynku. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował dłużne papiery wartościowe, dla których istnieją kwotowania na aktywnych rynkach;
- 2) poziom II – instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na podstawie modeli wyceny, w których wszystkie istotne parametry wejściowe są obserwowane na aktywnym rynku (bezpośrednio lub pośrednio). Do tej kategorii Bank zaklasyfikował bony pieniężne NBP oraz transakcje na instrumentach pochodnych, które są wyceniane na podstawie modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych z użyciem parametrów obserwowanych na rynku lub modeli wyceny opcji. Instrumenty poziomu 2 wyceniane są przy użyciu krzywych dochodowości. Krzywe te oparte są o rynkowe kwotowania następujących instrumentów: IRS (do wyceny IRS), FRA (do wyceny IRS w terminie do roku), punkty swapowe (do wyceny transakcji fx swap i fx forward);
- 3) poziom III – instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na podstawie modeli wyceny, w których istotny parametr wejściowy nie jest obserwowany na aktywnym rynku.

Bank może zastosować przeniesienie aktywów lub zobowiązań pomiędzy kategorią I, a kategorią II w przypadku, gdy kwotowania z aktywnego rynku przestaną być dostępne na koniec okresu sprawozdawczego oraz przeniesienie między kategorią II a kategorią III w przypadku, gdy parametr stosowany do wyceny i wpływający istotnie na wycenę przestanie być obserwowalny. W opisywanych okresach sprawozdawczych nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy kategoriami wartości godziwej.

W przypadku instrumentów pochodnych stanowiących aktywa kalkulowana jest korekta wyceny odzwierciedlająca ryzyko kredytowe kontrahenta CVA (credit value adjustment). Bank uznaje wpływ korekty odzwierciedlającej ryzyko kredytowe kontrahenta (stanowiącej daną nieobserwowalną) za nieistotną z punktu widzenia całości wyceny. W związku z powyższym, instrumenty te prezentowane są w Kategorii II.

Poniższa tabela prezentuje podział aktywów i zobowiązań finansowych w podziale na trzy powyższe kategorie:

w tys. PLN	31.12.2020 r.		Poziom I	Poziom II	Poziom III
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			
Aktywa					
Kasa, środki w Banku Centralnym	933 565	933 565	-	933 565	-
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	173 008	172 949	-	172 949	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 355 861	8 333 081	-	-	8 333 081
<i>Kredyty hipoteczne</i>	8 911 188	7 886 539	-	-	7 886 539
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	157 353	159 222	-	-	159 222
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	263 648	263 648	-	-	263 648
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	23 672	23 672	-	-	23 672
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	60 567	60 567	-	60 567	-
Inwestycyjne aktywa finansowe	9 126 424	9 126 424	9 126 424	-	-
Inne aktywa finansowe	45 602	45 602	-	45 602	-
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec innych banków	7 272 062	7 291 632	-	7 291 632	-
<i>Depozyty bieżące</i>	286 340	286 340	-	286 340	-
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	6 985 722	7 005 292	-	7 005 292	-
Zobowiązania wobec klientów	8 319 125	8 313 069	-	8 313 069	-
<i>Depozyty bieżące</i>	7 937 396	7 937 396	-	7 937 396	-
<i>Depozyty terminowe</i>	381 729	375 673	-	375 673	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	57 320	57 320	-	57 320	-
Zobowiązania podporządkowane	1 396 625	1 532 650	-	1 532 650	-
Inne zobowiązania finansowe	94 786	94 786	-	94 786	-

w tys. PLN	31.12.2019 r.		Poziom I	Poziom II	Poziom III
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			
Aktywa					
Kasa, środki w Banku Centralnym	521 236	521 236	-	521 236	-
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	539 826	539 645	-	539 645	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 712 491	8 285 844	-	-	8 285 844
<i>Kredyty hipoteczne</i>	9 277 817	7 849 267	-	-	7 849 267
<i>Kredyty inwestycyjne</i>	45 745	47 648	-	-	47 648
<i>Kredyty w rachunku bieżącym</i>	358 858	358 858	-	-	358 858
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	30 071	30 071	-	-	30 071
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21 361	21 361	-	21 361	-
Inwestycyjne aktywa finansowe	8 422 026	8 422 026	7 422 146	999 880	-
Inne aktywa finansowe	28 057	28 057	-	28 057	-
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec innych banków	6 047 949	6 164 998	-	6 164 998	-
<i>Depozyty bieżące</i>	442 095	442 095	-	442 095	-
<i>Depozyty terminowe, kredyty i pożyczki</i>	5 605 854	5 722 903	-	5 722 903	-
Zobowiązania wobec klientów	9 146 315	9 121 782	-	9 121 782	-
<i>Depozyty bieżące</i>	8 135 378	8 135 378	-	8 135 378	-
<i>Depozyty terminowe</i>	1 010 937	986 404	-	986 404	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	15 212	15 212	-	15 212	-
Zobowiązania podporządkowane	1 288 756	1 306 036	-	1 306 036	-
Inne zobowiązania finansowe	181 418	181 418	-	181 418	-

36. Zobowiązania warunkowe i pozabilansowe

Bank posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone, a nieuruchomione kredyty oraz kredyty w rachunku bieżącym.

Bank wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Banku ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich. Tego typu umowy mają określone limity i przyznawane są na okresy przeciętnie do trzech lat. Bank udziela także promes przyznania kredytu.

Wartości zobowiązań warunkowych wynikające z kontraktów z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Wartości gwarancji i akredytów pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań. Tabela na kolejnej stronie prezentuje wartość nominalną tych zobowiązań.

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Wartość zobowiązań warunkowych udzielonych		
Linie kredytowe	1 856 656	1 448 362
Otwarte/ potwierdzone akredytywy importowe/ eksportowe	5 582	6 388
Gwarancje	1 351 870	1 316 738
Pozostałe zobowiązania, w tym:	-	-
<i>Zobowiązania z tytułu promes kredytowych</i>	-	-
Razem	3 214 108	2 771 488

Wiele z udzielonych zobowiązań warunkowych wygaśnie, zanim zostanie w całości lub częściowo wypłacone. Z tego powodu ich wartości nie odzwierciedlają przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych.

W ramach działalności operacyjnej Bank otrzymuje zabezpieczenia na pokrycie ekspozycji kredytowych. Najczęściej są to otrzymane gwarancje lub poręczenia innych banków lub podmiotów niebankowych. Ujmowane są w otrzymanych zobowiązaniach warunkowych w wysokości wynikającej z umów.

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Wartość zobowiązań warunkowych otrzymanych		
Finansowe	-	-
Gwarancyjne	906 575	951 973
Razem	906 575	951 973

Poniżej zaprezentowano wartości nominalne transakcji bieżących związanych z operacjami wymiany oraz transakcji pochodnych.

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Zobowiązania związane z realizacją transakcji walutowych oraz wartości nominalne transakcji pochodnych		
Transakcje bieżące związane z operacjami wymiany walutowej	257 320	95 354
Transakcje pochodne	12 801 182	7 452 999
Razem	13 058 502	7 548 353
Transakcje pochodne		
Terminowe kontrakty walutowe (forwardy)	2 059 961	1 242 070
<i>Kupione</i>	1 030 419	621 371
<i>Sprzedane</i>	1 029 542	620 699
Terminowe kontrakty walutowe (swapy)	10 741 221	6 210 929
<i>Kupione</i>	5 372 198	3 109 421
<i>Sprzedane</i>	5 369 023	3 101 508
Swapy na stopę procentową (IRS)	-	-
Razem transakcje pochodne	12 801 182	7 452 999

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Bank, będąc uczestnikiem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, utrzymuje obligacje skarbowe stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w wartości nominalnej 49 000 tys. PLN (według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w wysokości 124 000 tys. PLN). Wartości bilansowe tych obligacji przedstawiały się następująco: 49 125 tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku oraz 125 395 tys. PLN na 31 grudnia 2019 roku. Bank przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą z przepisów stawkę procentową w wysokości 0,35% (w roku 2019 stawka procentowa wynosiła 0,45%) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej. W związku ze zmianą ustawy o BFG i wprowadzeniem składek na Fundusz Gwarancyjny oraz Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji, Bank utrzymuje ponadto obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek. Na dzień 31.12.2020 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 8 019 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 37 402 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 208 tys. zł oraz 43 260 tys. zł. Na dzień 31.12.2019 r. wartość zobowiązania do zapłaty na Fundusz Gwarancyjny wynosiła 7 818 tys. zł, natomiast na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji 29 065 tys. zł. Obligacje stanowiące pokrycie zobowiązań do zapłaty składek miały wartość odpowiednio 9 288 tys. zł oraz 25 534 tys. zł. W dniu 25.02.2020 r. odblokowano 75 000 tys. PLN obligacji zablokowanych pod FOŚG.

38. Informacje dotyczące leasingu

Umowy leasingu, w których Deutsche Bank Polska S.A. jest leasingobiorcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu są wyszczególnione poniżej:

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Poniżej jednego roku	11 527	11 885
Od roku do pięciu lat	23 735	34 501
Powyżej pięciu lat	-	-
Razem	35 262	46 386

Bank leasinguje pojazdy samochodowe. Umowy standardowo zawierane są na okres 3,5 roku, z opcją przedłużenia leasingu po tym okresie. Żadna z umów leasingowych nie zawiera płatności warunkowych.

Bank leasinguje powierzchnię biurową. Standardowo umowy zawierane są na okres 5 lat.

Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat (12 514 tys. zł) w roku 2020:

- koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu (4 958 tys. zł),
- koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania (12 019 tys. zł),
- koszty związane z leasingiem krótkoterminowym, ujęte w kosztach administracyjnych (65 tys. zł).

39. Gotówka i jej ekwiwalenty

Dla celów rachunku przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują salda rachunków bieżących, za wyjątkiem instrumentów o charakterze inwestycyjnym.

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Kasa i środki w banku centralnym	933 565	521 236
Rachunki bieżące w innych bankach	166 189	149 504
Lokaty złożone w innych bankach o terminie zapadalności do 3 miesięcy	6 819	390 323
Razem	1 106 573	1 061 063

40. Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Banku w roku obrotowym

wtys. PLN	2020 r.		2021 r. - nagrody za 2020 r.		2019 r.		2020 r. - nagrody za 2019 r.	
	Zarząd	Rada Nadzorcza	Zarząd	Rada Nadzorcza	Zarząd	Rada Nadzorcza	Zarząd	Rada Nadzorcza
Wynagrodzenia wypłacone w roku obrotowym, w tym część odroczone i nieodroczone	8 598	964	628	-	10 075	1 135	585	-
wynagrodzenia zmiennego								
Inne krótkoterminowe świadczenia	51	-	-	-	47	-	-	-
Długoterminowe świadczenia	(9)	-	-	-	(12)	-	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-	-	-	1 657	-	-	-
Razem	8 640	964	628	-	11 767	1 135	585	-

Wynagrodzenia Zarządu obejmują koszty wynagrodzeń obecnych i byłych Członków Zarządu.

Bank wyliczył sumę rezerwy na wypłatę zmiennych składników wynagrodzeń dla byłych i obecnych Członków Zarządu za 2020 r. w kwocie 999,3 tys. zł (bez narzutów). Planowana wypłata dotycząca części gotówkowej wypłacanej bez odroczenia wynosi 579,8 tys. zł (bez narzutów) i została wypłacona w marcu 2021 roku z rezerwy na Bonusy, natomiast pozostała część planowanych wypłat za 2020 rok w kwocie 419,5 tys. zł (bez narzutów) będzie odroczone w czasie i wypłacana w ciągu kolejnych 5 lat, pod warunkiem spełnienia się przesłanek będących podstawą do ich wypłaty, częściowo bezpośrednio w środkach pieniężnych, a częściowo poprzez odniesienie do wartości hipotetycznego instrumentu opartego na formule odnoszącej się do wartości bilansowej akcji Banku.

Saldo rezerwy utworzonej na zmienne składniki wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosło 3 243 tys. zł, z czego 1 871 tys. zł zostało wypłacone w 2020 r. Saldo rezerwy utworzonej na zmienne składniki wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosło 871,4 tys. zł, z czego 871,4 tys. zł zostało przeznaczone do wypłaty w 2021 r.

Kredyty, pożyczki, gwarancje i inne pożyczki świadczone przez Bank na rzecz kierownictwa

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Członkowie Zarządu	3 622	4 014
Członkowie Rady Nadzorczej	-	-
Razem	3 622	4 014

41. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Jednostki powiązane z Bankiem to:

Jednostka dominująca – Deutsche Bank AG.

Pozostałe jednostki w ramach Grupy DB

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji bankowych z podmiotami powiązanymi. Obejmują one przede wszystkim kredyty otrzymane, lokaty otrzymane, usługi obce, depozyty oraz transakcje na instrumentach pochodnych. Transakcje z jednostkami powiązanymi są zawierane na zasadach rynkowych.

Wartości istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, salda poszczególnych pozycji bilansu na koniec roku oraz związane z nimi koszty i przychody za rok obrotowy przedstawiają się następująco:

Deutsche Bank AG – jednostka dominująca

w tys. PLN	2020 r.	2019 r.
Należności, w tym:	161 832	532 351
Rachunki bieżące, lokaty	145 494	522 173
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziennej przez rachunek zysków i strat	2 409	-
Inne aktywa	13 929	10 178
Zobowiązania, w tym:	7 862 281	5 851 118
Lokaty otrzymane	6 452 025	4 559 109
Pożyczka podporządkowana	1 396 625	1 288 756
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziennej przez rachunek zysków i strat	4 876	-
Pozostałe zobowiązania	8 755	3 253
Zobowiązania pozabilansowe:	3 124 001	370 884
Gwarancje udzielone	415 899	370 117
Zobowiązania finansowe udzielone		-
Gwarancje otrzymane	831	767
FX spot/forward	417 162	-
FX swap	2 290 109	-
Przychody, w tym:	28 880	1 775
Przychody z tytułu odsetek	10 181	1 061
Przychody z tytułu prowizji	17 956	-
Pozostałe przychody	743	714
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziennej przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacji	-	-
Koszty, w tym:	(571 800)	(146 062)
Koszty z tytułu odsetek	(56 668)	(55 512)
Koszty z tytułu prowizji		-
Wynik z tyt. odpisów i rezerw	(446)	(493)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(19 574)	(25 202)
<i>Udział w kosztach współużytkowanych przez Bank globalnych systemów biznesowych i projektów oraz globalnych systemów HR</i>	(19 574)	(25 202)
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziennej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	(495 112)	(64 855)

Deutsche Bank AG Oddział w Londynie

w tys. PLN	2020 r.	2019 r.
Należności, w tym:	54 088	27 659
Rachunki bieżące, lokaty	13 193	2 856
Należności z tytułu prowizji		-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	17 922	20 114
Inne aktywa	22 972	4 689
Zobowiązania, w tym:	52 163	304 971
Lokaty otrzymane	5	282 515
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	42 730	2 282
Pozostałe zobowiązania	9 428	20 174
Przychody, w tym:	17 732	14 179
Przychody z tytułu prowizji	16 584	1 313
Przychody z tytułu odsetek	1 090	-
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	-	9 334
Pozostałe	58	3 532
Koszty, w tym:	(120 685)	(9 442)
Koszty z tytułu odsetek	-	190
Pozostałe koszty	(2 165)	(9 977)
Wynik z tyt. odpisów i rezerw	171	345
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	(118 691)	-
Zobowiązania pozabilansowe:	5 951 264	5 632 175
Gwarancje udzielone	53 215	65 466
FX spot/forward	771 394	671 576
FX swap	5 126 655	4 895 133

Norisbank GmbH

w tys. PLN	2020 r.	2019 r.
Zobowiązania, w tym:	623 023	958 337
Lokaty otrzymane	623 023	958 337
Koszty, w tym:	(75 268)	(916)
Koszty z tytułu odsetek	(857)	(1 423)
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz rewaluacji	(74 411)	507

Pozostałe jednostki z Grupy

w tys. PLN	2020 r.	2019 r.
Należności, w tym:	12 631	3 761
Rachunki bieżące	10 515	142
Pozostałe należności	2 116	3 619
Zobowiązania, w tym:	262 276	325 171
Środki na rachunkach bankowych	251 701	311 753
Pozostałe zobowiązania	10 575	13 418
Przychody, w tym	28 354	5 820
Przychody z tytułu odsetek	5	11
Przychody z tytułu prowizji	1 124	-
Pozostałe przychody	4 769	5 696
Wynik z instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji	22 456	113
Koszty, w tym	17	(12 389)
Koszty z tytułu odsetek	(104)	(962)
Pozostałe koszty	-	(11 309)
Wynik z tyt. odpisów i rezerw	121	(118)
Zobowiązania pozabilansowe	252 531	269 075
Gwarancje udzielone	252 531	269 075

42. Zdarzenia po dacie bilansowej

Nie wystąpiły po dacie bilansowej zdarzenia wymagające ujawnienia w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

43. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest zarówno z bilansowymi ekspozycjami kredytowymi takimi jak udzielone pożyczki, kredyty jak i ze zobowiązaniami pozabilansowymi, do których zaliczyć należy takie instrumenty jak gwarancje bankowe, czy też niewykorzystane linie kredytowe.

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ochrona kapitału Banku poprzez utrzymanie jakości portfela kredytowego zgodnej z apetytem na ryzyko, przy zapewnieniu odpowiedniej dochodowości i optymalnej alokacji kapitału.

Bank definiuje ryzyko kredytowe, jako niebezpieczeństwo niewypłacalności kredytobiorcy lub braku spłaty zaciągniętych zobowiązań w terminie określonym w umowie, które związane jest z brakiem możliwości uregulowania w całości lub w części zobowiązań wobec Banku.

Bank minimalizuje ryzyko straty poprzez analizę sytuacji finansowej kredytobiorcy oraz prawdopodobieństwa braku spłaty zarówno przed udzieleniem kredytu jak i w trakcie okresu kredytowania, przyjmowanie adekwatnych zabezpieczeń oraz monitoring terminowości spłat zarówno rat kapitałowych jak i odsetkowych.

Organizacja procesu kredytowego

W zakresie finansowania Klientów Indywidualnych są wyodrębnione i oddzielone funkcje związane z podejmowaniem decyzji kredytowych oraz funkcje administracyjne związane z przygotowaniem i monitorowaniem umów kredytowych i zabezpieczeń.

W strukturach jednostek zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem kredytowym istnieje podział na komórki odpowiedzialne za akceptację zaangażowań kredytowych dla Klientów Indywidualnych (modyfikacje istniejących zaangażowań), oraz Klientów Korporacyjnych, Instytucji Finansowych, jak i Klientów z Sektora Publicznego w celu zapewnienia najwyższej jakości podejmowanych decyzji.

W obszarze ryzyka kredytowego funkcjonują dedykowane jednostki odpowiedzialne za implementację procesów, procedur i polityk kredytowych oraz za analizę i monitorowanie ryzyka związanego z portfelem kredytowym.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym od strony strategii kredytowej, pomiaru i analizy ryzyka w Banku realizowane jest w Banku przez Departament Zarządzania Ryzykiem Portfela Kredytowego, który jest odpowiedzialny za proces zarządzania ryzykami istotnymi w Banku (ICAAP), metodologię, metodyki i modele utraty wartości, testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego, tworzenie oraz rozwój stosowanych modeli ratingowych we współpracy z właściwymi jednostkami Grupy Deutsche Bank AG, zarządzanie limitami koncentracji, jak również informację zarządczą z zakresu ryzyka kredytowego i cykliczne analizy portfeli kredytowych Banku.

Dodatkowo, w ramach Jednostek Ryzyka Kredytowego, wyodrębniona została funkcja odpowiedzialna za weryfikację przydatności zewnętrznych operatów szacunkowych dla celów zabezpieczania wierzytelności Banku, krytycznie oceniająca oszacowaną wartość

nieruchomości, jak również monitorująca na bieżąco rynek nieruchomości w Polsce. Jednostka ta uczestniczy również w procesie cyklicznej aktualizacji wartości nieruchomości przyjętych na zabezpieczenie ekspozycji kredytowych.

W ramach struktur obszaru ryzyka kredytowego funkcjonuje także Departament Windykacji Należności, który w celu efektywnego zarządzania ekspozycjami kredytowymi, dla których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości bądź też wystąpiły kryteria wczesnego ostrzegania, przejmuje odpowiedzialność za ekspozycje o podwyższonym ryzyku i dokłada wszelkich starań, aby pomóc klientom wyjść z pogorszonej sytuacji ekonomiczno-finansowej ograniczając jednocześnie straty Banku do minimum. Departament Windykacji Należności zarządza również ekspozycjami Klientów Korporacyjnych, Instytucji Finansowych i Klientów z Sektora Publicznego, dla których wystąpiła przesłanka pogorszonej jakości ekspozycji kredytowej.

Departament Windykacji Należności wyposażony jest w narzędzia, systemy i pracowników, którzy dbają o terminową obsługę zadłużenia przez Klientów Indywidualnych, Klientów Korporacyjnych, Instytucji Finansowych i Klientów z Sektora Publicznego Banku.

Zasady podejmowania decyzji kredytowych oraz ocena ryzyka

Zasady podejmowania decyzji kredytowych, procedury oraz polityki z zakresu ryzyka kredytowego tworzą ramy prowadzonej przez Bank działalności kredytowej oraz zarządzania ryzykiem kredytowym w stosunku do indywidualnej ekspozycji jak i danego portfela. Zbiór tychże polityk i procedur podlega zatwierdzeniu przez Zarząd, a w niektórych przypadkach również przez Radę Nadzorczą Banku, aby zapewnić, iż pozostają one w zgodzie ze strategią Banku i odpowiadają na zachodzące zmiany systemu bankowego i sytuacji gospodarczej. Funkcjonujące w Banku regulacje dotyczą wszystkich etapów procesu kredytowego, tj. podejmowania decyzji kredytowych, analizy kredytowej i oceny ryzyka, monitoringu ekspozycji oraz kredytobiorcy poprzez portfelowe i indywidualne, wewnętrzne przeglądy ekspozycji kredytowych, identyfikacji przesłanek utraty wartości, zarządzania zabezpieczeniami oraz procesu restrukturyzacji i windykacji. Dla zapewnienia ich aktualności i zgody z przepisami prawa podlegają one cyklicznej weryfikacji.

Decyzje kredytowe, co do zasady podejmowane są przy zachowaniu zasady „dwóch par oczu”, z wyłączeniem decyzji kredytowych podejmowanych w drodze Uchwały Zarządu Banku.

Kompetencje kredytowe odnoszą się każdorazowo do kwoty łącznego zaangażowania Banku wobec klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie oraz do jakości ekspozycji kredytowej związanej z ryzykiem klienta lub transakcji (ekspozycje o podwyższonym ryzyku mogą być zatwierdzane wyłącznie przez pracowników posiadających stosowne kompetencje kredytowe).

Bank stosuje zasadę, zgodnie z którą samo zabezpieczenie nie może być podstawą udzielenia kredytu, stąd też przed podjęciem decyzji kredytowej zarówno w stosunku do nowego zaangażowania, jak i prolongowania lub zmiany już istniejącego, kredytobiorca musi być oceniony pod kątem wiarygodności oraz zdolności do całkowitego oraz terminowego wypełniania swoich zobowiązań wobec Banku. Kwota, typ, okres kredytowania, harmonogram spłat i cel udzielonego kredytu muszą właściwie odpowiadać profilowi ryzyka klienta i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

W celu kwantyfikacji ryzyka kredytowego oraz usprawnienia procesu podejmowania decyzji Bank stosuje narzędzia ratingowe. W Banku funkcjonują:

- komponenty informatyczne wspierające wyznaczanie ocen ratingowych Klientów Indywidualnych i wspierające proces podejmowania decyzji kredytowych,
- proces ratingowy pozwalający na wyznaczanie oceny ratingowej w ramach procesu podejmowania decyzji kredytowej przy wykorzystaniu aktualnych informacji o kliencie pochodzących z różnych źródeł,
- proces re-ratingowy dedykowany dla Klientów Indywidualnych umożliwiający cykliczną aktualizację oceny ratingowej w oparciu o zgromadzone przez Bank informacje,
- system okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych uzależniony od rodzaju Klienta oraz wielkości zaangażowania w Banku, w ramach którego aktualizowana jest ocena ratingowa.

Metodologia wyznaczania ratingu jest uzależniona od segmentu klienta i wymaganych przez Bank danych służących ocenie ryzyka. We współpracy z wyspecjalizowanymi jednostkami Grupy Deutsche Bank opracowywane są modele ratingowe, które uwzględniają wszystkie istotne informacje o kliencie pochodzące ze źródeł wewnętrznych (np. hurtowni danych) i źródeł zewnętrznych (np. Biura Informacji Kredytowej S.A.), o ile informacje zgromadzone w tych źródłach mają zastosowanie dla danego typu klienta.

W zakresie Klientów Indywidualnych koncepcja oceny ratingowej zakłada zastosowanie podejścia do oceny klienta umożliwiającego przeprowadzanie precyzyjnego pomiaru ryzyka oraz osiągnięcie wysokiej elastyczności łączenia komponentów ratingowych. Zapewnienie prawidłowości, przejrzystości i powtarzalności wyznaczania oceny ratingowej jest osiągnięte przez:

- zarządzanie narzędziami wspomagającymi wyznaczanie oceny ratingowej i systemami workflow,
- przeglądy portfela: prowadzone przez Bank, jak i niezależne przeglądy prowadzone przez wyspecjalizowane jednostki w ramach Grupy Deutsche Bank,
- walidacje: przeprowadzane lokalnie w ramach procesów weryfikacyjnych oraz przez wyspecjalizowane jednostki Grupy Deutsche Bank. Bank używa 21-stopniowej skali ratingowej do oceny ryzyka kredytowego klientów, gdzie klasa "iAAA" oznacza klientów o najniższym ryzyku wystąpienia zdarzenia default. Bank w okresach rocznych na bazie aktualnych danych portfelowych może dokonywać re-kalibracji modeli ratingowych.

Optymalizacja ryzyka kredytowego

Zdolność kredytowa kredytobiorcy oraz prawdopodobieństwo braku wywiązania się przez niego ze zobowiązań w określonym horyzoncie czasu jest głównym czynnikiem uwzględnianym w procesie decyzyjnym. Ponadto zawarcie transakcji kredytowej jest uzależnione od ustanowienia zabezpieczenia kredytu zgodnego z parametrami i definicjami oferowanych przez Bank produktów kredytowych. Poza produktami z definicji niezabezpieczonymi, ocena ryzyka kredytowego klienta i wnioskowanej transakcji determinuje potrzebę ustanowienia zabezpieczenia na rzecz Banku. Bank przyjmując adekwatne zabezpieczenia ocenia je obiektywnie i stosownie do kryteriów wewnętrznych.

Zabezpieczenie wierzytelności kredytowych Banku jest bardzo ważnym elementem minimalizowania nieprzewidywalnych ryzyk mogących wystąpić w przyszłości w procesie kredytowania klientów Banku. Jego zasadniczym celem jest ograniczenie ryzyka straty Banku w przypadku niewypłacalności kredytobiorcy.

Na etapie analizy kredytowej Bank zawsze zakłada, iż sprzedaż zabezpieczenia jest zasadniczo równoznaczna z likwidacją przedmiotu zabezpieczenia, dlatego jest ono wyceniane a priori wyłącznie z punktu widzenia tzw. wartości likwidacyjnej.

Z zasady zabezpieczenie musi zostać skutecznie ustanowione na rzecz Banku przed dokonaniem pierwszej wypłaty środków z tytułu kredytu. Skuteczność ta musi być zachowana przez cały okres trwania kredytu.

W procesie zatwierdzania ekspozycji kredytowych Bank określił katalog akceptowalnych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych, przy czym jedynie część z nich może stanowić techniki redukcji ryzyka kredytowego.

Zabezpieczenie kredytowe może przybrać postać różnych instrumentów prawnych. Mogą je stanowić zarówno składniki majątku, jak i osobista odpowiedzialność zabezpieczającego za spłatę długu, które mają na celu zmniejszenie ryzyka strat z tytułu udzielonych kredytów w sytuacji, gdy dojdzie do windykacji danego zaangażowania.

Do zabezpieczeń akceptowanych przez Bank należą:

- Zabezpieczenia osobiste, charakteryzujące się odpowiedzialnością osobistą podmiotu udzielającego zabezpieczenia:
  - poręczenie według prawa cywilnego,
  - weksel,
  - poręczenie wekslowe,
  - przelew wierzytelności,
  - przystąpienie do długu,
  - przejęcie długu,
  - gwarancja bankowa,
  - ubezpieczenie kredytu,
  - pełnomocnictwo do rachunku,
  - oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

- Zabezpieczenia rzeczowe, ograniczające odpowiedzialność podmiotu do poszczególnych składników jego majątku:
  - przewłaszczenie na zabezpieczenie,
  - zastaw kodeksowy na prawach,
  - zastaw rejestrowy,
  - zastaw finansowy,
  - blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
  - kaucja,
  - hipoteka.

Dokonując wyboru określonej formy zabezpieczenia wierzytelności Bank uwzględnia m.in. następujące czynniki jak okres spłaty kredytu, status prawny Kredytobiorcy, sytuacja finansowa Kredytobiorcy oraz realna możliwość zbycia.

W przypadku zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości Bank preferuje wpis na

pierwszym miejscu.

Podstawowymi kryteriami oceny jakości prawnego zabezpieczenia wierzytelności Banku są jego wartość rynkowa, stopień płynności oraz szybkość, skuteczność i kosztowność ewentualnych działań windykacyjnych. Zabezpieczenie określone w decyzji kredytowej dla danej ekspozycji, musi być możliwe do rejestracji i monitoringu, zgodnie z przyjętymi w Banku odrębnymi procedurami.

Bank dla szacowania wartości zabezpieczenia w przypadku Klientów Indywidualnych i posługuje się jego wartością likwidacyjną. Taka praktyka ma zapewnić uzyskanie realistycznej wielkości, jaką Bank będzie w stanie odzyskać w sytuacji, gdy Kredytobiorca nie będzie regulować zobowiązań.

Wartość likwidacyjna, jest równa średnim oczekiwanym przychodom z wymuszonej sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia. Jest ona szacowana przy pomocy minimalnych standardowych obniżek wartości rynkowej, adekwatnych dla danego typu zabezpieczenia i wyznaczana w decyzji kredytowej.

W zakresie finansowania Klientów Indywidualnych, poziomy standardowych obniżek wartości podlegają rocznym przeglądom.

Bank na bieżąco prowadzi monitoring ustanowionych zabezpieczeń (wartość, relacja w stosunku do poziomu zadłużenia itp.). W zależności od rodzaju finansowania i formy przyjętego zabezpieczenia monitoring prowadzony jest nawet w okresach dziennych. Powzięcie informacji o nieadekwatności poziomu zabezpieczeń w stosunku do poziomu zaangażowania kredytowego skutkuje koniecznością zwiększenia zabezpieczenia kredytu przez klienta lub koniecznością spłaty części zaangażowania.

W zakresie kalkulacji wymogów kapitałowych Bank korzysta z zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez poniższe uznane zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (agencje ratingowe) w celu ustalenia wagi ryzyka ekspozycji oraz zabezpieczeń zgodnie z zasadami przyjętymi dla metody standardowej.

1. Fitch Ratings;
2. Moody's Investors Service;
3. Standard and Poor's Ratings Services.

W tym celu porównywane są oceny ratingowe kraju z trzech agencji ratingowych i do oceny wybierany jest najniższy z trzech ratingów.

W procesie kalkulacji wymogów kapitałowych Bank wykorzystuje długoterminowe ratingi dłużnika (w tym ratingi krajów) stanowiące bieżącą ocenę ogólnej zdolności finansowej (wiarygodności kredytowej) dłużnika do spłaty zobowiązań finansowych. Stosując zewnętrzne oceny wiarygodności kredytowej Bank kieruje się zapisami Art. 138 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej CRR).

W zakresie stosowania technik redukcji ryzyka na potrzeby kalkulacji wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, zgodnie z CRR, uznane zabezpieczenia dzielone są przez Bank na:

1. Rzeczywistą ochronę kredytową oraz
2. Nierzeczywistą ochronę kredytową.

Dodatkowo, na potrzeby wyznaczania wartości zabezpieczeń oraz ich uwzględnienia w kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Metodą Standardową, Bank stosuje kompleksową metodę uznawania zabezpieczeń finansowych. W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej stosowanej w Banku, aktywa stanowiące technikę redukcji ryzyka są odpowiednio płynne (tzn. w przypadku ich sprzedaży można uzyskać cenę netto nieodlegającą od ceny rynkowej), zaś ich wartość długookresowa na tyle stabilna, by dać pewność skuteczności zastosowanej ochrony kredytowej. Stopień korelacji, rozumiany jako wpływ pogorszenia oceny wiarygodności kredytowej dłużnika na jakość zabezpieczenia, pomiędzy wartością aktywów wykorzystanych do ochrony a wiarygodnością kredytową dłużnika nie jest w ocenie Banku istotny.

Bank stosując Metodę Standardową dla celów wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, traktuje jako rzeczywistą ochronę kredytową, w zgodności z art. 197 CRR, następujące zabezpieczenia finansowe:

- Środki pieniężne zdeponowane w Banku;
- Środki pieniężne deponowane w banku będącym stroną trzecią (uwzględniane w procesie kalkulacji jak nierzeczywista ochrona kredytowa);
- Dłużne papiery wartościowe;
- Akcje;
- Jednostki uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania.

Bank nie stosuje innych zabezpieczeń finansowych określonych w art. 197 CRR.

Wśród zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości Bank wyróżnia:

- Hipoteki na nieruchomości mieszkalnej;
- Hipoteki na nieruchomości komercyjnej.

Ekspozycje zabezpieczone hipoteką na nieruchomości klasyfikowane są w ramach Metody Standardowej do odrębnej klasy ekspozycji zabezpieczonych hipoteką na nieruchomościach – niezależnie od tego, czy zabezpieczenie na nieruchomości jest efektywne (zgodnie z Rozdziałem 2 Tytuł II CRR). W związku z tym, zabezpieczenie w postaci hipoteki na nieruchomości nie jest sensu stricto techniką ograniczania ryzyka kredytowego.

W przypadku nierzeczywistej ochrony ryzyka kredytowego, warunkiem uznania strony podejmującej zobowiązanie jest jej wiarygodność, zaś umowy o ochronie kredytowej - jej skuteczność prawna w stosownych jurysdykcjach. Bank stosując Metodę Standardową dla celów wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego traktuje, jako nierzeczywistą ochronę kredytową Gwarancje i poręczenia w zgodności z art. 203 CRR. Bank nie stosuje innych form nierzeczywistej ochrony kredytowej określonych w Rozdziale 4 Tytuł II CRR.

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem odbywa się zarówno na poziomie pojedynczej ekspozycji kredytowej jak i w ujęciu portfelowym. Monitoring ryzyka kredytowego opiera się o szereg wymiarów: monitoring terminowości spłat należności kredytowych (oparty o terminy wynagalności rat kredytowych), poziom realizacji łącznego poziomu odpisów aktualizacyjnych dla danego okresu (miesiąc sprawozdawczy, oraz narastająco w trakcie roku) w stosunku do odpowiedniego budżetu rezerw zdefiniowanego w planie finansowym wskaźnik kredytów niepracujących (NPL), oraz przestrzeganie limitów koncentracji. Szczegółowy zakres monitoringu zdefiniowany jest w regulacji wewnętrznej opisującej system informacji zarządczej Banku.

Model szacowania oczekiwanych strat kredytowych

Zgodnie z obowiązującym standardem MSSF9 Bank szacuje oczekiwane straty kredytowe w horyzoncie 12-miesięcznym (ekspozycje zaklasyfikowane do tzw. Koszyka 1 (Stage 1) bądź w całym pozostałym okresie życia ekspozycji (w przypadku identyfikacji przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia (Koszyk/Stage 2) lub identyfikacji przesłanek niewykonania zobowiązania (default) – Koszyk/Stage 3) z uwzględnieniem zmian w warunkach makroekonomicznych oraz bieżących prognoz. W Banku model szacowania odpisów jest uzależniony od metody klasyfikacji danego instrumentu, gdzie wycena wykonywana jest według zamortyzowanego kosztu albo według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

W ramach MSSF9 Bank klasyfikuje ekspozycje do Koszyka 1, 2 lub 3:

- Koszyk 1 - ekspozycje bez utraty wartości, gdzie nie zidentyfikowano znaczącego wzrostu ryzyka i dla których straty szacowane są w horyzoncie 1 roku;
- Koszyk 2 - ekspozycje bez utraty wartości, ale ze zidentyfikowanym znaczącym wzrostem ryzyka i dla których straty są szacowane w horyzoncie całego życia;
- Koszyk 3 - ekspozycje w stanie utraty wartości dla których straty są szacowane w horyzoncie całego życia.

Ponadto, ekspozycje mogą być zakwalifikowane do stanu POCI w przypadku kiedy w momencie początkowego ujęcia tj. na moment nabycia lub udzielania były w stanie utraty wartości. Ekspozycje POCI są kwalifikowane jako POCI w całym horyzoncie życia niezależnie od późniejszej poprawy jakości kredytowej. Oczekiwane straty kredytowe dla instrumentów zakwalifikowanych jako POCI są szacowane w całym horyzoncie życia.

Podejście do szacowania utraty wartości i oczekiwanych strat kredytowych opiera się bazowo na podziale portfela pod względem homogeniczności oraz potem odpowiednio przyjętej metodzie jego wyceny wykonywanej portfelowo albo indywidualnie.

Portfel homogeniczny stanowi zbiór ekspozycji kredytowych dla segmentu detalicznego poniżej progu istotności zdefiniowanego na poziomie 1 mln EUR. Dodatkowo w ramach podejścia wyceny kolektywnej w portfelu homogenicznym wyodrębniane są podportfele ekspozycji charakteryzujących się podobnym profilem ryzyka.

Portfel niehomogeniczny zawiera ekspozycje powyżej określonego progu istotności oraz cały portfel ekspozycji z obszaru klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i sektora publicznego.

Ekspozycje z portfela homogenicznego wyceniane są metodą portfelową.

Ekspozycje z portfela niehomogenicznego zakwalifikowane do Koszyków 1 i 2 także wyceniane są metodą portfelową, a te zakwalifikowane do Koszyka 3 wyceniane są metodą indywidualną. Ponadto, w przypadku określenia zasadności wykonania bardziej adekwatnej wyceny ryzyka metodą indywidualną, ekspozycje wyceniane portfelowo mogą też podlegać procesowi wyceny indywidualnej.

Ponadto, Bank identyfikuje ekspozycje o tzw. niskim ryzyku kredytowym, dla których nie bada się wystąpienia przesłanek migracji do Koszyka 2. Należą do nich ekspozycje wobec Rządu Polskiego lub Narodowego Banku Polskiego.

Pomiar oczekiwanych strat kredytowych

Oczekiwane straty kredytowe stanowią różnicę pomiędzy zamortyzowanym kosztem ekspozycji a wartością terażniejszą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Odpisy (inaczej określane jako ECL – Expected Credit Losses) są szacowane przy wykorzystaniu modelu opartego o wykorzystanie metod statystycznych. Sam model szacowania oczekiwanych strat kredytowych jest oparty o parametry ryzyka:

- PD - *Probability of Default*- prawdopodobieństwo wystąpienia niewykonania zobowiązania w zadanym okresie czasu (horyzont 12 miesięczny albo horyzont całego życia)
- LGD- *Loss Given Default*- część ekspozycji, która nie zostałaby odzyskana w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania;
- EAD – *Exposure at Default*- oczekiwana wielkość ekspozycji na moment zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania w horyzoncie 12-miesięcy lub całego okresu życia.

Przy szacowaniu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania bazowo wykorzystywane są oceny ratingowe określane w ramach wewnętrznych modeli Banku wykorzystywanych w procesie oceny zdolności kredytowej.

Stosowany model uwzględnia specyfikę funkcjonujących w Banku linii biznesowych i odpowiednio wykorzystywane parametry są szacowane przy uwzględnieniu charakterystyki portfela kredytów walutowych hipotecznych oraz portfela klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i samorządowych.

Szacowanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe wykonywane jest przy określeniu trzech scenariuszy: scenariusz bazowy (z prawdopodobieństwem 60%), scenariusz negatywny (20%) i pozytywny (20%). Oszacowana wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe stanowi średnią ważoną odpisów wyliczonych w poszczególnych scenariuszach gdzie wagami są prawdopodobieństwa realizacji danego scenariusza.

W procesie pomiaru oczekiwanych strat kredytowych istotną funkcję pełnią prognozy makroekonomiczne. Wykorzystywane w Banku prognozy makroekonomiczne pochodzą od Głównego Ekonomisty i ich aktualizacja w procesie szacowania odpisów jest wykonywana w cyklu kwartalnym w trakcie rekaliibracji parametrów modeli (PD Lifetime, LGD i EAD).

Stosowane modele FLI są aktualizowane minimum raz do roku. Modele FLI są budowane odrębnie dla parametru PD Lifetime, LGD i EAD.

Jako istotne zmienne makroekonomiczne mające wpływ na portfel kredytowy Banku wykorzystywane w 2020 roku w modelach przyjęto: PKB, kurs EUR/PLN, spożycie indywidualne, inflacja CPI, stopa procentowa 5Y, średnia płaca, nakłady na środki trwałe.

Otoczenie rynkowe i sytuacja ekonomiczna będąca wynikiem pandemii COVID-19 w 2020 roku miała istotny wpływ na prognozy wskaźników makroekonomicznych. Odpowiednio więc stanowiło to element mający wpływ na wynik na odpisach z tytułu oczekiwanych strat kredytowych. Na przestrzeni całego roku uwzględniony efekt FLI z tytułu pandemii COVID-19 jest szacowany na ok. 1,5 mln zł (dowiązanie odpisów).

Niezależnie od komponentu FLI mającego istotny wpływ w trakcie pandemii COVID-19 na poziom utworzonych odpisów w 2020, Bank wprowadził dodatkowe przeglądy klientów i ich kondycji finansowej mające odzwierciedlenie w zwiększonej identyfikacji przesłanki UTP (szacowany efekt narastająco już po uwzględnieniu nowej definicji niewykonania zobowiązania ok. 12 mln zł – dowiązanie odpisów).

Metodyka kalibracji modeli PD, LGD i EAD

Prawdopodobieństwo defaultu wyliczane są w oparciu o oceny ratingowe klienta oraz model statystyczny oparty o macierze przejścia. Model uwzględnia prognozy makroekonomiczne oraz jest uzależniony od aktualnej jakości ekspozycji.

W zakresie szacowania parametru LGD model opiera się na przebiegających w Banku procesach restrukturyzacyjno-windykacyjnych dla ekspozycji, które weszły do stanu default. Szacowane są ścieżki odzwierciedlające możliwe zdarzenia takie jak proces windykacji, uzdrowienia bądź restrukturyzacji. Model LGD uwzględnia prognozy makroekonomiczne poprzez badane zależności stopy odzysków od danych prognoz makro.

Parametr EAD obrazuje wartość ekspozycji na moment default i jest uzależniony od zapadalności ekspozycji oraz harmonogramu dla produktów go posiadających. Dodatkowo w przypadku ekspozycji harmonogramowych szacowana wartość ekspozycji na moment default uwzględniająca też estymowane przedpłaty. Produkty nie posiadające harmonogramów są traktowane w dedykowany sposób tzn. są tu wykorzystywane dodatkowe parametry jak przykładowo funkcja szacowanego wykorzystania limitu.

Model EAD w ramach swoich komponentów jest uzależniony od prognoz makroekonomicznych.

Utrata wartości ekspozycji kredytowych

Bank szacuje utratę wartości dla ekspozycji będących w stanie niewykonania zobowiązania i kwalifikowanych do Koszyka 3. Definicja zdarzeń kwalifikujących do transferu ekspozycji do Koszyka 3 jest zbieżna z definicją określoną w ramach CRR Art. 178, w tym wytycznymi EBA GD 2016/07 oraz MSSF9.

Na przestrzeni roku 2020 w Banku prowadzony był projekt dostosowania definicji niewykonania zobowiązania zgodnie z wytycznymi EBA GD 2016/07. Wypracowane rozwiązania mają zastosowanie dla celu kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości i kalkulacji wymogów kapitałowych w Banku. Istotnym elementem projektu wdrożenia nowej definicji niewykonania zobowiązania stanowi proces dostosowania modeli utraty wartości i kalibracji historycznej parametrów ryzyka (PD Lifetime, LGD, EAD). Dla celu wdrożenia nowej definicji niewykonania zobowiązania wykonano prace mające na celu dostosowanie danych historycznych do nowych wymogów regulacyjnych, co stanowiło podstawę do rekalkulacji parametrów ryzyka zgodnie z nową definicją.

Jako zdarzenie niewykonania zobowiązania zgodnie ze stosowanymi wytycznymi jest uznawana sytuacja kiedy:

- a. opóźnienie w spłacie w wykonaniu przez dłużnika (klienta wirtualnego) wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec instytucji jest wyższe lub równe 91 dni
- b. zidentyfikowano małe prawdopodobieństwo wywiązania się w pełni przez dłużnika (klienta wirtualnego) ze swoich zobowiązań kredytowych – przesłanka UTP (ang. Unlikeliness to Pay) bez konieczności podejmowania przez instytucję działań takich jak realizacja zabezpieczenia.

Z perspektywy identyfikacji zdarzeń niewykonania zobowiązania i odpowiednio klasyfikacji do Koszyka 3 istotne czynniki wynikające z nowych wymogów regulacyjnych stanowią: uwzględnienie okresów karencji, uwzględnienie progów istotności w sposobie naliczania dni przeterminowania zobowiązań oraz uwzględnienie powiązań między klientami.

Wdrożenie nowej definicji niewykonania zobowiązania zostało wykonane z dniem 31 grudnia 2020 r. Oszacowany i uwzględniony w wyniku z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe efekt to 3 908 tys. PLN (rozwiązania odpisów) – na który złożyły się: rekalkulacja PD Lifetime, zmiany klasyfikacyjne w zakresie określenia stanu niewykonania zobowiązania, zmiany dat określających moment identyfikacji stanu niewykonania zobowiązania oraz rekalkulacja LGD.

W zakresie przyjętej przez Bank definicji niewykonania zobowiązania zakłada się realizację dalszych prac rozwojowych w roku 2021 w ramach wdrażania nowej Rekomendacji R UKNF.

W przypadku zaistnienia zdarzenia niewykonania zobowiązania dla umów indywidualnie istotnych (niehomogenicznych) odpisy aktualizujące na utratę wartości kalkuluje się metodą indywidualną na bazie analizy zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych.

Identyfikacja istotnego wzrostu ryzyka kredytowego

Jednym z kluczowych elementów wprowadzenia MSSF 9 jest ustalenie definicji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego decydującego o klasyfikacji do Koszyka 2. Bank stosuje szereg kryteriów o charakterze jakościowym i ilościowym, które determinują klasyfikację ekspozycji do Koszyka 2.

Kryteria jakościowe

W ramach przyjmowanych do stosowania kryteriów jakościowych Bank wyszczególnia:

- opóźnienie w spłacie co najmniej 30 dni,
- wystąpienie statusu forbearance,
- ekspozycja znajduje się w na Watchliście tj. klientów objętych obserwacją. Dla portfela klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i sektora publicznego na listę obserwacyjną kwalifikowani są w szczególności klienci z niskimi ocenami ratingowymi, naruszający warunki umowy, mający problemy z finansowaniem, transakcje z istotnymi ryzykami i inne. Do kwalifikacji na Watchlistę dla klientów detalicznych włącza się klientów z udzielonymi moratoriami ustawowymi.
- klient przebywa w obsłudze jednostek restrukturyzacji i windykacji tj. jest w statusie Workout.

Kryteria ilościowe

W zakresie kryteriów ilościowych, znaczący wzrost ryzyka kredytowego ekspozycji identyfikowany poprzez porównanie jego aktualnego poziomu ryzyka z szacunkami z momentu udzielenia ekspozycji. Metodyka określania znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego jest zdefiniowana z uwzględnieniem specyfiki portfela detalicznego i portfela korporacyjnego.

W przypadku ekspozycji z portfela detalicznego porównuje się fragment krzywej PD lifetime wyznaczonej na moment udzielenia ekspozycji, odpowiadający okresowi pomiędzy bieżącą datą sprawozdawczą i datą zamknięcia ekspozycji oraz krzywą PD lifetime wyznaczoną na bieżącą datę sprawozdawczą. W przypadku gdy ich różnica i stosunek przekroczą ustalone wartości krytyczne, na ekspozycji zostaje zidentyfikowany istotny wzrost ryzyka kredytowego względem pierwotnego ujęcia.

Dla ekspozycji z portfela korporacyjnego na podstawie krzywej PD lifetime wyznaczonej na moment udzielenia ekspozycji, wyliczone zostaje oczekiwane dla bieżącej daty sprawozdawczej 12- miesięczne prawdopodobieństwo defaultu – powyższej ocenie

parametru przypisany zostaje odpowiadający jej rating. Na podstawie tak wyznaczonego oczekiwanego ratingu wyliczona zostaje oczekiwana (w momencie inicjalnym) postać krzywej PD lifetime od bieżącej daty sprawozdawczej do daty zamknięcia ekspozycji. Zostaje ona porównana z aktualną krzywą PD lifetime wyznaczoną na bieżącą datę sprawozdawczą. W przypadku, gdy aktualna wartość PD lifetime przekracza wartość PD lifetime wyznaczoną na podstawie inicjalnych parametrów ryzyka, na ekspozycji zostaje zidentyfikowany istotny wzrost ryzyka kredytowego względem pierwotnego ujęcia.

Analiza wrażliwości prognoz zmian warunków makroekonomicznych

Zgodnie z wymaganiami MSSF9, model szacowania oczekiwanych strat kredytowych stosowany w Banku uwzględnia opracowane scenariusze makroekonomiczne.

W Banku stosowane są trzy rodzaje scenariuszy: scenariusz bazowy (z prawdopodobieństwem realizacji 60%), scenariusz pozytywny (z prawdopodobieństwem realizacji 20%) i scenariusz negatywny (z prawdopodobieństwem realizacji 20%). Scenariusze makroekonomiczne wykorzystywane w procesie tworzone są przez Głównego Ekonomistę Banku.

Poniżej zaprezentowano wyniki analizy wrażliwości zmian poziomu oczekiwanych strat kredytowych dla ekspozycji bez utraty wartości wyznaczone jako procentowa zmiana między oczekiwanymi stratami kredytowymi skalkulowanymi dla konkretnego scenariusza makroekonomicznego a oczekiwanymi stratami kredytowymi skalkulowanymi w ramach produkcyjnego procesu.

Scenariusz makroekonomiczny	Zmiana poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe (w %)
Scenariusz zakładający 100% realizację scenariusza bazowego	0,01%
Scenariusz zakładający 100% realizację scenariusza pozytywnego	-10,49%
Scenariusz zakładający 100% realizację scenariusza negatywnego	10,51%
Scenariusz zakładający realizację scenariusza bazowego z wagą 90%, pozytywnego z wagą 5% i negatywnego z wagą 5%	-0,004%
Scenariusz zakładający realizację scenariusza bazowego z wagą 5%, pozytywnego z wagą 5% i negatywnego z wagą 90%	8,93%
Scenariusz zakładający realizację scenariusza bazowego z wagą 5%, pozytywnego z wagą 90% i negatywnego z wagą 5%	-8,92%

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Zmiany wartości odpisów przy założeniu 2 scenariuszy przedstawiają poniższe tabele (w mln PLN):

Nazwa scenariusza Czynniki	Kursy walut	Wartość zabezpieczeń	Jakość portfela	Wpływy
TWS_1 zakłócenie na rynku finansowym	wzrost kursów walut wobec PLN o 30%	spadek wartości zabezpieczeń: --> 5% nieruchomości --> o 20% papierów wartościowych	bez zmian	
TWS_2 zakłócenie gospodarki i rynku pracy	wzrost kursów walut wobec PLN o 10%	spadek wartości zabezpieczeń: --> o 20% nieruchomości --> o 5% papierów wartościowych	ekspozycje z opóźnieniem w spłacie w przedziale 60 - 90 dni traktowane są jako przeterminowane powyżej 90 dni	maksymalne wykorzystanie przez klientów dostępnego pozabilansu - bezwarunkowych wolnych linii kredytowych i gwarancji

Scenariusz 1 – zakłócenie na rynku finansowym								
Portfel	Wartość bilansowa brutto w mln PLN	Łączny poziom ECL w mln PLN	Przyrost poziomu ECL	% przyrost ECL	w tym:			
					zmiana kursu walutowego	zmiana LGD	zmiana PD	zmiana CCF
Wszystkie portfele łącznie								
Łącznie (stan rzeczywisty)	20 946,81	368,24	-	-	-	-	-	-
Łącznie (scenariusz bazowy)	20 946,81	368,24	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Łącznie (scenariusz stressowy)	23 833,57	513,55	145,31	39,46%	28,73%	9,13%	1,60%	0,00%
Portfel								
klienci detaliczni	12 376,88	488,8	145,31	42,30%	30,54%	10,05%	1,72%	0,00%
klienci korporacyjni	11 456,68	24,75	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Scenariusz 2 – zakłócenie gospodarki i rynku pracy								
Portfel	Wartość bilansowa brutto w mln PLN	Łączny poziom ECL w mln PLN	Przyrost poziomu ECL	% przyrost ECL	w tym:			
					zmiana kursu walutowego	zmiana LGD	zmiana PD	zmiana CCF
Wszystkie portfele łącznie								
Łącznie (stan rzeczywisty)	20 946,81	368,24	-	-	-	-	-	-
Łącznie (scenariusz bazowy)	20 946,81	368,24	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Łącznie (scenariusz stressowy)	21 909,06	434,88	66,65	18,10%	9,64%	8,00%	0,46%	0,00%
Portfel								
klienci detaliczni	10 488,96	410,14	66,65	19,40%	10,25%	8,66%	0,49%	0,00%
klienci korporacyjni	11 420,10	24,75	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Przedstawione powyżej testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującą metodyką Banku. W szczególności badania wykonywane są poprzez analizy wrażliwości poszczególnych parametrów modelu. Badanie wrażliwości zmiany parametru PD jest wykonywane poprzez wykorzystanie zależności DTI (Debt to Income) od poziomu szkodowości portfela. Na podstawie danych historycznych Bank rozpoznaje zależność pomiędzy relacją zobowiązań klientów do ich dochodów (DTI) a ich tendencją do niewykonania zobowiązania.

Na tej podstawie Bank prognozuje, jak estymowany wzrost kursów walut obcych/stóp procentowych przełoży się na wzrost zobowiązań klientów i tym samym zwiększenie ryzyka niewykonania zobowiązania.

Dla badania poziomu wrażliwości modelu LGD wykorzystywana jest zależność poziomu LTV (Loan to Value) od poziomu szkodowości portfela. Na tej podstawie Banku prognozuje jak wzrosty kursu przełożą się na zwiększenie strat i poziom LGD.

W zakresie badania poziomu EAD badany jest czynnik zmianu kursu. Wszystkie te składowe elementy wpływają na oszacowane w scenariuszach zmiany poziomu ECL.

Moratoria

Bank zgodnie z wytycznymi EBA w zakresie moratoriów (ustawowych i pozaustawowych) analizował sytuację poszczególnych Klientów o podwyższonym ryzyku, co w uzasadnionych przypadkach prowadziło do odznaczania na nich przesłanki niewykonania zobowiązania z uwagi na wysokie prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (UTP - unlikeliness to pay).

Dodatkowo, Bank dokonał rekalkulacji parametrów ryzyka w oparciu o nowe prognozy makroekonomiczne od Głównego Ekonomisty (uwzględniające negatywny wpływ COVID-19 na gospodarkę) i estymując nowe postaci modeli makroekonomicznych.

W ramach przyjętego podejścia klienci z udzielonymi moratoriami ustawowymi są umieszczani na liście obserwacyjnej (watchlist) oraz klasyfikowane do Koszyka 3 na podstawie przesłanki UTP związanej z deklaracją utraty głównego źródła dochodu.

Ekspozycje kredytowe objęte moratoriami ustawowymi są klasyfikowane do Koszyka 3 zgodnie ze zidentyfikowaną przesłanką niewykonania zobowiązania z tytułu utraty głównego źródła dochodu. W zakresie pozostałych rodzajów moratoriów kredytowych nie występuje obligatoryjny proces reklasyfikacji z tytułu udzielenia wakacji (z wyjątkiem przypadków niespełnienia przez klienta wymagań- wtedy zgodnie z procesem następuje nadanie statusu Forberance i klasyfikacja do Koszyka 2).

Puła ekspozycji objętych moratoriami ustawowymi w zakresie szacowania oczekiwanych strat kredytowych jest identyfikowana jako dedykowany segment. Dla potrzeb oszacowania adekwatnego odpisu Bank szacuje odpowiednie parametry na poziomie tego segmentu.

Na podstawie rozpoznanych trendów spłacalności ekspozycji po ustaniu obowiązywania moratorium ustawowego, wyprognozowano parametry określające prawdopodobieństwo wyjścia ekspozycji ze statusu niewykonania zobowiązania (Cure Rate) – parametr ten stosowany jest do określenia oczekiwanej straty na ekspozycjach objętych moratorium ustawowym począwszy od daty raportowej 31 grudnia 2020.

Maksymalna ekspozycja narażona na ryzyko kredytowe

w tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Ekspozycje narażone na ryzyko kredytowe związane z aktywami bilansowymi		
Kredyty i pożyczki dla banków	173 018	540 018
Kredyty i pożyczki dla klientów:	9 714 603	10 004 866
Kredyty dla klientów indywidualnych:	9 276 459	9 583 948
<i>Pożyczki konsumpcyjne</i>	47 569	50 627
<i>Kredyty hipoteczne</i>	9 228 890	9 533 321
Kredyty udzielone podmiotom korporacyjnym	438 144	420 918
Kredyty udzielone podmiotom publicznym	-	-
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	60 567	21 361
Inwestycyjne aktywa finansowe	9 126 424	8 422 026
Papiery dłużne	9 126 424	8 422 026
Akcje i jednostki udziałowe	-	-
Inne aktywa finansowe	45 602	28 057
Ryzyko kredytowe związane z pozycjami pozabilansowymi	3 214 108	2 771 488
Zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	1 357 452	1 323 126
Zobowiązania kredytowe i pozostałe zobowiązania związane z kredytami	1 856 656	1 448 362

Ze względu na fakt, że kredyty udzielone bankom ani papiery wartościowe utrzymywane przez Bank, nie wykazują utraty wartości ani przesłanek utraty wartości, nie są one prezentowane w tabelach dotyczących ekspozycji z utratą wartości i/lub przeterminowanych.

Na kwotę, która najlepiej odzwierciedla maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe

wpływają ustanowione przez Bank zabezpieczenia. Wpływ finansowy wartości zabezpieczeń na kwotę odpisów aktualizujących wartość należności dla portfela z rozpoznaną utratą wartości, gdzie odpis aktualizacyjny był szacowany metodą indywidualnej oceny, wynosi 5 455 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2020 roku (na dzień 31 grudnia 2019 roku 8 263 tys. PLN).

Podział aktywów finansowych na ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości i ze stwierdzoną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

	Osoby fizyczne			
	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	8 783 512	22 573	8 806 085	94,9%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	8 768 275	22 009	8 790 284	94,8%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	15 237	564	15 801	0,2%
Aktywa finansowe z utratą wartości	445 378	24 996	470 374	5,1%
Ogółem	9 228 890	47 569	9 276 459	100,0%

	Podmioty gospodarcze, w tym banki					
	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Pochodne	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	157 588	263 771	173 018	60 600	654 977	97,5%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	157 588	263 557	173 018	60 600	654 763	97,5%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	-	214	-	-	214	0,0%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	16 784	-	16 784	2,5%
Ogółem	157 588	263 771	189 802	60 600	671 761	100,0%

	Banki centralne i rządy				Inne aktywa finansowe			Aktywa finansowe razem	
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Udział	Pozostałe	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	9 127 280	933 573	10 060 853	100,0%	45 602	45 602	100,0%	19 567 517	97,6%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	9 127 280	933 573	10 060 853	100,0%	45 602	45 602	100,0%	19 551 502	97,5%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	16 015	0,1%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	487 158	2,4%
Ogółem	9 127 280	933 573	10 060 853	100%	45 602	45 602	100,0%	20 054 675	100,0%

Podział kredytów i pożyczek na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

	Kredyty hipoteczne		Pożyczki konsumpcyjne		Kredyty w rachunku bieżącym		Kredyty inwestycyjne		Pozostałe		Ekspozycje	Odpis	Wskaźnik pokrycia odpisem
	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis			
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	8 783 512	21 294	22 573	116	263 771	123	157 588	235	173 018	10	9 400 462	21 778	0,2%
Portfel niehomogeniczny	25 826	460	-	-	263 771	123	157 588	235	173 018	10	620 203	828	0,1%
Portfel homogeniczny	8 757 686	20 833	22 573	116	-	-	-	-	-	-	8 780 259	20 949	0,2%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	445 378	296 409	24 996	23 781	-	-	-	-	16 784	16 784	487 158	336 974	69,2%
Portfel niehomogeniczny	11 875	6 420	7 258	7 258	-	-	-	-	16 784	16 784	35 917	30 462	84,8%
Portfel homogeniczny	433 503	289 989	17 738	16 523	-	-	-	-	-	-	451 241	306 512	67,9%
Ogółem	9 228 890	317 703	47 569	23 897	263 771	123	157 588	235	189 802	16 794	9 887 620	358 752	3,6%

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

Rating	Osoby fizyczne				
	Karty kredytowe	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Pozostałe	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-
iAA	-	401	-	-	401
iAA-	-	613	-	-	613
iA+	-	6 344	-	-	6 344
iA	-	622 539	815	-	623 354
iA-	-	3 035 139	8 858	-	3 043 997
iBBB+	-	3 218 026	5 514	-	3 223 540
iBBB	-	1 012 392	2 231	-	1 014 623
iBBB-	-	335 871	3 539	-	339 410
iBB+	-	207 981	1 003	-	208 984
iBB	-	120 096	193	-	120 289
iBB-	-	59 444	183	-	59 627
iB+	-	30 949	-	-	30 949
iB	-	16 742	124	-	16 866
iB-	-	3 470	-	-	3 470
iCCC+	-	69 592	-	-	69 592
iCCC	-	34 600	113	-	34 713
iCCC-	-	9 313	-	-	9 313
iCC+	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-	-	-
Ogółem	-	8 783 512	22 573	-	8 806 085

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN), c.d.

Rating	Podmioty gospodarcze, w tym banki				
	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Instrumenty pochodne	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-
iAA	-	7 595	906	25	8 526
iAA-	-	-	-	-	-
iA+	8 004	11	360	-	8 375
iA	-	13 133	-	30 569	43 702
iA-	-	204	1 747	629	2 580
iBBB+	3 800	200 639	-	1 700	206 139
iBBB	51 916	31 342	169 202	22 073	274 533
iBBB-	78 783	6 492	-	16	85 291
iBB+	5 001	10	-	4 272	9 283
iBB	-	1	-	-	1
iBB-	-	-	-	-	-
iB+	-	-	-	-	-
iB	10 084	917	-	647	11 648
iB-	-	3 426	-	-	3 426
iCCC+	-	-	-	-	-
iCCC	-	-	-	-	-
iCCC-	-	1	-	-	1
iCC+	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	803	669	1 472
Ogółem	157 588	263 771	173 018	60 600	654 977

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN), c.d.

Rating	Banki centralne i rządy			Inne aktywa finansowe		Aktywa finansowe razem
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Pozostałe	Ogółem	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-	-
iAA	-	-	-	-	-	8 927
iAA-	-	-	-	-	-	613
iA+	9 127 280	933 573	10 060 853	-	-	10 075 572
iA	-	-	-	-	-	667 056
iA-	-	-	-	-	-	3 046 577
iBBB+	-	-	-	-	-	3 429 679
iBBB	-	-	-	-	-	1 289 156
iBBB-	-	-	-	-	-	424 701
iBB+	-	-	-	-	-	218 267
iBB	-	-	-	-	-	120 290
iBB-	-	-	-	-	-	59 627
iB+	-	-	-	-	-	30 949
iB	-	-	-	-	-	28 514
iB-	-	-	-	-	-	6 896
iCCC+	-	-	-	-	-	69 592
iCCC	-	-	-	-	-	34 713
iCCC-	-	-	-	-	-	9 314
iCC+	-	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-	45 602	45 602	47 074
Ogółem	9 127 280	933 573	10 060 853	45 602	45 602	19 567 517

Kredyty przeterminowane i bez utraty wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2020 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	14 564	212	14 776
30-59	2 509	-	2 509
60-89	1 073	3	1 076
90-179	-	-	-
Ogółem	18 146	215	18 361

Kredyty przeterminowane z utratą wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2020 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	135 419	-	135 419
30-59	10 455	-	10 455
60-89	1 563	-	1 563
90-179	6 865	-	6 865
>179	316 072	16 784	332 856
Ogółem	470 374	16 784	487 158

Podział ekspozycji kredytowych na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2020 roku

w tys. PLN	Ekspozycje	Odpis	Wskaźnik pokrycia rezerwą
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	9 400 461	21 778	0,2%
Portfel niehomogeniczny	620 203	828	0,1%
Portfel homogeniczny	8 780 258	20 949	0,2%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	487 159	336 974	69,2%
Portfel niehomogeniczny	35 917	30 462	84,8%
Portfel homogeniczny	451 242	306 512	67,9%
Ogółem	9 887 620	358 752	3,6%

w tys. PLN	Ekspozycje	Udział
Portfel niehomogeniczny	656 120	6,6%
Portfel homogeniczny	9 231 500	93,4%
Ogółem	9 887 620	100,0%

Podział aktywów finansowych na ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości i ze stwierdzoną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2019 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

Osoby fizyczne

	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Pozostałe	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	9 233 532	29 137	-	9 262 669	96,6%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	9 089 789	27 168	-	9 116 957	95,1%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	143 743	1 970	-	145 713	1,5%
Aktywa finansowe z utratą wartości	299 789	21 490	-	321 279	3,4%
Ogółem	9 533 321	50 627	-	9 583 948	100,0%

Podmioty gospodarcze, w tym banki

	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Pochodne	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:	45 813	358 853	540 050	21 407	966 123	98,3%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	45 813	358 853	540 043	21 407	966 116	98,3%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	-	-	7	-	7	0,0%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	16 220	-	16 220	1,7%
Ogółem	45 813	358 853	556 270	21 407	982 343	100,0%

	Banki centralne i rządy				Inne aktywa finansowe			Aktywa finansowe razem	
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Udział	Pozostałe	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział
Aktywa finansowe bez utraty wartości, w tym:									
	8 423 210	521 244	8 944 454	100,0%	28 057	28 057	100,0%	19 201 303	98,3%
- nieprzeterminowane i bez utraty w wartości	8 423 210	521 244	8 944 454	100,0%	28 057	28 057	100,0%	19 055 583	97,5%
- przeterminowane i bez utraty w wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	145 720	0,7%
Aktywa finansowe z utratą wartości	-	-	-	0,0%	-	-	0,0%	337 499	1,7%
Ogółem	8 423 210	521 244	8 944 454	100%	28 057	28 057	100,0%	19 538 802	100,0%

Podział kredytów i pożyczek na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2019 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

	Kredyty hipoteczne		Pożyczki konsumpcyjne		Kredyty w rachunku bieżącym		Kredyty inwestycyjne		Pozostałe		Ekspozycje	Odpis	Wskaźnik pokrycia odpisem
	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis	Ekspozycje	Odpis			
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	9 233 533	13 447	29 137	85	358 853	125	45 813	68	540 051	192	10 207 387	13 917	0,1%
Portfel niehomogeniczny	24 948	58	-	-	358 853	125	45 813	68	540 051	192	969 665	443	0,0%
Portfel homogeniczny	9 208 585	13 389	29 137	85	-	-	-	-	-	-	9 237 722	13 474	0,1%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	299 788	242 057	21 490	20 471	-	-	-	-	16 219	16 122	337 497	278 650	82,6%
Portfel niehomogeniczny	22 179	14 013	6 675	6 675	-	-	-	-	16 219	16 122	45 073	36 810	81,7%
Portfel homogeniczny	277 609	228 044	14 815	13 796	-	-	-	-	-	-	292 424	241 840	82,7%
Ogółem	9 533 321	255 504	50 627	20 556	358 853	125	45 813	68	556 270	16 314	10 544 884	292 567	2,8%

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN)

Rating	Osoby fizyczne				
	Karty kredytowe	Kredyty hipoteczne	Pożyczki konsumpcyjne	Pozostałe	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-
iAA	-	426	-	-	426
iAA-	-	668	-	-	668
iA+	-	4 293	-	-	4 293
iA	-	595 664	2 512	-	598 176
iA-	-	2 836 945	13 109	-	2 850 054
iBBB+	-	3 395 395	5 811	-	3 401 206
iBBB	-	1 257 943	2 169	-	1 260 112
iBBB-	-	384 727	1 581	-	386 308
iBB+	-	245 310	664	-	245 974
iBB	-	172 824	634	-	173 458
iBB-	-	85 317	189	-	85 506
iB+	-	59 199	168	-	59 367
iB	-	29 163	297	-	29 460
iB-	-	13 883	34	-	13 917
iCCC+	-	-	-	-	-
iCCC	-	2 640	-	-	2 640
iCCC-	-	5 392	-	-	5 392
iCC+	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-	-	-
Ogółem	-	9 089 789	27 168	-	9 116 957

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN) c.d.

Rating	Podmioty gospodarcze, w tym banki				
	Kredyty inwestycyjne	Kredyty w rachunku bieżącym	Pozostałe	Instrumenty pochodne	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-
iAA+	-	5 985	-	-	5 985
iAA	-	8 380	4 120	-	12 500
iAA-	-	-	-	-	-
iA+	-	9 272	1	-	9 273
iA	-	22 854	11	-	22 865
iA-	4 259	43 048	2 651	-	49 958
iBBB+	-	99 933	-	85	100 018
iBBB	3 907	133 377	525 371	20 288	682 943
iBBB-	37 647	23 473	-	-	61 120
iBB+	-	1 013	-	-	1 013
iBB	-	10 771	-	-	10 771
iBB-	-	-	-	-	-
iB+	-	-	4	-	4
iB	-	744	-	-	744
iB-	-	3	-	-	3
iCCC+	-	-	-	-	-
iCCC	-	-	-	-	-
iCCC-	-	-	-	-	-
iCC+	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	7 885	1 034	8 919
Ogółem	45 813	358 853	540 043	21 407	966 116

Jakość kredytowa aktywów finansowych, nieprzeterminowanych, bez utraty wartości po ratingach wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku (wartość bilansowa brutto w tys. PLN) c.d.

Rating	Banki centralne i rządy			Inne aktywa finansowe		Aktywa finansowe razem
	Papiery wartościowe	Kasa i rachunek bieżący w NBP	Ogółem	Pozostałe	Ogółem	Ogółem
iAAA	-	-	-	-	-	-
iAA+	-	-	-	-	-	5 985
iAA	-	-	-	-	-	12 926
iAA-	-	-	-	-	-	668
iA+	8 423 210	521 244	8 944 454	-	-	8 958 020
iA	-	-	-	-	-	621 041
iA-	-	-	-	-	-	2 900 012
iBBB+	-	-	-	-	-	3 501 224
iBBB	-	-	-	-	-	1 943 055
iBBB-	-	-	-	-	-	447 428
iBB+	-	-	-	-	-	246 987
iBB	-	-	-	-	-	184 229
iBB-	-	-	-	-	-	85 506
iB+	-	-	-	-	-	59 371
iB	-	-	-	-	-	30 204
iB-	-	-	-	-	-	13 920
iCCC+	-	-	-	-	-	-
iCCC	-	-	-	-	-	2 640
iCCC-	-	-	-	-	-	5 392
iCC+	-	-	-	-	-	-
iD	-	-	-	-	-	-
Bez ratingu	-	-	-	28 057	28 057	36 976
Ogółem	8 423 210	521 244	8 944 454	28 057	28 057	19 055 584

Kredyty przeterminowane i bez utraty wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2019 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	115 869	5	115 874
30-59	22 508	1	22 509
60-89	7 336	1	7 337
90-179	-	-	-
Ogółem	145 713	7	145 720

Kredyty przeterminowane z utratą wartości w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2019 roku

Przeterminowanie	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Ogółem
1-29	24 188	173	24 361
30-59	8 545	-	8 545
60-89	3 764	-	3 764
90-179	4 949	-	4 949
>179	279 833	16 047	295 880
Ogółem	321 279	16 220	337 499

Podział ekspozycji kredytowych na portfel homogeniczny i niehomogeniczny na dzień 31 grudnia 2019 roku

<i>w tys. PLN</i>	Ekspozycje	Odpis	Wskaźnik pokrycia rezerwą
Kredyty i pożyczki bez utraty wartości, w tym:	10 207 387	13 917	0,1%
Portfel niehomogeniczny	969 665	443	0,0%
Portfel homogeniczny	9 237 722	13 474	0,1%
Kredyty i pożyczki z utratą wartości, w tym:	337 497	278 650	82,6%
Portfel niehomogeniczny	45 073	36 810	81,7%
Portfel homogeniczny	292 424	241 840	82,7%
Ogółem	10 544 884	292 567	2,8%

<i>w tys. PLN</i>	Ekspozycje	Udział
Portfel niehomogeniczny	1 014 738	9,6%
Portfel homogeniczny	9 530 146	90,4%
Ogółem	10 544 884	100,0%

Koncentracja ryzyka kredytowego

a) w ujęciu geograficznym

Miasto	31.12.2020 r.		31.12.2019 r.	
	Zaangażowanie tys. PLN	Udział	Zaangażowanie tys. PLN	Udział
Warszawa	12 771 462	63,7%	11 768 962	60,2%
Kraków	512 100	2,6%	544 605	2,8%
Wrocław	570 190	2,8%	581 990	3,0%
Poznań	255 145	1,3%	267 184	1,4%
Gdańsk	273 851	1,4%	280 491	1,4%
Pozostałe	5 671 927	28,3%	6 095 570	31,2%
Razem	20 054 675	100,0%	19 538 802	100,0%

W lokalizacji Warszawa Bank prezentuje m.in. wartość bonów skarbowych i obligacji skarbowych.

b) w ujęciu sektorowym

w tys. PLN	31.12.2020 r.	Udział	31.12.2019 r.	Udział
<i>Osoby fizyczne</i>	9 276 459	46,3%	9 583 948	49,2%
<i>Podmioty gospodarcze:</i>	671 761	3,3%	982 343	5,0%
<i>Banki Centralne i rządy</i>	10 060 853	50,2%	8 944 454	45,8%
<i>Niesklasyfikowane sektorowo</i>	45 602	0,2%	28 057	0,1%
Razem	20 054 675	100,0%	19 538 802	100,1%
<i>Produkcja</i>	138 023	0,7%	150 448	0,8%
<i>Dystrybucja</i>	254 331	1,3%	122 704	0,6%
<i>Obsługa nieruchomości</i>	4	0,0%	2	0,0%
<i>Budownictwo</i>	2	0,0%	1	0,0%
<i>Transport</i>	3 426	0,0%	8	0,0%
<i>Pozostałe</i>	275 975	1,4%	709 180	3,6%
Razem podmioty gospodarcze	671 761	3,3%	982 343	5,0%

Podział aktywów finansowych według produktów

1) – limity w ROR, linie kredytowe w rachunku bieżącym, linie debetowe dla firm

w tys. PLN Rodzaj kredytu	31.12.2020 r.		31.12.2019 r.	
	Zaangażowanie	Udział	Zaangażowanie	Udział
Kredyty hipoteczne	9 228 890	46,1%	9 533 321	48,7%
Pożyczki konsumpcyjne	47 569	0,2%	50 627	0,3%
Kredyty inwestycyjne	157 588	0,8%	45 813	0,2%
Kredyty w rachunku bieżącym ¹⁾	263 771	1,3%	358 853	1,8%
Pozostałe	189 802	0,9%	556 270	2,8%
Razem portfel kredytowy	9 887 620	49,3%	10 544 884	53,8%
Pochodne	60 600	0,3%	21 407	0,1%
Papiery wartościowe	9 127 280	45,5%	8 423 210	43,0%
Inne aktywa finansowe	979 175	4,9%	549 301	2,8%
Razem aktywa finansowe	20 054 675	100,0%	19 538 802	99,7%

Największe zaangażowania kredytowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku

	Symbol PKD	Kwota zaangażowania	Współczynnik koncentracji
1	64.19.Z	592 291	2,73%
2	45.19.Z	201 209	4,34%
3	64.19.Z	162 025	2,54%
4	45.11.Z	155 538	2,98%
5	64.30.Z	141 700	2,16%
6	64.30.Z	141 500	2,11%
7	45.11.Z	139 274	2,49%
8	45.19.Z	117 321	1,84%
9	45.11.Z	111 345	1,66%
10	64.19.Z	79 425	0,27%

Największe zaangażowania kredytowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku
(bez ekspozycji rządowych i w bankach centralnych)

	Symbol PKD	Kwota zaangażowania	Współczynnik koncentracji
1	64.19.Z	902 009	3,57%
2	64.30.Z	163 710	4,92%
3	64.30.Z	147 000	2,21%
4	64.19.Z	139 863	3,60%
5	64.19.Z	112 850	3,01%
6	45.19.Z	98 389	2,29%
7	64.19.Z	75 000	2,25%
8	46.69.Z	63 493	1,91%
9	64.19.Z	62 137	1,87%
10	64.30.Z	53 248	1,60%

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku)

Przedział okresów zapadalności	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Banki centralne i rządy	Niesklasyfikowan e sektorowo	Ogółem
do 1 roku	298 522	652 104	4 635 405	45 602	5 631 633
od 1 do 5 lat	305 193	7 348	4 505 702	-	4 818 243
od 5 do 10 lat	1 174 630	12 309	919 746	-	2 106 685
od 10 do 20 lat	6 795 449	-	-	-	6 795 449
powyżej 20 lat	702 665	-	-	-	702 665
Ogółem	9 276 459	671 761	10 060 853	45 602	20 054 675

Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku)

Podział	Zaangażowanie	Średnie zaangażowanie
Osoby fizyczne	9 276 459	329
Podmioty gospodarcze	671 761	2 100
Banki centralne i rządy	10 060 853	457 311
Niesklasyfikowane sektorowo	45 602	160
Ogółem	20 054 675	

Kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w podziale na istotne obszary geograficzne (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2020 roku)

Miasto	Zaangażowanie	Rezerwa
Warszawa	134 689	85 813
Kraków	36 869	25 336
Wrocław	33 863	25 871
Poznań	13 638	8 276
Gdańsk	7 313	5 208
Pozostałe	260 788	186 470
Ogółem	487 160	336 974

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2019 roku)

Przedział okresów zapadalności	Osoby fizyczne	Podmioty gospodarcze	Banki centralne i rządy	Niesklasyfikowane sektorowo	Ogółem
do 1 roku	277 519	936 134	4 767 144	28 057	6 008 854
od 1 do 5 lat	265 442	42 302	4 177 310	-	4 485 054
od 5 do 10 lat	1 126 657	3 907	-	-	1 130 564
od 10 do 20 lat	6 918 174	-	-	-	6 918 174
powyżej 20 lat	996 156	-	-	-	996 156
Ogółem	9 583 948	982 343	8 944 454	28 057	19 538 802

Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych), bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2019 roku)

Podział	Zaangażowanie	Średnie zaangażowanie
Osoby fizyczne	9 583 948	320
Podmioty gospodarcze	982 343	1 507
Banki centralne i rządy	8 944 454	1 118 057
Niesklasyfikowane sektorowo	28 057	99
Ogółem	19 538 802	

Kwoty ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości w podziale na istotne obszary geograficzne (dane w tys. PLN na 31 grudnia 2019 roku)

Miasto	Zaangażowanie	Rezerwa
Warszawa	88 317	71 471
Kraków	30 326	25 163
Wrocław	24 307	20 651
Poznań	6 997	5 767
Gdańsk	4 323	3 887
Pozostałe	183 228	151 711
Ogółem	337 498	278 650

Restrukturyzacja należności obciążonych ryzykiem kredytowym

Proces dochodzenia należności od klientów Banku realizowany jest etapowo w fazie monitoringu, a także przed wystąpieniem ponownych zaległości w spłacie, na etapie restrukturyzacji jak i windykacji. Proces ten obejmuje generalne standardy aktywnego postępowania Banku oraz czynności i terminy na ich wykonanie, których celem jest doprowadzenie do niezwłocznej spłaty wymagalnych zobowiązań klientów Banku.

W celu efektywnego zarządzania ekspozycjami kredytowymi, dla których zidentyfikowane zostały przesłanki utraty wartości, bądź też wystąpiły kryteria wczesnego ostrzegania, jak i występują opóźnienia w spłacie należności wyspecjalizowane jednostki Banku przejmują odpowiedzialność za ekspozycje o podwyższonym ryzyku i dokładają wszelkich starań by pomóc klientom Banku wyjść z pogorszonej sytuacji ekonomiczno-finansowej ograniczając jednocześnie straty Banku do minimum.

System podejmowania decyzji jak i etap monitoringu oparty jest na wystandaryzowanych procesach zatwierdzonych w Banku (uzależnionych od kwoty ekspozycji i rodzaju klienta Banku), wspieranych przez specjalistyczny system informatyczny do zarządzania należnościami zagrożonymi.

Proces restrukturyzacji obejmuje doprowadzenie do ustalenia akceptowanych przez Bank warunków rozliczenia zadłużenia, w tym: ustalenia harmonogramu spłaty całości zadłużenia klienta, uzyskanie dodatkowego prawnego zabezpieczenia spłaty wiarytelności Banku (w sprawach tego wymagających) oraz w przypadku zaangażowań całkowicie wymagalnych zawarcie stosowanych uгод. Restrukturyzacja każdorazowo wymaga wniosku klienta zawierającego propozycję spłaty, podstawowe dokumenty potwierdzające uzyskiwanie przychodu/dochodu umożliwiającego dokonywanie spłaty jak i wymaga podjęcia decyzji przez właściwy poziom decyzyjny w Banku.

W przypadku, jeżeli w trakcie działań restrukturyzacyjnych doszło do rozpoznania utraty wartości ekspozycji zawiązywany jest adekwatny odpis aktualizujący.

Proces windykacji obejmuje prowadzenie windykacji wewnętrznej jak i zewnętrznej poprzez zlecenie dochodzenia spłaty przez zewnętrzne, specjalizowane firmy windykacyjne – realizowane zarówno do wiarytelności całkowicie wymagalnych jak i częściowo wymagalnych przed wypowiedzeniem umów, celem doprowadzenia do odzyskania jak największej wartości wymagalnych należności, jak i przeprowadzenie wymaganego procesu egzekucyjnego.

Normy i limity wynikające z przepisów Art. 395 CRR

Wartość ekspozycji Banku wobec klienta lub grupy powiązanych klientów po uwzględnieniu skutku ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z art. 387-403 CRR nie może przekroczyć 25% uznanego kapitału Banku.

Wartość ekspozycji Banku wobec klienta, który jest instytucją lub grupy powiązanych klientów jeśli do grupy należy co najmniej jedna instytucja, po uwzględnieniu skutku ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 CRR nie może przekroczyć 25% uznanego kapitału Banku lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem, że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów, niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z art. 387-403 CRR nie przekracza 25% uznanego kapitału instytucji.

Wartości dopuszczalnych limitów kształtowały się na dzień:

tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Limit dużych ekspozycji zgodnie z art. 395 CRR (wobec klientów niebędących instytucjami).	718 573	831 127
Limit dużych ekspozycji zgodnie z art. 395 CRR (wobec klientów będących instytucjami).	718 573	831 127

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku Bank nie przekroczył limitów wynikających z Art. 395 CRR.

Art. 79a ust. 4 Ustawy Prawo Bankowe

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku Bank nie przekroczył limitów wynikających z Art. 79a ust. 4 Prawa Bankowego, stanowiących, iż suma kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń, udzielonych członkom organów i osobom zajmującym kierownicze stanowiska w banku lub podmiotowi powiązanemu kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem organów banku lub osobą zajmującą stanowisko kierownicze w banku, nie może przekroczyć 10% sumy funduszy podstawowych.

tys. PLN	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Fundusze podstawowe Banku po pomniejszeniach	2 155 718	2 493 382
10% Funduszy podstawowych Banku	215 572	249 338

Zaangażowania z udzielonym udogodnieniem typu forbearance.

Bank raportuje transakcje z udzielonym udogodnieniem w spłacie (forbearance) w oparciu o projekt Standardów Technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA), zgodnie z dokumentem EBA Final draft Implementing Technical Standards on Supervisory reporting on forbearance and non performing exposures under article 99(4) of Regulation No 575/2013 nr EBA/ITS/2013/03/rev1 z dnia 24.07.2014 r. Po opublikowaniu ostatecznej wersji tych standardów przez EBA, regulacje Banku zostaną zweryfikowane pod kątem zgodności z tym dokumentem i w razie potrzeby odpowiednio dostosowane.

Zgodnie z przyjętą definicją, forbearance występuje, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- klient ma trudności finansowe, które skutkują lub mogą skutkować brakiem możliwości obsługi zadłużenia zgodnie z warunkami zawartymi w umowie o charakterze kredytowym,
- Bank zdecydował o zastosowaniu wobec niego udogodnienia w celu umożliwienia klientowi wywiązania się z zobowiązań umownych lub nie dopuszczenia do powstania trudności ze spłatą tj. o zmianie warunków umowy lub refinansowaniu ekspozycji w części lub całości, które nie wynikają ze względów komercyjnych i zostały przyznane w trakcie procesu windykacji/restrukturyzacji na warunkach odbiegających od standardów rynkowych.

Poniższa tabela przedstawia strukturę kredytów i pożyczek z udzielonym udogodnieniem typu forbearance wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

w tys. PLN	Kredyty i pożyczki udzielone klientom Razem				w tym Forborne				
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Udział Forborne w kredytach i pożyczkach
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	9 400 462	(21 778)	9 378 684	0,2%	79 407	(3 504)	75 903	4,4%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	173 018	(10)	173 008	0,0%	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	421 359	(359)	421 000	0,1%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	8 806 085	(21 409)	8 784 676	0,2%	79 407	(3 504)	75 903	4,4%	0,9%
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	487 158	(336 974)	150 184	69,2%	248 204	(189 644)	58 560	76,4%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	16 784	(16 784)	-	100,0%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	470 374	(320 190)	150 184	68,1%	248 204	(189 644)	58 560	76,4%	39,0%

Poniższa tabela przedstawia strukturę kredytów i pożyczek z udzielonym udogodnieniem typu forbearance wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

w tys. PLN	Kredyty i pożyczki udzielone klientom Razem				w tym Forborne				
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Odpis/Wartość brutto	Udział Forborne w kredytach i pożyczkach
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	10 207 385	(13 916)	10 193 469	0,1%	129 247	-3 737	125 510	2,9%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	0	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	540 018	(192)	539 826	0,0%	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	404 698	(193)	404 505	0,0%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	9 262 669	(13 531)	9 249 138	0,1%	129 247	(3 737)	125 510	2,9%	1,4%
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	337 499	(278 651)	58 848	82,6%	195 945	(162 698)	33 247	83,0%	
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Instytucje kredytowe	-	-	-	NA	-	-	-	NA	NA
Przedsiębiorstwa	16 220	(16 123)	97	99,4%	-	-	-	NA	NA
Gospodarstwa domowe	321 279	(262 528)	58 751	81,7%	195 945	(162 698)	33 247	83,0%	56,6%

Zgodnie z projektem Standardów Technicznych, Bank stosuje następujące kryteria wyjścia ekspozycji z forbearance (uzdrowienia ekspozycji):

- ekspozycja nie znajduje się w statusie niepracująca (non-performing zgodnie z definicją EBA),
- od momentu wyjścia ekspozycji z udogodnieniem typu forbearance ze statusu niepracująca minął dwuletni okres obserwacji w czasie którego następowały regularne spłaty ekspozycji,
- w trakcie trwania okresu obserwacji nie pojawiło się przeterminowanie powyżej 30 dni kalendarzowych oraz nie nastąpiło udzielenie kolejnego udogodnienia typu forbearance na takiej ekspozycji.

Wpływ pandemii COVID-19 na działalność w obszarze ryzyka kredytowego

W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w trakcie roku 2020 podjęto szereg działań w ramach obszaru ryzyka kredytowego (we współpracy z innymi jednostkami Banku) w celu zaadresowania jak również przeciwdziałania skutkom pandemii na jakość portfela kredytowego. Wśród najważniejszych wymienić należy:

- wdrożenie możliwości wnioskowania przez klientów o czasowe odroczenie rat kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych,
- regularny monitoring portfeli kredytowych oraz potencjalnych skutków COVID-19 na kształtowanie się jakości portfela kredytowego, w tym monitoring klientów powracających do spłaty po przyznanych moratoriach,
- indywidualna analiza wpływu COVID-19 na działalność klientów Banku w ramach okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych (obszar klientów korporacyjnych) – dodatkowe dane uzyskane od kredytobiorców w ramach indywidualnej ankiety,
- aktualizację prognoz makroekonomicznych, w tym wpływ na poziom oczekiwanych strat kredytowych (ECL) zgodnie z IFRS9.

W zakresie portfela ekspozycji kredytowych dla klientów indywidualnych (portfel denominowanych kredytów hipotecznych) Bank wprowadził możliwość czasowego odroczenia rat kredytu w związku z wpływem pandemii COVID-19 na sytuację finansową kredytobiorców. Wdrożone w tym zakresie regulacje wewnętrzne uwzględniają stanowisko sektora bankowego wyrażone w komunikatach Związku Banków Polskich, przedmiotowe Wytyczne EBA (EBA/GL/2020/02), jak również uchwalona przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Ustawa z dnia 19 czerwca 2020r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 wprowadzająca moratoria ustawowe (w ramach tzw. Tarczy 4.0).

Z wdrożonych narzędzi pomocowych mogli skorzystać klienci, których trudności finansowe spowodowane były pandemią COVID-19, a przyznawane były one zgodnie z poniższymi (głównymi) zasadami:

1. Zawieszenie raty: Cała rata kapitałowo-odsetkowa lub część kapitałowa raty,
2. Dostępne dla kredytów mieszkaniowych, konsolidacyjnych, pożyczek hipotecznych oraz pożyczki konsumpcyjnej zabezpieczonej hipoteką, we wszystkich walutach,
3. Maksymalnie do 6 miesięcy w okresie obowiązywania regulacji (niezależnie od ilości złożonych wniosków)
4. Zaległości w spłacie:
  - a. Opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek nie może przekraczać 30 dni na:
    - i. 29 lutego 2020r. lub
    - ii. dzień złożenia wniosku przez Klienta
  - b. warunki dotyczące historycznych zaległości (w okresie ostatni 6 miesięcy)
5. Brak nieustanowionego zabezpieczenia w postaci hipoteki oraz niespełnionego warunku dotyczącego dostarczenia aktu notarialnego potwierdzającego przeniesienie własności nieruchomości na kredytobiorcę

Poniższa tabela przedstawia informację w zakresie przyznanych narzędzi pomocowych w zakresie portfela ekspozycji udzielonych dla klientów indywidualnych.

Dane w tys. PLN wg stanu na 31.12.2020.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające moratorium	Liczba umów objętych moratoriami w związku z COVID-19	Wartość kredytów i pożyczek objętych moratoriami trwającymi i wygasłymi	w tym moratoria ustawowe	w tym moratoria trwające	
				bez utraty wartości	z utratą wartości
Wartość bilansowa brutto [tys. PLN]	4 200	1 920 899	103 813	77 414	71 499
w tym: konsumpcyjny konsolidacyjny	23	3 068		76	
w tym: CHF	18	2 042		76	
w tym: EUR	5	1 026			
w tym: konsumpcyjny pożyczka hipoteczna	26	13 767			
w tym: CHF	1	2 615			
w tym: EUR	24	11 078			
w tym: PLN	1	74			
w tym: konsumpcyjny tradycyjny	24	8 139			
w tym: CHF	22	7 739			
w tym: EUR	2	400			
w tym: mieszkaniowy	4 127	1 895 925	103 813	77 338	71 499
w tym: CHF	1 892	988 355	61 359	41 059	45 576
w tym: EUR	2 099	852 539	39 041	32 570	25 668
w tym: GBP	26	10 343	256	758	256
w tym: PLN	18	3 633		1 192	
w tym: USD	92	41 055	3 157	1 759	0
Odpis [tys. PLN]		-49 871	-8 891	-480	-9 884
w tym: konsumpcyjny konsolidacyjny		-12		-2	
w tym: CHF		-11		-2	
w tym: EUR		0			
w tym: konsumpcyjny pożyczka hipoteczna		-1 642			
w tym: CHF		-3			
w tym: EUR		-1 639			
w tym: PLN		0			
w tym: konsumpcyjny tradycyjny		-425			
w tym: CHF		-425			
w tym: EUR		0			
w tym: mieszkaniowy		-47 792	-8 891	-478	-9 884
w tym: CHF		-36 418	-6 145	-385	-7 157
w tym: EUR		-11 140	-2 711	-69	-2 706
w tym: GBP		-88	-21	-22	-21
w tym: PLN		-61		-2	
w tym: USD		-85	-14	-1	
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	4 200	1 871 028	94 921	76 934	61 615

W obliczu pandemii COVID-19 Bank umożliwił Klientom Korporacyjnym korzystanie zarówno z Programu Funduszu Gwarancji Płynnościowych BGK, jak i Programu Przyznawania Instrumentów Pomocowych dla Przedsiębiorców uzgodnionych pomiędzy bankami będącymi członkami Związku Banków Polskich.

W zakresie klientów z obszaru bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej Bank umożliwiał skorzystanie z następujących instrumentów pomocowych:

1. Odroczenie spłaty rat kapitałowych lub kapitałowo-odsetkowych:
  - a. Odroczenie spłaty rat kapitałowo-odsetkowych dostępne wyłącznie dla segmentu Średnich Przedsiębiorców, dokonywane na okres wskazany we wniosku przy czym nie dłużej niż 3 miesiące (bez względu na ilość złożonych wniosków),
  - b. Odroczenie spłat rat kapitałowych dostępne zarówno dla segmentu Średniach jak i Dużych Przedsiębiorców dokonywane na okres wskazany we wniosku przy czym nie przekraczający 6 miesięcy (bez względu na ilość złożonych wniosków),
2. Odnowienie produktów odnawialnych – dokonywane na okres maksymalnie 6 miesięcy dla Średnich i Dużych Przedsiębiorców w zakresie produktów odnawialnych, które nie spełniały standardowych, określonych przez Bank, warunków odnowienia do dnia 30 czerwca 2020, mogły zostać odnowione na uproszczonych warunkach w uzgodnieniu z kredytobiorcą.

W zakresie Klientów Korporacyjnych żaden kredytobiorca nie wystąpił do Banku z wnioskiem jak również nie deklarował chęci uczestnictwa w programach pomocowych oferowanych przez Deutsche Bank Polska.

W ramach procesu wyznaczania oczekiwanych strat kredytowych Bank zgodnie z Wytycznymi EBA w zakresie moratoriów (EBA/GL/2020/02, zarówno w kontekście moratoriów ustawowych jak i pozaustawowych) analizował sytuację poszczególnych Klientów o podwyższonym ryzyku, co w uzasadnionych przypadkach prowadziło do odznaczania na nich przesłanki niewykonania zobowiązania z uwagi na wysokie prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (UTP - unlikeliness to pay). Dodatkowo, Bank dokonał rekalkulacji parametrów ryzyka w oparciu o nowe prognozy makroekonomiczne od Głównego Ekonomisty (uwzględniające negatywny wpływ COVID-19 na gospodarkę) i estymując nowe postaci modeli makroekonomicznych.

Ekspozycje kredytowe objęte moratoriami ustawowymi są klasyfikowane do Koszyka 3 zgodnie ze zidentyfikowaną przesłanką niewykonania zobowiązania z tytułu utraty głównego źródła dochodu. W zakresie pozostałych rodzajów moratoriów kredytowych nie występuje obligatoryjny proces reklasyfikacji z tytułu udzielenia wakacji (z wyjątkiem przypadków niespełnienia przez klienta wymagań – w takim przypadku klientom oferowane jest narzędzie restrukturyzacyjne o analogicznej konstrukcji, skutkujące nadaniem statusu Forbearance i klasyfikacja do Koszyka 2).

Pula ekspozycji objętych moratoriami ustawowymi w zakresie szacowania oczekiwanych strat kredytowych jest identyfikowana jako dedykowany segment. Dla potrzeb oszacowania adekwatnego odpisu Bank szacuje odpowiednie parametry na poziomie tego segmentu. Na podstawie rozpoznanych trendów spłacalności ekspozycji po ustaniu obowiązywania moratorium ustawowego, wyprognozowano parametry określające prawdopodobieństwo wyjścia ekspozycji ze statusu niewykonania zobowiązania (Cure Rate) – parametr ten stosowany jest do określenia oczekiwanej straty na ekspozycjach objętych moratorium ustawowym począwszy od daty raportowej 31 grudnia 2020.

44. Zarządzanie ryzykiem rynkowym oraz płynności

Zarządzanie ryzykiem w procesie zarządzania aktywami i pasywami koncentruje się głównie na dwóch rodzajach ryzyka:

- ryzyko płynności,
- ryzyko rynkowe.

Podział ról i kompetencji

W procesie zarządzania aktywami i pasywami najważniejszą funkcję pełni Rada Nadzorcza oraz Zarząd Banku, natomiast bezpośredni nadzór sprawowany jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (ALCO).

Rada Nadzorcza określa strategię działania oraz ustanawia apetyt na ryzyko w zakresie ryzyka płynności i rynkowego. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią oraz zatwierdza metodykę płynnościowych testów warunków skrajnych oraz plany pozyskania i utrzymywania środków obcych uznanych za stabilne źródło finansowania.

Zarząd Banku m.in. ustanawia i sprawuje nadzór nad całym systemem zarządzania ryzykiem, zatwierdza i nadzoruje realizację polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami oraz plany awaryjne w zakresie ryzyka rynkowego i płynności.

W celu sprawowania bieżącego nadzoru w zakresie zarządzania kapitałem oraz ryzykiem rynkowym i płynności powołany został Komitet ALCO. Wszyscy Członkowie Zarządu są także członkami Komitetu ALCO. Do głównych zadań Komitetu należy:

- kontrola i monitorowanie poziomu ryzyka;
- akceptacja i monitorowanie bieżącej strategii zarządzania aktywami i pasywami;
- zatwierdzanie metodologii stosowanej przy kalkulacji poszczególnych miar ryzyka, wyznaczanie wysokości wewnętrznych limitów

Za operacyjne zarządzanie ryzykiem płynności odpowiada Biuro Zarządzania Płynnością (BZP), dla którego głównymi i najważniejszymi zadaniami są: zarządzanie płynnością bieżącą, średnio i długoterminową.

BZP odpowiada także za zarządzanie ryzykiem rynkowym linii biznesowych, których ekspozycje zaliczane są do księgi bankowej.

Jednostką odpowiedzialną za identyfikację, pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka jest Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Płynnością (DZRRiP). DZRRiP jest jednostką całkowicie niezależną od jednostek biznesowych. Do zadań DZRRiP przede wszystkim należy:

- identyfikacja ryzyka rynkowego i płynności,
- opracowanie i wdrażanie metodologii zarządzania poszczególnymi ryzykami,
- wyliczanie miar poszczególnych ryzyk, kontrola wykorzystania limitów, sporządzanie analiz i raportowanie profilu ryzyka Banku,
- wyznaczanie kapitału ekonomicznego na ryzyko rynkowe.

Proces zarządzania ryzykiem płynności i rynkowym

Zarządzanie ryzykiem zarówno płynności jak i rynkowym w Banku przebiega wg następujących etapów:

- 1) identyfikacja ryzyka – za identyfikację ryzyka odpowiada DZRRiP,
- 2) wprowadzenie i stosowanie odpowiednich narzędzi do zarządzania ryzykiem m.in.:
  - (a) wyznaczenie strategii zarządzania ryzykiem i apetytu na ryzyko – Rada Nadzorcza ustanawia strategię zarządzania ryzykiem,
  - (b) wyznaczenie limitów – Komitet ALCO zatwierdza system limitów wewnętrznych,
  - (c) zapewnienie właściwej struktury organizacyjnej w Banku odpowiedzialnej za odpowiednie kształtowanie i korygowanie struktury aktywów i pasywów – ryzyko rynkowe oraz płynności jest w Banku zarządzane centralnie przez BZP (księga bankowa),
- 3) pomiar i monitoring ryzyka – za obszar ten odpowiada DZRRiP. Oprócz regulacyjnych miar ryzyka rynkowego i płynności, Bank wdrożył własne miary monitorowania ryzyka,
- 4) kontrola systemu ryzyka rynkowego i płynności – Zarząd Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli ryzyka w Banku i przedkłada te informacje Radzie Nadzorczej, bieżąca kontrola dokonywana jest przez Komitet ALCO.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się ze zobowiązań finansowych. Płynnością nazywany jest stan, w którym Bank ma zdolność do satysfakcjonującego i terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bez konieczności poniesienia straty w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć. Ryzyko płynności jest nierozzerwalnie związane z działalnością każdego banku. Nie łączy się z konkretnym produktem, lecz wynika z ogólnej struktury bilansu, ponieważ bardzo ważną konsekwencją działalności Banku jest niedopasowanie terminów płatności wynikające np. z przyjmowania krótkoterminowych depozytów i udzielania stosunkowo długoterminowych kredytów. Bank jest w związku z tym narażony na ryzyko, iż żądania wypłaty przez depozytariuszy przewyższą zdolność Banku do przekształcenia aktywów na gotówkę. Zapewnienie płynności polega zatem na utrzymaniu zdolności do natychmiastowego pokrycia wszystkich płatności związanych z bieżącą obsługą wymagalnych depozytów, akcją kredytową, a także wcześniejszym likwidowaniem depozytów oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na kredyty, bądź z regulowaniem innych

zobowiązań banku.

W Banku definiowane są następujące rodzaje ryzyka płynności:

- Ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów - ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań wynikające z rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań,
- Ryzyko płynności śróddziennej – zagrożenie utraty zdolności do realizacji zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu
- Ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na ograniczenia w transferze środków finansowych,
- Ryzyko koncentracji – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na uzależnienie się lub nadmierną ekspozycję wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych,
- Ryzyko opcji – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na prawo kontrahenta do zmiany wysokości i terminów przepływów pieniężnych,
- Ryzyko płynności rynku (produktu) – zagrożenie utraty możliwości zamiany na gotówkę w wymaganym czasie określonych produktów na rynku, powodujące konieczność poniesienia strat finansowych na tych produktach,
- Ryzyko finansowania – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Celem zarządzania płynnością jest finansowanie niedoborów środków pieniężnych lub odpowiednie zagospodarowanie ich nadmiaru.

Dlatego też. zarządzanie płynnością dokonywane jest poprzez:

- utrzymywanie właściwej struktury finansowania w celu zapewnienia odpowiedniej struktury terminowej przepływów;
- utrzymanie na odpowiednim poziomie aktywów płynnych;
- zachowanie zdolności do rozliczeń płatniczych;
- określenie pożądanego i akceptowanego poziomu płynności w Banku poprzez wyznaczenie apetytu na ryzyko, zestawu wewnętrznych limitów płynnościowych, które minimalizują ryzyko płynności;
- analizowanie na bieżąco pozycji płynnościowej, monitorowanie limitów, przeprowadzanie cyklicznych płynnościowych testów warunków skrajnych oraz monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzegania (aktywatorów);
- posiadanie planu awaryjnego zachowania płynności.

Strategia zarządzania ryzykiem płynności

Biuro Zarządzania Płynnością zarządzając płynnością ma na uwadze zapewnienie wystarczającej i dostępnej kwoty pasywów pozyskanych po akceptowalnym koszcie, które mają pokryć potencjalne wypływy z tytułu zobowiązań Banku.

Strategia finansowania:

Ze względu na strukturę walutową aktywów, strategia finansowania Banku uzależniona jest od waluty.

- PLN
Podstawowym i najważniejszym źródłem finansowania aktywów złotych Banku jest baza depozytów korporacyjnych (klienci linii CB). Dodatkowo, ze względu na nadpłynność w PLN bank swapuje część zobowiązań złotych na inne waluty.

- CHF i EUR

Z uwagi na brak wystarczających lokalnych i jednocześnie stabilnych źródeł finansowania aktywów w EUR i CHF, Bank głównie finansuje swoje aktywa poprzez przyjmowanie depozytów i zaciąganie pożyczek w CHF i EUR na okres do 10 lat od podmiotów Grupy. Pozostała część portfela jest finansowana klientowskimi depozytami w EUR i PLN (poprzez transakcje FX Swap).

Nadwyżka płynności

W celu zapewnienia zdolności do pokrycia zwiększonych bieżących wypływów, Bank utrzymuje na odpowiednim poziomie aktywa płynne poprzez:

- inwestowanie w bony pieniężne NBP, papiery skarbowe z ryzykiem kredytowym rządu polskiego - w celu zapewnienia odpowiedniej płynności portfela papierów wartościowych,
- inwestowanie w krótkoterminowe lokaty międzybankowe,
- zarządzanie saldem na rachunkach nostro.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku, aktywa płynne wynosiły 10,1 mld PLN co stanowi 50,9% sumy bilansowej Banku. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu aktywów płynnych, który stanowi także dodatkowe zabezpieczenie w przypadku obniżenia oceny kredytowej Banku i w związku z tym potencjalny możliwy odpływ funduszy, w Banku nałożony jest limit – aktywa płynne nie mogą spaść poniżej 20% sumy bilansowej.

Bardzo ważnym elementem strategii zarządzania ryzykiem płynności jest wsparcie inwestora strategicznego, które wyrażone jest w szczególności poprzez:

- przyznane warunkowe linie kredytowe umożliwiające w ramach niewykorzystanego limitu pozyskanie w dowolnym momencie finansowania na okres średnio- i długoterminowy,
- współpraca z Departamentem Treasury DBAG w zakresie krótkoterminowych transakcji na rynku międzybankowym.

Z drugiej strony, podmioty z Grupy lokalnie traktowane są jak każdy inny podmiot funkcjonujący na rynku. Dlatego też w ramach procesu zarządzania ryzykiem m.in. wyznaczane są na te podmioty limity oraz dokonywana jest wymiana zabezpieczeń w przypadku transakcji, które takiej wymiany wymagają.

Raportowanie ryzyka płynności

Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym i Płynnością odpowiedzialny za raportowanie ryzyka płynności, sporządza raport dzienny płynności, w ramach którego wg danych na poprzedni dzień roboczy przedstawiane są wskaźniki płynności (regulacyjne i wewnętrzne), luka płynności wraz z wykorzystaniem nadzorczych i wewnętrznych (o charakterze ostrzegawczym) limitów. Na posiedzeniach Komitetu ALCO przedstawiane są dodatkowo analizy koncentracji i stabilności bazy depozytowej, zbiorcze zestawienie wykorzystania limitów, Funding Matrix (analiza niedopasowania terminowego pozycji bilansowych powyżej 1 roku), urealniona luka płynności oraz wyniki testów warunków skrajnych w zakresie utrzymywania płynności Banku w sytuacjach kryzysowych.

Pomiar ryzyka płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się m.in. poprzez:

- dostarczanie właściwego obrazu płynności bieżącej i strukturalnej;

- analizy struktury terminowej pozycji Banku;
- wprowadzanie odpowiednich miar ryzyka;
- ustanowienie limitów na miary ryzyka ograniczających ryzyko płynności;
- analizy aktywów płynnych, źródeł finansowania;
- analizy awaryjnych testów warunków skrajnych – w celu uzyskania obrazu płynności w sytuacji zdarzenia kryzysowego.

Bardzo ważnym narzędziem stosowanym przy zarządzaniu ryzykiem płynności jest analiza luki płynności (zestawienie aktywów i pasywów Banku według urealnionych/ kontraktowych terminów zapadalności/wymagalności). Pozwala ona na monitorowanie pozycji płynności w skali całego Banku w ujęciu krótko-, średnio- i długoterminowym. Metoda luki ma za zadanie ostrzegać z wyprzedzeniem o pojawieniu się niebezpiecznego dla Banku niedopasowania aktywów i pasywów. Funkcja ostrzegawcza pozwala na zareagowanie z wyprzedzeniem lub zaplanowanie użycia odpowiedniego instrumentu finansowego w celu pokrycia ujemnej luki. Luka płynności wykonywana jest na podstawie danych obejmujących pozycje całego Banku (wraz z transakcjami pozabilansowymi). Zamieszczone poniżej tabele przedstawiają zestawienia aktywów oraz pasywów według kontraktowych terminów zapadalności/wymagalności wg stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz 2019 roku.

Aktywa (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2020 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Kasa, środki w Banku Centralnym	933 573	933 573	-	-	-	-	-
Lokaty w innych bankach oraz kredyty udzielone innym bankom*	173 237	173 237	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	9 563 503	576 005	172 377	250 092	359 168	2 743 542	5 462 318
Inwestycyjne aktywa finansowe	9 126 424	1 269 298	1 041 917	540 310	850 185	4 505 093	919 622
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	60 574	46 066	3 307	3 947	3 705	3 548	-
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, gwarancyjne	906 575	906 575	-	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, dotyczące finansowania	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pozabilansowe - pozycja długa	6 531 390	4 987 394	467 447	227 112	376 019	473 418	-
Razem	27 295 276	8 892 148	1 685 048	1 021 462	1 589 077	7 725 601	6 381 939

* według wartości nominalnych

Zobowiązania (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2020 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Zobowiązania wobec innych banków*	7 275 053	1 935 160	346 110	-	234 526	2 965 943	1 793 315
Zobowiązania wobec klientów*	8 331 436	8 329 465	290	33	1 647	-	-
Instrumenty finansowe wycenianie do wartości godziwej	57 320	43 749	3 177	3 775	3 397	3 222	-
Zobowiązania podporządkowane*	1 384 440	-	-	-	-	-	1 384 440
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, dotyczące	1 856 701	77 814	378 950	901 504	489 312	9 121	-
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, gwarancyjne	1 357 504	119 366	144 914	85 934	203 828	740 066	63 395
Instrumenty pozabilansowe - pozycja krótka	6 527 111	4 983 699	467 665	226 941	375 712	473 094	-
Razem	26 789 564	15 489 253	1 341 105	1 218 188	1 308 422	4 191 446	3 241 150

* według wartości nominalnych

Luka na dzień 31 grudnia 2020 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
luka (aktywa - pasywa)	505 712	-6 597 105	343 943	-196 725	280 655	3 534 155	3 140 789
Luka skumulowana		505 712	7 102 817	6 758 874	6 955 599	6 674 944	3 140 789

Aktywa (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2019 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Kasa, środki w Banku Centralnym	521 244	521 244	-	-	-	-	-
Lokaty w innych bankach oraz kredyty udzielone innym bankom*	540 085	540 085	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	9 864 018	636 383	118 868	174 828	352 056	2 702 608	5 879 274
Inwestycyjne aktywa finansowe	8 422 026	2 164 858	-	1 264 269	816 524	4 176 376	-
Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej	21 354	11 534	4 552	2 161	2 706	403	-
Inne aktywa finansowe	45 602	45 602	-	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, gwarancyjne	951 973	951 973	-	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane, dotyczące finansowania	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pozabilansowe - pozycja długa	3 778 469	1 936 122	907 752	502 748	316 965	114 881	-
Razem	24 144 770	6 807 800	1 031 171	1 944 007	1 488 251	6 994 267	5 879 274

* według wartości nominalnych

Zobowiązania (pozycje bilansowe i pozabilansowe) według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2019 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
Zobowiązania wobec innych banków*	6 049 726	442 130	0	373 149	323 820	2 742 354	2 168 273
Zobowiązania wobec klientów*	9 160 795	9 028 798	42 785	67 088	22 123	-	-
Instrumenty finansowe wycenianie do wartości godziwej	15 212	8 474	2 065	1 957	2 355	362	-
Zobowiązania podporządkowane*	1 277 550	-	-	-	-	-	1 277 550
Inne zobowiązania finansowe	94 786	94 786	-	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, dotyczące	1 448 362	20 673	420 592	551 764	451 872	3 460	-
Zobowiązania pozabilansowe udzielone, gwarancyjne	1 323 126	71 535	172 823	92 089	299 885	524 349	162 444,63
Instrumenty pozabilansowe - pozycja krótka	3 769 884	1 932 643	903 245	502 544	316 613	114 840	-
Razem	23 139 440	11 599 040	1 541 510	1 588 590	1 416 668	3 385 365	3 608 267

* według wartości nominalnych

Luka na dzień 31 grudnia 2019 roku

tys. PLN	Razem	<1M	>1M-3M	>3M-6M	>6M-1R	>1R-5L	>5L
luka (aktywa - pasywa)	899 128	(4 897 442)	(510 339)	355 416	71 583	3 608 902	2 271 007
Luka skumulowana		899 128	5 796 570	6 306 909	5 951 493	5 879 910	2 271 007

W celu zaprezentowania bardziej rzeczywistego obrazu płynności Bank stosuje w luce płynności urealnienia opierające się na modelowaniu zachowań klientów.

W przypadku pozycji aktywów urealnienia dotyczą:

- kredytów linii CB (kredyty bez harmonogramu spłat) - do oszacowania spłat brana jest mediana maksymalnych spadków sald w poszczególnych oknach czasowych;
- kredytów hipotecznych – z jednej strony uwzględniane są wcześniejsze spłaty kredytów hipotecznych, mające znaczący wpływ na rzeczywisty profil zapadalności, który jest krótszy niż wynikający z umowy, z drugiej strony – kapitał wymagalny (oraz niewymagalny dla kredytów z dpd >90 dni) jest przesuwany do dalszych przedziałów terminowych;
- uwzględnienia kwot nadpłat z tytułu kredytów hipotecznych poprzez ich odpowiednie odjęcie od profilu zapadalności;
- rozterminowanie salda rezerwy obowiązkowej zgodnie z urealnionym profilem zapadalności depozytów klientów;
- przesunięcia płynnych papierów wartościowych (obligacji i bonów skarbowych) do przedziału „od 7 dni do 1 miesiąca” w celu odzwierciedlenia możliwości sprzedaży tych papierów, (dlatego też w luce urealnionej papiery wykazywane są w aktualnej wartości rynkowej).

W przypadku strony pasywnej urealnienia dotyczą pozycji depozytów linii biznesowej CB – urealniane są salda na wszystkich rachunkach bieżących oraz depozytach overnight. Urealnienia dokonuje się na podstawie danych historycznych dot zmian sald (w szczególności wypływów), jakie miały miejsce w poszczególnych oknach czasowych. Natomiast w przypadku depozytów terminowych uwzględniana jest możliwość zerwania depozytów poprzez wyliczoną na podstawie danych historycznych kwotę wcześniejszych zerwań depozytów.

W przypadku pozycji pozabilansowych, urealnienia dotyczą niepobranych środków przyznanych w ramach umów kredytowych.

W ciągu roku 2020, Bank spełniał wymogi Uchwały KNF 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności (nadzorcze miary płynności M3 – M4).

Na dzień 31 grudnia 2020, nadzorcze miary płynności kształtowały się na następującym poziomie:

	wartość minimalna		wartość minimalna	
	31.12.2020 r.	w 2020 r.	31.12.2019 r.	w 2019 r.
M3 - Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi	25,49	13,29	32,75	19,76
M4 - Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,51	1,39	1,42	1,34

Zgodnie z obowiązującym nowymi przepisami rozporządzenia UE nr 575/2013 oraz rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 10.10.2014 r. uzupełniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych, w Banku w 2020 wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) kształtował się codziennie nie tylko powyżej wymaganego regulacyjnego poziomu ale także powyżej wewnętrznych limitów (które są bardziej restrykcyjne w celu dodatkowego zagwarantowania wypełnienia wymogów regulacyjnych).

Poniżej zaprezentowane są dane odnośnie LCR – tabela przedstawia dane zgodnie z EBA/GL/2017/01 – Guidelines on LCR disclosure to complement the disclosure of liquidity risk management under Article 435 of Regulation (EU) Np. 575/2013:

Waluta i jednostka (w mln PLN)	Kwota (średnia)				Wartość ważona (średnia)			
	2020-03-31	2020-06-30	2020-09-30	2020-12-31	2020-03-31	2020-06-30	2020-09-30	2020-12-31
Kwartał kończący się w dniu								
Liczba miejsc po przecinku stosowana przy zaokrągleniach	2	2	2	2	2	2	2	2
AKTYWA PŁYNNE WYSOKIEJ JAKOŚCI								
1 Aktywa płynne łącznie					8 796,76	8 904,54	9 084,78	9 461,28
WYPŁYWY PIENIĘŻNE								
2 Depozyty detaliczne								
3 Depozyty stabilne	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Depozyty mniej stabilne	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Niezabezpieczone finansowanie hurtowe	9 698,29	9 834,56	9 991,39	10 287,67	4 235,30	4 253,22	4 262,65	4 472,48
6 Depozyty operacyjne	4 353,68	4 300,22	4 347,01	4 280,54	1 063,47	1 049,83	1 061,34	1 044,21
7 Depozyty nieoperacyjne	5 344,61	5 534,34	5 644,39	6 007,13	3 171,83	3 203,39	3 201,32	3 428,28
8 Niezabezpieczony dług	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Zabezpieczone finansowanie hurtowe					-	-	-	-
10 Dodatkowe wypływy	1 475,27	1 483,14	1 621,00	1 777,40	408,91	432,99	464,43	509,53
11 Wypływy z tytułu instrumentów pochodnych i innych wymaganych zabezpieczeń	128,58	158,98	184,77	217,54	128,58	158,98	184,77	217,54
12 Wypływy z tytułu strukturyzowanych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
13 Przyznane instrumenty kredytowe i instrumenty wsparcia płynności	1 346,69	1 324,16	1 436,23	1 559,86	280,34	274,01	279,66	291,99
14 Inne zobowiązania kontraktowe	208,65	181,50	155,68	125,85	185,86	159,13	133,27	103,97
15 Inne finansowe zobowiązania	1 295,58	1 302,16	1 298,77	1 377,16	-	-	-	-
16 CAŁKOWITE WYPŁYWY PIENIĘŻNE	12 677,79	12 801,35	13 066,84	13 568,09	4 830,08	4 845,34	4 860,36	5 085,98
WYPŁYWY PIENIĘŻNE								
17 Wpływy z tytułu zabezpieczonych transakcji kredytowych	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Wpływy z tytułu w pełni pracujących transakcji kredytowych	495,08	459,20	456,34	471,56	469,21	434,19	431,85	446,98
19 Inne wpływy pieniężne	10,25	13,44	14,54	16,85	10,25	13,44	14,54	16,85
EU-19a (Różnica pomiędzy całkowitymi ważonymi wpływami płynności i całkowitymi ważonymi wpływami płynności wynikająca z transakcji dokonywanych w państwach trzecich, w których istnieją ograniczenia transferu, lub są denominowane w walutach niewymiennych)					-	-	-	-
EU-19b (Nadwyżka wpływów płynności w związku z powiązaną wyspecjalizowaną instytucją kredytową)					-	-	-	-
20 CAŁKOWITE WYPŁYWY PIENIĘŻNE	505,33	472,64	470,88	488,41	479,46	447,64	446,39	463,82
EU-20a Wpływy płynności podlegające wyłączeniu z ograniczenia wpływów płynności	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20b Wpływy płynności podlegające ograniczeniu wynoszącemu 90%	-	-	-	-	-	-	-	-
EU-20c Wpływy płynności podlegające ograniczeniu wynoszącemu 75%	505,33	472,64	470,88	488,41	479,46	447,64	446,39	463,82
21 ZABEZPIECZENIE PRZED UTRATĄ PŁYNNOSCI					8 796,76	8 904,54	9 084,78	9 461,28
22 WYPŁYW PŁYNNOSCI NETTO					4 350,62	4 397,70	4 413,97	4 622,16
23 WSKAŹNIK POKRYCIA WYPŁYWÓW NETTO (%)					202,72	202,97	206,32	205,38

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, wskaźnik pokrycia wypływów netto wynosił 192,78%.

Należy zaznaczyć, że ze względu na bardzo ograniczoną działalność skarbową, ekspozycja na transakcje pochodne oraz potencjalne wezwanie do zwiększenia zabezpieczenia nie ma znaczącego wpływu na wskaźniki płynności (w tym LCR). Niemniej jednak, Bank w sierpniu 2017 roku przekroczył próg istotności operacji instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych (wyliczony zgodnie z rozporządzeniem delegowanych Komisji (UE) 2017/208 z dnia 31 października 2016 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących dodatkowych wpływów płynności odpowiadających potrzebom w zakresie zabezpieczenia wynikającym z wpływu scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na operacje instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych) i od tego dnia uwzględnia w wyliczeniach LCR dodatkowy wpływ odpowiadający potrzebom w zakresie zabezpieczenia wynikającym z wpływu scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na operacje instytucji w ramach transakcji na instrumentach pochodnych.

LCR w walutach znaczących

W Banku zidentyfikowane zostały trzy waluty znaczące: PLN, EUR i CHF. Dwie ostatnie waluty wynikają z posiadanego portfela kredytów hipotecznych w tych walutach. Zgodnie z opisaną wyżej strategią, portfele te finansowane są w przeważającej części z długoterminowych depozytów międzybankowych otrzymanych od podmiotów należących do Grupy DB. Depozyty te zawierane są w ramach dostępnych wolnych środków z linii, której wysokość ustalana jest na m.in. na podstawie zapotrzebowania na finansowanie. Dlatego też, Bank nie posiada aktywów płynnych zaliczanych do licznika w procesie liczenia LCR w tych walutach. Jedynymi aktywami płynnymi w CHF i EUR zaliczanymi do aktywów płynnych wg definicji stosowanej w Banku są krótkoterminowe lokaty udzielone na rynku międzybankowym oraz rachunki nostro w innych bankach. Ponieważ zasadnicza większość pozycji jest w PLN, zmiany wskaźnika LCR liczonego osobno dla PLN są związane ze zmianami wskaźnika łącznego (z wyłączeniem wahań związanych z zapadającymi depozytami międzybankowymi służącymi do finansowania pozycji w pozostałych walutach).

Dodatkowo, w celu ułatwienia monitorowania ryzyka płynności w Banku wprowadzone są odpowiednie miary i limity wewnętrzne na ryzyko płynności krótko-, średnio- i długoterminowej.

Najważniejsze z nich to:

- wyniki testów warunków skrajnych,
- wskaźniki niedopasowania aktywów i pasywów wyliczone na podstawie urealnionej luki płynności w horyzoncie 6 miesięcy i 1 roku - Miary oparte na raporcie urealnionej luki płynności dla horyzontu 6 miesięcy i 1 roku (w ujęciu skumulowanym) mające na celu pomoc przy utrzymaniu przyszłego wskaźnika LCR powyżej wymaganych poziomów;
- poziom luki urealnionej w EUR i CHF w terminie do 30 dni w stosunku do wielkości aktywów w danej walucie
- Coverage Ratio w walutach obcych – wskaźnik płynności długoterminowej, który informuje, jaki procent aktywów w walutach obcych zapadających powyżej czasu T jest pokryty pasywami w walutach obcych wymagalnymi powyżej czasu T.
- luka płynności długoterminowej M4 - wskaźnik odpowiadający wskaźnikowi M4 wyliczonemu zgodnie z Uchwałą KNF 386/2008 i wyrażonemu jako luka.

- luka płynności krótkoterminowej M1, luka płynności krótkoterminowej M1' (skorygowana wysokość luki płynności krótkoterminowej M1 o zmiany o charakterze cyklicznym takie jak: nowa kwota rezerwy obowiązkowej, nowa deklaracja wzrostu wartości należności wynikających z realizacji przez klientów udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

W powyższych miarach ryzyko płynności rynku (produktu) jest uwzględnione poprzez bieżącą analizę rynku, stosowanie odpowiednich haircut-ów w analizach. Dodatkowo zmiany w płynności rynku (brak możliwości zawierania transakcji) czy wzrost spreadów są aktywatorami uruchomienia planów awaryjnych.

Dodatkowym narzędziem służącym do monitorowania ryzyka płynności jest badanie stabilności bazy depozytowej W przypadku linii CB obserwowana jest duża koncentracja depozytów dlatego też przy obliczaniu lokalnych wskaźników płynności stosowany jest bardzo konserwatywny pomiar stabilności bazy depozytowej przez co w dużej mierze środki te inwestowane są w aktywa płynne.

Testy warunków skrajnych

W procesie zarządzania ryzykiem płynności, analizy testów warunków skrajnych stanowią bardzo ważny element, gdyż pokazują zdolność banku do wytrzymywania zdefiniowanych scenariuszy w ciągu 8 tygodni (porównanie wypływów i wpływów odbywa się w następujących przedziałach czasowych: 1,2,3,4,5 dni oraz 2,3,4,5,6,7 i 8 tygodni). Celem tego typu analiz jest zidentyfikowanie niedoborów płynności i określenie odpowiednich środków zaradczych poprzez uwzględnienie ważnych czynników ryzyka płynności takich jak: zawirowania na rynkach finansowych, wycofywanie depozytów, pociągnięcia niewykorzystanych wolnych środków w ramach udzielonych wcześniej kredytów oraz ocenę skompensowania założonych wpływów np. poprzez sprzedaż aktywów płynnych.

Wg wyznaczonej lokalnie metodologii testów warunków skrajnych Bank analizuje testy w trzech wariantach:

- Wewnętrznym obrazującym obniżenie ratingu DB AG kryzys płynności w DB Polska S.A. czy kryzys płynności w DB Group,
- Systemowym obrazującym kryzys finansowy całego systemu bankowego, kryzys ekonomiczny w krajach rozwijających się, kryzys gospodarczy,
- Stanowiącym kombinację obu wymienionych wariantów.

W ramach każdego z wariantów analizowane są dwa rodzaje testów:

- dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym (do dwóch tygodni),
- mniej dotkliwe, ale utrzymujące się w czasie (do dwóch miesięcy).

Na wyniki testów warunków skrajnych nałożone są limity wewnętrzne, zdefiniowany jest apetyt na ryzyko płynności średnioterminowej. Dodatkowo wyniki stress-testów wykorzystywane są jako kryterium pogorszenia płynności w planach awaryjnych zachowania płynności. Jednym z aktywatorów jest przynajmniej jeden negatywny wynik analizy scenariuszy testów warunków skrajnych (dla jakiegokolwiek przedziału czasowego).

Wszystkie powyżej wymienione elementy procesu monitorowania i kontroli ryzyka płynności, a w szczególności wyznaczanie miar ryzyka oraz sprawdzenie wykorzystania nałożonych limitów wewnętrznych i nadzorczych mają za zadanie ostrzeganie o pojawieniu się niebezpiecznej dla Banku sytuacji oraz sprawdzenie efektywności zarządzania ryzykiem płynności. Każda większa zmiana wskaźnika z dnia na dzień (w przypadku miar liczonych dziennie) jest wyjaśniana i opisywana. Pozwala to na szybką reakcję Banku gdyby przeprowadzane działania i transakcje nie przynosiły oczekiwanych rezultatów. Dodatkowo, raz w roku Zarząd Banku dokonuje oceny przyjętej polityki w zakresie ryzyka płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian. Ocena ta składa się z oceny strategii oraz zmian poszczególnych pozycji Banku i wpływu ich na poziom ryzyka płynności oraz z oceny jakościowej procesu zarządzania i kontroli ryzyka płynności i jest prezentowana na Komitecie ds. Ryzyka Rady Nadzorczej.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości wartości portfela Banku na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku).

W swojej działalności Bank identyfikuje następujące rodzaje ryzyka rynkowego:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe.

Docelowy profil ryzyka rynkowego wynika z charakteru prowadzonej przez Bank działalności oraz przyjętej strategii w zakresie podejmowanego ryzyka. Ekspozycje na ryzyko rynkowe podzielone są w Banku na ekspozycje księgi handlowej oraz bankowej.

Działalność handlowa Banku obejmuje jedynie działalność sprzedażową w zakresie produktów walutowych (fx spot, fx forward, fx swap). Pozycje ryzyka powstałe w wyniku oferowania klientom powyższych produktów są natychmiast zamykane transakcjami przeciwstawnymi z podmiotami Grupy DBAG.

Pozostała działalność klasyfikowana jest jako niehandlowa i obejmuje przede wszystkim:

- transakcje zawierane z klientami korporacyjnymi: depozyty, kredyty, płatności, transakcje finansujące operacje handlu zagranicznego, gwarancje;
- transakcje na rynku międzybankowym zapewniające Bankowi odpowiedni poziom płynności;
- utrzymywanie puli aktywów płynnych zabezpieczających odpowiedni poziom płynności Banku;
- proces polegający na transferze i zarządzaniu pozycją ryzyka wynikającą z instrumentów księgi bankowej DBP do księgi handlowej,
- obsługa kredytów hipotecznych w walutach obcych.

Pomiar ryzyka rynkowego

Bank korzysta z następujących miar ryzyka rynkowego:

- miara wartości zagrożonej (VaR – Value at Risk) dla ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego księgi bankowej i handlowej. VaR liczony jest metodą symulacji historycznej na podstawie danych z ostatnich 250 dni przy poziomie ufności 99% w horyzoncie czasowym 1 dnia. Rada Nadzorcza określiła apetyt na ryzyko rynkowe Banku w postaci wielkości miary VaR dla księgi handlowej i bankowej;

- do pomiaru ryzyka stopy procentowej księgi bankowej Bank korzysta z miary jaką jest dochód odsetkowy netto (NII – Net Interest Income) oraz analiza zmian wartości ekonomicznej kapitału (EVE – Economic Value of Equity);
- do pomiaru ryzyka walutowego księgi handlowej i bankowej stosowany jest monitoring pozycji walutowej;
- analiza scenariuszy szokowych dla ryzyka stopy procentowej oraz kursu walutowego dla ekspozycji księgi handlowej i bankowej.

Tabela poniżej przedstawia aktualną na koniec 2020 r. siatkę limitów dla księgi bankowej i handlowej:

	Księga Handlowa	Księga Bankowa
VaR ogólny	2.5 tys. PLN	11 mln PLN
VaR stopa procentowa	2.4 tys. PLN	10 mln PLN
VaR ryzyko walutowe	110 PLN	0.2 mln PLN
Pozycja walutowa	10 tys. PLN	8 mln PLN
NII 1 rok (+/- 100bps)	brak limitu	19 mln PLN

W roku 2020 podjęto następujące decyzje o zmianie limitów ryzyka rynkowego:

- w marcu zwiększono limit VaR dla księgi bankowej z 4,5 mln PLN do 11 mln PLN. Zmiana podyktowana była wysokim historycznym wykorzystaniem limitu oraz zwiększeniem udziału obligacji o zmiennym kuponie w całości portfela płynnościowego.
- w marcu zredukowano limit NII z 80 mln PLN do 19 mln PLN - zmiana podyktowana była bardzo niskim historycznym wykorzystaniem poprzedniego limitu;
- w grudniu zredukowano limit VaR z 120 tys. PLN na 2.5 tys. PLN oraz limit pozycji fx z 3 mln PLN do 10 tys. PLN. Zmiana podyktowana była bardzo niskim historycznym wykorzystaniem limitów księgi handlowej.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości portfela Banku na zmiany stóp procentowych.

Bank identyfikuje następujące rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające z niedopasowania wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych. Monitorowane i zabezpieczane tego rodzaju ryzyka odbywa się na podstawie wyników analiz luki stopy procentowej, wartości zagrożonej VaR oraz miar NII/EVE;
- ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji klienta wpisanych w produkty bankowe, które mogą być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych. Bank identyfikuje ryzyko opcji klienta w następujących produktach:
  - kredyty i pożyczki dające kredytobiorcy prawo przedterminowej spłaty całości lub części kredytu, prawo prolongaty terminu spłaty, zmiany systemu spłat, zmiany waluty, zmiany oprocentowania (ze stałej na zmienną);
  - depozyty terminowe pozwalające deponentom wycofać swoje środki w dowolnym momencie.

Ryzyko opcji klienta jest odzwierciedlone w kalkulacji miar ryzyka stopy procentowej księgi bankowej jakimi są NII oraz EV.

- ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z niedoskonałego powiązania stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania. Ryzyko to jest monitorowane poprzez dodatkowe analizy struktury bilansu Banku;
- ryzyko krzywej dochodowości – ryzyko polegające na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku. Ryzyko to jest badane i raportowane na podstawie metody VaR.

Miarami ryzyka stopy procentowej stosowanymi w Banku są:

- VaR stopy procentowej. Miara ta kalkulowana jest dla ekspozycji zarówno księgi handlowej jak i bankowej,
- analiza scenariuszy szokowych – kalkulacja odbywa się na bazie dziennej bazując na wektorach wrażliwości PV01 dla ekspozycji księgi handlowej oraz bankowej,
- luka stopy procentowej,
- wypełniając wymagania EBA w zakresie ryzyka stopy procentowej księgi bankowej przeprowadzane są następujące analizy (uwzględniające analizy szokowe):
  - a. analiza wyniku odsetkowego NII,
  - b. analiza wartości ekonomicznej EVE.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej dotyczy obecnego bądź przyszłego ryzyka obniżenia kapitałów banku oraz przychodów wynikającego ze zmian stopy procentowej, które mają wpływ na wartość pozycji księgi bankowej. Zmiana stóp procentowych wpływa bezpośrednio na wartość bieżącą i przyszłe przepływy pieniężne produktów księgi bankowej oraz na wynik odsetkowy Banku prezentowany w sprawozdaniu finansowym. W konsekwencji, w praktyce rynkowej podejścia do ryzyka stopy procentowej można wyróżnić dwie klasy metod pomiaru ryzyka stopy procentowej księgi bankowej:

- symulacja zmiany wyniku odsetkowego – EM (Earnings Measure),
- symulacja zmiany wartości ekonomicznej (Economic Value - EV).

Definicja Earnings Measure (EM)

EM definiowane jest jako odsetkowy wynik księgowy banku. Wynik ten odzwierciedla przychody na produktach oferowanych klientom jak i koszty pozyskania finansowania i zabezpieczenia ryzyka działania banku.

Definicja Economic Value (EV)

EV definiowane jest jako teoretyczna zmiana netto wartości bieżącej (fair value) kategorii bilansowych księgi bankowej. EV jest więc zmianą wartości bieżącej wszystkich przepływów wynikających z produktów księgi bankowej.

Do wyznaczenia EM, Bank używa miary wyniku odsetkowego netto (NII). Wykorzystywane przez Bank podejście do kalkulacji NII opiera się na dynamicznym modelowaniu bilansu oraz uwzględnia opcyjność związaną z produktami księgi bankowej (wcześniejsze spłaty kredytów, zerwania depozytów).

Do szacowania EV Bank wykorzystuje miarę wartości ekonomicznej kapitału – Economic Value of Equity (EVE). Miara ta wyznaczana jest jako różnica pomiędzy bieżącą wartością aktywów i pasywów (bez uwzględnienia funduszy własnych). Także w przypadku tej miary badany jest wpływ opcyjności wbudowanej w produkty księgi bankowej. Dla części sald NMD (non maturing deposits) opartych o stałą stopę procentową w tym także stopę procentową zarządzaną przez Bank stosuje się odpowiednie założenia co do elastyczności stóp procentowych tych produktów na zmiany rynkowych stóp procentowych.

Badając zachowanie się miar NII oraz EVE przy założonych przesunięciach krzywej stóp procentowych, Bank określa swoją wrażliwość na potencjalne zmiany stóp procentowych.

Jednostką głównie odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej jest Biuro Zarządzania Płynnością (BZP) – ryzyko generowane przez produkty linii CB oraz linię kredytów detalicznych transferowane jest na bazie dziennej do BZP.

Raportowanie ryzyka stopy procentowej

DZRRiP raportuje miary ryzyka stopy procentowej w ramach raportu dziennego oraz raportu (omawianego na Komitecie ALCO), który zawiera zbiorcze informacje o zmianach w pozycjach, poziomie ryzyka oraz przekroczeniach limitów.

W ramach raportów dziennych raportowana jest miara VaR oraz wyniki analizy stress test bazujące na analizie wektora wrażliwości PV01 dla pozycji stopy procentowej księgi bankowej i handlowej.

Na posiedzeniach Komitetu ALCO omawiane są wysokości oraz zmiany:

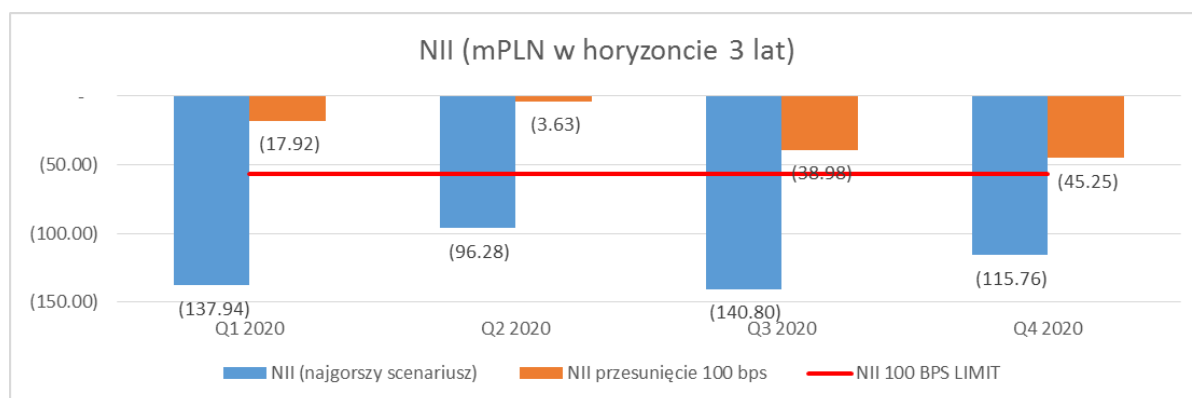
- miary VaR,
- dochodu odsetkowego netto (NII),
- wartości ekonomicznej kapitału (EVE),
- testy warunków skrajnych.

Szczegółowe informacje dotyczące miary VaR ryzyka stopy procentowej dla księgi bankowej i handlowej przedstawia tabela poniżej:

<u>w tys. PLN</u>	<u>Limit</u>	<u>Wartość na dzień 31.12.2020 r.</u>	<u>Minimum w 2020 r.</u>	<u>Maksimum w 2020 r.</u>	<u>2020 średnia</u>
IR VaR księga bankowa	11 000,00	7 222,85	2 091,04	9 118,12	5 848,72
IR VAR księga handlowa	2,50	1,30	0,16	4,14	1,12

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej w oparciu o miarę NII przedstawiono poniżej:

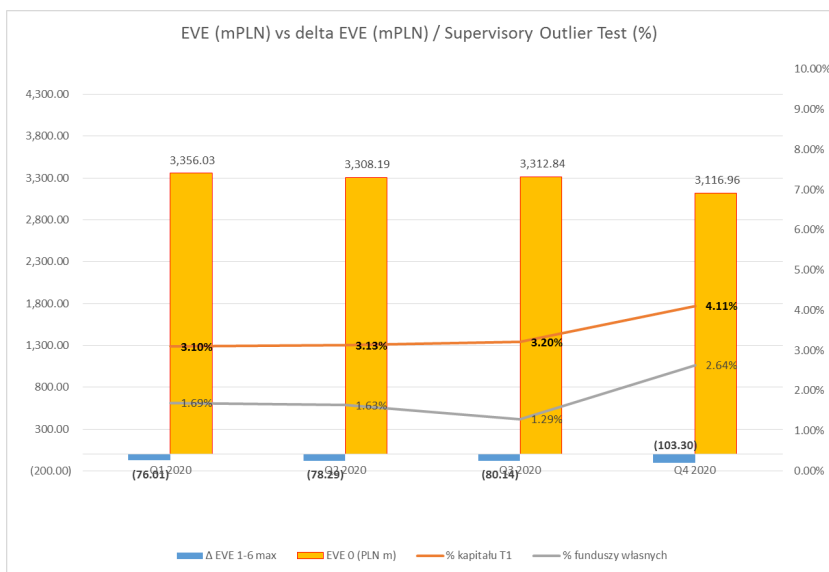
NII Total	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020
NII - scenariusz bazowy	484.18	511.09	395.21	347.71
Δ równoległe przesunięcie w górę	329.02	381.89	449.42	468.02
Δ równoległe przesunięcie w dół	(9.97)	(96.28)	(140.29)	(115.76)
Δ wystromienie krzywej	535.49	429.30	491.25	363.35
Δ wypłaszczenie krzywej	(137.94)	(67.64)	(140.80)	31.41
Δ krótkoterminowe stopy w górę	(15.77)	73.04	29.91	185.47
Δ krótkoterminowe stopy w dół	517.22	345.86	396.24	289.13
Δ 100bps przesunięcie w górę	142.98	143.88	180.61	210.43
Δ 100bps przesunięcie w dół	(17.92)	(3.63)	(38.98)	(45.25)

Na wykresie powyżej, limit NII został przeskalowany z rocznego na trzyletni horyzont ze względu na fakt, że trzy lata to horyzont kalkulacji miary NII. Model kalkulacji miary NII został zaktualizowany w połowie 2020 r.. Zmiana polegała na wprowadzeniu bardziej dynamicznych mechanizmów zmian poszczególnych kategorii bilansu Banku w analizie potencjalnych zmian wyniku odsetkowego. W 2020 r nie zanotowano przekroczeń limitu NII.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej w ujęciu miary EVE przedstawiono poniżej:

EVE Total	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020
Δ równoległe przesunięcie w górę	(17.52)	(18.53)	(25.33)	(103.30)
Δ równoległe przesunięcie w dół	(64.04)	(62.84)	(49.86)	(29.04)
Δ wystromienie krzywej	-	-	-	-
Δ wypłaszczenie krzywej	(76.01)	(78.29)	(80.14)	(84.38)
Δ krótkoterminowe stopy w górę	-	(3.36)	(13.81)	(39.88)
Δ krótkoterminowe stopy w dół	(65.18)	(65.58)	(52.05)	(29.28)
Δ 200bps przesunięcie w górę	(38.01)	(32.84)	(34.54)	(102.75)
Δ 200bps przesunięcie w dół	(64.65)	(62.83)	(49.86)	(29.04)

Na wykres EVE powyżej naniesione zostały wartości regulacyjnych progów na stosunek wartości EVE do funduszy własnych (Supervisory Outlier Test - SOT) oraz do kapitału Tier1 (miara SOT t1). Zgodnie z regulacją EBA, w przypadku gdy stosunek ten przekroczy wartość odpowiednio 20% dla SOT oraz 15% dla SOT t1, powstaje obowiązek informacyjny w stosunku do Banku.

W 2020 r. miara EVE kształtowała się na relatywnie niskich poziomach bez gwałtownych zmian swojej wartości.

W celu oszacowania skutków szokowych zmian stóp procentowych, Bank przeprowadza testy warunków skrajnych przy założeniu:

- hipotetycznych scenariuszy przesunięcia krzywej dochodowości wyznaczonych na podstawie historycznych zmienności poszczególnych stóp procentowych (punkt na krzywej dochodowości) – testy przeprowadzane dziennie przy wykorzystaniu wektora wrażliwości PV01,
- równoległe przesunięcie stóp procentowych o 200 punktów bazowych – testy przeprowadzane dziennie przy wykorzystaniu wektora wrażliwości PV01,

- scenariusz wyznaczony na podstawie historycznych wydarzeń rynkowych. Scenariusz ten dotyczy całej krzywej dochodowości jednocześnie (np. wydarzenia bazujące na kryzysie Argetyńskim, Rosyjskim, itp.) – testy przeprowadzane dziennie przy wykorzystaniu wektora wrażliwości PV01,
- testów warunków skrajnych zgodnymi z wymogami regulacji EBA/GL/2018/02 – analizy zmian NII oraz EVE przeprowadzane z częstotliwością co najmniej kwartalną.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku w rezultacie wrażliwości wartości portfela Banku na zmiany kursów walut.

Ryzyko walutowe generowane jest w wyniku:

- transakcji walutowych zawieranych z klientami Banku,
- transakcji zawieranych przez DZPW w ramach zarządzania pozycją własną Banku;
- zawierania innych transakcji niż walutowe, które generują pozycję walutową dla Banku (np. odsetki od depozytów w walutach obcych).

Jednostką odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem walutowym jest BZP. Ryzyko walutowe wynikające z transakcji zawieranych przez zespół sprzedaży produktów walutowych w ramach linii CB zamykane jest na bieżąco za pomocą transakcji przeciwstawnych z podmiotami Grupy DBAG. Pozostałe ryzyko walutowe transferowane jest do BZP na bieżąco.

Pomiar ryzyka walutowego

Podstawową miarą stosowaną przy ocenie ryzyka walutowego jest:

- VaR,
- pozycja walutowa Banku oraz,
- analiza scenariuszy szokowych.

Raportowanie ryzyka walutowego

DZRRiP codziennie sporządza raport przedstawiający VaR ryzyka walutowego, otwarte pozycje walutowe, analizy stress-test i wykorzystanie limitów. Dodatkowo w ramach informacji analizowanych na Komitecie ALCO, oprócz zbiorczego zestawienia wykorzystania limitów i wyników testów warunków skrajnych, omawiane są także bieżące strategie zarządzania ryzykiem kursowym.

Limity ograniczające ryzyko walutowe

Podstawowym limitem ograniczającym ryzyko walutowe jest limit na wartość zagrożoną (VaR). VaR walutowy wraz z bieżącym poziomem limitu przedstawiono w tabeli poniżej:

w tys. PLN	Limit	Wartość na dzień 31.12.2020 r.	Minimum w 2020 r.	Maksimum w 2020 r.	2020 średnia
FX VaR księga bankowa	200,00	11,32	1,13	122,50	14,60
FX VAR księga handlowa	0,11	0,07	0,00	0,27	0,05

VaR mierzony jest metodą symulacji historycznej przy 99% przedziale ufności oraz 250 dniowej historii danych rynkowych.

Wyszczególnienie walut w działalności walutowej Banku

Aktywa [w tys. PLN]		stan na 31.12.2020 roku					
Wyszczególnienie	USD	GBP	CHF	EUR	pozostałe	Ogółem	
Kasa, środki w Banku Centralnym					-	-	
pożyczki udzielone innym bankom	11 416	493	3 365	24 841	26 105	66 220	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	197 942	64 136	3 199 200	5 526 108		8 987 385	
Inwestycyjne aktywa finansowe						-	
Inne aktywa	42			45 743		45 785	
Razem	209 400	64 629	3 202 565	5 596 692	26 105	9 099 390	

Zobowiązania [w tys. PLN]							Ogółem
Wyszczególnienie	USD	GBP	CHF	EUR	pozostałe	Ogółem	
Zobowiązania wobec innych banków	273	225	2 790 322	3 620 309	470	6 411 599	
Zobowiązania wobec klientów	118 509	7 810	7 064	1 208 293	24 463	1 366 139	
Inne zobowiązania	446	80	6 554	93 918	1	100 999	
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	1 396 625	-	1 396 625	
Razem	119 228	8 115	2 803 940	6 319 146	24 934	9 275 362	

Aktywa [w tys. PLN]		stan na 31.12.2019 roku					
Wyszczególnienie	USD	GBP	CHF	EUR	pozostałe	Ogółem	
Kasa, środki w Banku Centralnym	-	-	-	-	-	-	
pożyczki udzielone innym bankom	160 216	958	913	330 506	5 319	497 912	
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	225 374	68 436	3 350 783	5 710 427	10	9 355 030	
Inwestycyjne aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-	
Inne aktywa	6	-	-	20 381	-	20 387	
Razem	385 596	69 394	3 351 696	6 061 314	5 329	9 873 329	

Zobowiązania [w tys. PLN]							Ogółem
Wyszczególnienie	USD	GBP	CHF	EUR	pozostałe	Ogółem	
Zobowiązania wobec innych banków	23	212	2 879 551	2 726 443	28 255	5 634 484	
Zobowiązania wobec klientów	135 762	4 301	15 448	1 447 794	7 928	1 611 233	
Inne zobowiązania	6	-	213	156 554	-	156 773	
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	1 288 756	-	1 288 756	
Razem	135 791	4 513	2 895 212	5 619 547	36 183	8 691 246	

Do przeliczenia pozycji w walutach obcych zastosowano kurs średni NBP z dnia bilansowego. Zastosowane kursy:

	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
USD	3,7584	3,7977
GBP	5,1327	4,9971
CHF	4,2641	3,9213
EUR	4,6148	4,2585

45. Reforma IBOR

Reforma IBOR ma na celu zwalczanie manipulacji wskaźnikami referencyjnymi oraz zapewnienie, że wskaźniki te będą wiarygodne i reprezentatywne. Odpowiednie regulacje zostały zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

Bank przygotował poniższe kroki w celu wdrożenia zmiany.

Podsumowanie działań w zakresie wskaźników referencyjnych używanych przez Bank w umowach kredytowych zawartych z konsumentami:

LIBOR 3M dla CHF – publikacja wskaźnika do 31.12.2021 r.

- 8 602 szt. umów w portfelu DBP

- na mocy znowelizowanego rozporządzenia BMR, Komisja Europejska może wyznaczyć zamiennik dla znikającego wskaźnika referencyjnego. Uprawnienie dla KE przyznano, aby systemowo rozwiązać kwestię kontynuacji umów po zaprzestaniu opracowywania danego wskaźnika referencyjnego. W przypadku wyznaczenia przez KE takiego zamiennika, będzie on miał zastosowanie z mocy prawa do wszystkich umów i instrumentów finansowych, w których nie zostały lub nie mogą być zawarte postanowienia z Planów awaryjnych.

- w związku z tym trwają prace nad wyznaczeniem wskaźnika zastępczego przez KE – proponowany wskaźnik: **SARON 3M Compound**; Obecnie Komisja Europejska rozpoczęła oficjalny proces konsultacji w sprawie wyznaczenia wskaźnika zastępczego za LIBOR CHF w postaci SARON Compound.

- Po wprowadzeniu przez KE wskaźnika zastępczego Bank od 01.01.2022 r. w umowach będzie stosował SARON 3M Compound w miejsce LIBORU 3M dla CHF;

LIBOR 3M dla GBP - publikacja wskaźnika do 31.12.2021 r.

- 180 szt. umów w portfelu DBP

FCA poinformował, że rozważa podjęcie działań nadzorczych, mających na celu nakazanie administratorowi (IBA) publikacji) po dacie zaprzestania publikacji wskaźnika LIBOR dla GBP) tzw. syntetycznego wskaźnika referencyjnego w celu umożliwienia rynkowi finansowemu wygaszenie portfela umów i produktów stosujących te wskaźniki.

Planowane działania:

- Akcja obdzwaniania klientów w celu potwierdzenia aktualnego adresu zamieszkania oraz waluty dochodu
- W przypadku zmiany waluty dochodów na PLN – propozycja przewalutowania kredytu
- Propozycja dla klientów dot. zawarcia aneksu do umowy określającego sposób postępowania Banku po wycofaniu wskaźnika:
  - ✓ zastosowanie wskaźnika wynikającego z przepisów prawa
  - ✓ zastosowanie wskaźnika syntetycznego, o ile będzie to możliwe

- ✓ zastosowanie wartości 0 lub ostatniej znanej stawki gdy wskaźnik ostatni będzie ujemny
- ✓ na wniosek klienta (już po zawarciu aneksu) zastosowanie uśrednionego wskaźnika SONIA (zasady przeszacowania harmonogramu i naliczania odsetek, jak dotychczas)
- ✓ na wniosek klienta przejście na SONIĘ w dowolnym momencie po zawarciu aneksu.

LIBOR 3M dla USD - publikacja wskaźnika do 30.06.2023 r.

- 537 szt umów w portfelu DBP

FCA poinformował, że rozważa podjęcie działań nadzorczych, mających na celu nakazanie administratorowi (IBA) publikacji po dacie zaprzestania publikacji wskaźnika LIBOR dla USD tzw. syntetycznego wskaźnika referencyjnego w celu umożliwienia rynkowi finansowemu wygaszenie portfela umów i produktów stosujących te wskaźniki.

Na razie brak działań, w terminie późniejszym aneksowanie umów lub wykorzystanie wskaźnika syntetycznego, o ile będzie to możliwe.

EURIBOR (18 142 szt. umów) oraz WIBOR (152 umowy) – brak zmian – wskaźniki te są już dostosowane do wymogów BMR.

46. Zarządzanie kapitałem własnym

Zgodnie z obowiązującym prawem Bank jest zobowiązany do utrzymywania funduszy własnych w wielkości adekwatnej do ponoszonego ryzyka oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności. Miarą służącą do określenia adekwatności kapitałowej jest łączny współczynnik adekwatności kapitałowej (wyplacalności). Zgodnie ze stanowiskiem KNF w sprawie minimalnych poziomów współczynników kapitałowych, Bank powinien utrzymywać minimalne wartości współczynników kapitałowych na poziomie regulacyjnych Filara I wynikające z art. 92 CRR i Filara II (tj. add-on) wynikające z art. 138 ust. 1 pkt. 2a ustawy Prawo bankowe oraz wymóg połączonego bufora określony w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank był zatem zobowiązany utrzymywać:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR) na poziomie: 8% + add-on + wymóg połączonego bufora,
- współczynnik kapitału Tier I (T1) na poziomie: 6% + 75%*add-on + wymóg połączonego bufora,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) na poziomie: 4,5% + 56%*add-on + wymóg połączonego bufora.

Bank zarządza ryzykiem i kapitałem w ramach zbioru zasad, określonej struktury organizacyjnej oraz procesów pomiaru, kontroli i alokacji dostosowanych do profilu swojej działalności.

Podejście Banku do zarządzania ryzykiem i kapitałem opiera się na następujących ogólnych zasadach:

- Zarząd Banku zapewnia całościowy nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem i kapitałem,
- Bank zarządza poszczególnymi ryzykami oraz kapitałem w ramach skoordynowanych procesów, wdrożonych we właściwych jednostkach organizacyjnych,
- Jednostki biorące udział w procesie kontroli ryzyka mają zapewnione organizacyjną i funkcjonalną niezależność od jednostek biznesowych.

Fundusze własne Banku

Zasady wyliczania funduszy własnych

Zgodnie z postanowieniami Prawa bankowego oraz Rozporządzenia 575/2013 fundusze własne Banku obejmują:

- Kapitał podstawowy Tier I
- Kapitał dodatkowy Tier I
- Kapitał Tier II

Kapitał podstawowy Tier I Banku składa się z:

1. instrumentów kapitałowych, o ile spełnione zostały warunki określone w art. 28 CRR, oraz powiązanych z nimi ażio emisyjnych,
2. zysków zatrzymanych.

Zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne ujmuje się w kapitale podstawowym Tier 1 wyłącznie gdy:

- Zysk został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku, lub
- Bank uzyskał zgodę KNF na włączenie zysku do funduszy własnych po spełnieniu warunków określonych w art. 26 ust. 2 CRR.
3. skumulowanych innych całkowitych dochodów w tym niezrealizowanych zysków i strat z przeszacowania portfela instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
4. kapitału rezerwowego;
5. funduszy ogólnego ryzyka bankowego.

Kapitał dodatkowy Tier I Banku obejmuje:

Instrumenty kapitałowe, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 52 ust. 1 CRR, wraz z ażio emisyjnym związanym z tymi instrumentami, po zastosowaniu odliczeń wymaganych przez art. 56 CRR oraz po zastosowaniu art. 79 CRR. Instrumenty te nie kwalifikują się jako pozycja kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) lub Tier 2.

Obecnie Bank nie posiada instrumentów kwalifikujących się jako pozycje dodatkowe Tier 1 (AT1).

Kapitał Tier II Banku składa się z:

1. instrumentów kapitałowych wraz z azio emisyjnym związanym z tymi instrumentami jeżeli spełnione są warunki określone w art. 63 CRR.

Zakres, w jakim instrumenty w Tier II kwalifikują się jako pozycje w Tier II w trakcie ostatnich pięciu lat okresu zapadalności danych instrumentów, oblicza się na podstawie art. 64 CRR, mnożąc wynik obliczenia określonego w lit. a) przez kwotę, o której mowa w lit. b):

- a) wartość bilansowa instrumentów w pierwszym dniu ostatniego pięcioletniego okresu ich umownego terminu zapadalności podzielona przez liczbę dni w tym okresie;
- b) liczba pozostałych dni umownego terminu zapadalności instrumentów lub pożyczek podporządkowanych.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank wykorzystywał pożyczkę podporządkowaną, która spełnia wszystkie kryteria określone w art. 63 CRR oraz której termin zapadalności wynosi więcej niż 5 lat kalendarzowych.

Adekwatność kapitałowa 2020 – 2019

<i>w tys. PLN</i>	31.12.2020 r.	31.12.2019 r.
Fundusze podstawowe	2 177 714	2 523 052
Pomniejszenia funduszy podstawowych	(21 996)	(29 670)
Fundusze uzupełniające	1 384 440	1 277 550
Fundusze własne	3 540 158	3 770 932

Adekwatność kapitałowa Banku

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia	1 081 275	1 117 444
Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rozliczenia/dostawy		
Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	7	4
Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego	54 889	44 141
Wymogi kapitałowe z tytułu stałych kosztów pośrednich		
Wymogi kapitałowe z tytułu korekty wyceny kredytowej	745	65
Wymogi kapitałowe z tytułu dłużnych ekspozycji w portfelu handlowym	-	-
Wymogi z tytułu innych ekspozycji na ryzyko	-	-
Całkowity wymóg kapitałowy	1 136 915	1 161 654
Łączny współczynnik kapitałowy (%)*	24,91%	25,97%

Bufory kapitałowe

Na dzień 31 grudnia 2020 roku bufory kapitałowe były obliczane według zasad określonych w:

- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru

ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi z późn. zmianami (CRD),

- Ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) nr 1152/2014 z dnia 4 czerwca 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ustalania lokalizacji geograficznej odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania specyficznych dla instytucji wskaźników bufora antycyklicznego,
- Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 marca 2017 r. uchylającym rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 r. w sprawie bufora ryzyka systemowego.

Zgodnie z w/w regulacjami i decyzją KNF, na dzień 31 grudnia 2020 Bank był zobowiązany utrzymywać:

1. Bufor zabezpieczający na poziomie 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 CRR. Na dzień 31 grudnia 2020 kwota ta wyniosła 355 286 tys. zł.
2. Bufor antycykliczny, który na dzień 31 grudnia 2020 wyniósł 0 zł – z uwagi na to, że na dzień 31 grudnia 2020 roku ekspozycje zagraniczne Banku nie przekraczały 2% łącznych ogólnych ekspozycji kredytowych, ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego i ekspozycji sekurytyzacyjnych w związku z czym ekspozycje te zostały przypisane do państwa pochodzenia instytucji (Polska) otrzymując tym samym wskaźnik bufora antycyklicznego obowiązujący w 2020 r. dla ekspozycji kredytowych zlokalizowanych na terytorium RP tj. 0%.

Na dzień 31 grudnia 2020 Bank spełniał wymóg połączonego bufora.

Ryzyko operacyjne

Strategia i proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne. Definicja ryzyka operacyjnego nie obejmuje ryzyka biznesowego, ryzyka reputacji i ryzyka modeli.

Przyjęta w Banku Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym określa podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym. Stopień formalizacji i złożoności Polityki jest dostosowany do specyfiki działania Banku i do aktualnego i docelowego profilu ryzyka.

W kwestiach zarządzania tym ryzykiem Bank kieruje się zapisami odpowiednich obowiązujących regulacji, w tym Uchwał oraz Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

W celu dopasowania zarządzania ryzykiem do rodzaju oraz skali prowadzonej działalności, został wdrożony w Banku zintegrowany proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujący:

- identyfikację ryzyka,
- analizę i ocenę ryzyka, która umożliwia wycenę ekspozycji na ryzyko,
- reakcję na ryzyko czyli wybór i realizację odpowiednich działań dostosowanych do ekspozycji na ryzyko (ograniczenie, transfer, akceptacja, unikanie),

- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie wyników analizy i oceny ryzyka w usystematyzowany sposób,
- określenie uczestników procesu i ich ról, obowiązków i zakresu odpowiedzialności.

Na podstawie odpowiednich procedur przeprowadzana jest identyfikacja oraz szacowanie ryzyka operacyjnego w produktach, procesach bankowych oraz czynnościach zleczanych na zewnątrz zarówno przed ich wdrożeniem jak i w ciągu cyklu ich funkcjonowania.

W ramach identyfikacji obszarów podwyższonego ryzyka operacyjnego Bank gromadzi informacje o występujących stratach operacyjnych, monitoruje poziom zdefiniowanych kluczowych wskaźniki ryzyka stanowiących instrument wczesnego ostrzegania, a także stosuje inne elementy procesu (pozwalające na sprawne zarządzanie tym ryzykiem) takie jak: prowadzenie regularnych kontroli z zakresu ryzyka operacyjnego, samoocena ryzyk, analiza scenariuszy.

Struktura i organizacja jednostek zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku

Struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym została zatwierdzona przez Zarząd Banku. Została ona wdrożona w całej organizacji pozwalając na uświadomienie wszystkim pracownikom (na różnych szczeblach organizacyjnych) ich obowiązków w odniesieniu do ryzyka operacyjnego. Zgodnie z procesem każda jednostka operacyjna Banku odpowiada za aktywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym pojawiającym się w powierzonym im obszarze działalności Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank stosuje model Trzech Linii Obrony, który zapewnia szybkie wykrywanie nieprawidłowości i chroni przed kumulacją strat. Model określa właściciela ryzyka, właściciela procesu zarządzania ryzykiem oraz role w ramach wykonywanych kontroli w Pierwszej, Drugiej i Trzeciej Linii.

W Banku obowiązuje podział obowiązków pracowników oraz zasada dwóch par oczu zaimplementowana zarówno w procedurach jak i systemach informatycznych, do których dostęp uzależniony jest od zakresu obowiązków wykonywanych przez danego pracownika.

Bank, w celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem operacyjnym powołał Departament Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym jako wydzieloną jednostkę odpowiedzialną za realizację przyjętej strategii w tym obszarze.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

W Banku zostały określone zasady eskalacji, raportowania i monitorowania ryzyka operacyjnego. Zidentyfikowane działania ograniczające podlegają monitoringowi do momentu całkowitego wdrożenia.

Wszystkie obszary działalności Banku są objęte identyfikacją ryzyk operacyjnych, które następnie są szacowane pod względem potencjalnej wysokości straty i częstości jej występowania. Wyniki identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego są monitorowane na bieżąco i analizowane w czasie oraz podlegają cyklicznemu raportowaniu do naczelnich organów Banku.

Ponadto Bank wylicza corocznie (na bieżący rok) apetyt na ryzyko operacyjne, stanowiący wielkość ryzyka, która może być przez Bank zaakceptowana biorąc pod uwagę jego strukturę. Na podstawie skalkulowanego apetytu na ryzyko operacyjne określone są limity, których przestrzeganie podlega okresowemu monitoringowi i kwartalnemu raportowaniu.

Stosowane metody wyliczania kapitału na pokrycie ryzyka operacyjnego

Deutsche Bank Polska S.A. stosuje standardową (TSA – Standardized Approach) metodę wyliczania wymogu regulacyjnego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowane w 2020 i 2019 roku w podziale na kategorie zdarzeń

Kwoty strat operacyjnych brutto odnotowanych przez Bank w latach 2020 – 2019 w podziale na poszczególne kategorie zdarzeń operacyjnych prezentuje poniższa tabela.

Kategoria zdarzeń operacyjnych	Kwota strat operacyjnych brutto w roku (tys. zł)	
	2020	2019
1. Oszustwa wewnętrzne	-	-
2. Oszustwa zewnętrzne	-	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0,1	-
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	12 269,0	9 409,0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	-	-
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	65,0	-
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	129,0	240,0

Profil ryzyka operacyjnego Banku w roku 2020 nadal zdominowany był kosztami rezerw oraz obsługi prawnej pozwów sądowych złożonych przez klientów korzystających z walutowych kredytów hipotecznych. Powyższe zestawienie nie zawiera kwoty rezerwy ogólnej na ryzyko prawne związane z pozwami sądowymi dotyczącymi walutowych kredytów hipotecznych, o której mowa w komentarzu do Noty 29.

Zasady ograniczania ryzyka operacyjnego oraz strategii i procesy monitorowania skuteczności metod ograniczania ryzyka operacyjnego

Zgodnie z przyjętą strukturą zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank realizuje model zarządzania ryzykiem operacyjnym, w którym odpowiedzialność za bieżące zarządzanie ryzykiem spoczywa na wszystkich pracownikach Banku, zgodnie z zakresem odpowiedzialności i przypisanych zadań, a w szczególności na kierujących komórkami organizacyjnymi. W toku bieżącej działalności pracownicy podejmują czynności ograniczające zidentyfikowane ryzyka operacyjne w swoich obszarach.

W Banku zidentyfikowane istotne ryzyka są objęte działaniami ograniczającymi z odpowiednimi terminami wdrożenia z uwzględnieniem ryzyka pozostałego po wprowadzeniu działań ograniczających.

47. Wpływ pandemii COVID-19 na działalność banku

Poniżej oraz w wybranych notach do sprawozdania finansowego Bank zaprezentował wpływ pandemii COVID -19 na sytuację finansową Banku oraz działania podejmowane na rzecz klientów Banku.

Wpływ na szacunki i założenia

Pandemia Covid-19 zwiększyła poziom niepewności. Konsekwencje dla gospodarki światowej oraz środki podjęte przez rządy oraz organy regulacyjne wpływają i mogą wpłynąć na wyniki finansowe i sytuację Banku, w tym m.in. na oczekiwane straty kredytów. Wszystkie negatywne skutki, które można było rozsądnie oszacować, Bank rozpoznał w roku 2020 roku. Bank na bieżąco monitoruje rozwój wypadków i uwzględnia je w bieżącym okresie.

Moratoria – modyfikacje i jakość portfela kredytowego

Bank, w celu złagodzenia skutków gospodarczych rozprzestrzeniania się COVID-19 wprowadził szereg działań zaradczych dla klientów indywidualnych, firm, przedsiębiorstw, klientów korporacyjnych mających na celu złagodzenia skutków gospodarczych rozprzestrzeniania się COVID-19:

moratoria kredytowe, w tym te zgodne z wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego;

Szczegółowy opis moratoriów zaoferowanych Klientom Banku ujmuje nota 43 Ryzyko kredytowe.

Elementem tych działań jest umożliwienie kredytobiorcom na ich wnioski (po akceptacji banku w przypadku moratorium pozaustawowego) zawieszenia lub przesunięcia płatności rat na okres maksymalnie do 6 miesięcy dla wakacji sektorowych, tj. wprowadzonych na mocy ustaleń sektora bankowego w ramach Związku Banków Polskich zgodnie z Wytycznymi EBA (EBA/GL/2020/02) oraz maksymalnie do 3 miesięcy w przypadku spełnienia wymagań i skorzystania z moratorium ustawowego w ramach tzw. Tarczy 4.0 (ustawa Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 19 czerwca 2020r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 wprowadzająca możliwość zawieszenia wykonania umowy na wniosek kredytobiorcy).

Do końca roku 2020 z powyższych możliwości zawieszenia płatności rat skorzystano łącznie w przypadku Banku 4,6 tys. ekspozycji kredytowych (z czego 4,2 tys. umów znajdowało się w portfelu bilansowym na dzień 31.12.2020) na łączną kwotę 1,9 mld zł. Szczegółowe informacje zostały zawarte w części "Wpływ pandemii COVID-19 na działalność w obszarze ryzyka kredytowego" noty 43 Ryzyko kredytowe.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z ustaleniami sektora bankowego w ramach ZBP możliwość wnioskowania o moratoria pozaustawowe (sektorowe) została zakończona z dniem 30.09.2020. Aktualnie kredytobiorcy spełniający odpowiednie warunki mogą skorzystać z moratorium ustawowego, jak również standardowych, umownych wakacji kredytowych (o ile spełnione zostały warunki regulaminu).

Na dzień 30.04.2021 r. liczba kredytów, które były objęte wakacjami kredytowymi (moratoria COVID-19) wynosiła 32, a wartość bilansowa brutto tych kredytów to 13,9 mln zł. Jakościowy i ilościowy wpływ COVID-19 na jakość portfela kredytowego, w tym szacowane straty kredytowe prezentuje nota „Ryzyko kredytowe”. Wpływ COVID-19 na pogorszenie jakości portfela kredytów wycenianych wg zamortyzowanego kosztu i do wartości godziwej przez inne dochody całkowite został uwzględniony w pozycji wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

48. Polityka w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń

1. Informacje jakościowe

Informacje dotyczące procesu decyzyjnego stosowanego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, a także liczby posiedzeń organizowanych w danym roku obrachunkowym przez organ zarządzający pełniący nadzór nad wynagrodzeniami, w tym - w stosownych przypadkach - informacje na temat składu i zakresu zadań komisji ds. wynagrodzeń, konsultanta zewnętrznego, z którego usług skorzystano przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń, oraz roli odpowiednich zainteresowanych stron.

Zgodnie z uchwałą nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku, w 2012 roku Deutsche Bank Polska S.A. (dalej zwany „Bankiem”) wdrożył przy współpracy zewnętrznego konsultanta, a Rada Nadzorcza zatwierdziła, Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Deutsche Bank Polska S.A. (dalej zwaną „Polityką Wynagradzania” lub „Polityką”), które kształtują i mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

Wszystkie stanowiska w Banku zostały przeanalizowane pod kątem głównych ryzyk podlegających zarządzaniu w Banku i na tej podstawie zostały wyłonione stanowiska kierownicze mające szczególnie istotny i istotny wpływ na profil ryzyka Banku (dalej: „Stanowiska Kierownicze”), których wykaz stanowi załącznik nr 3 do ww. Polityki wynagradzania.

W 2012 roku na podstawie §6 Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego został powołany w Banku Komitet ds. Wynagrodzeń. Komitet ds. Wynagrodzeń jest ciałem doradczym Rady Nadzorczej, a członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych.

W 2015 roku dokonano aktualizacji Polityki w związku z koniecznością spełnienia wymogów regulacyjnych będących następstwem:

a) wdrożenia w Banku Zasad Ładu Korporacyjnego;

W wyniku wdrożenia Zasad Ładu Korporacyjnego zostały wprowadzone do Polityki zapisy dotyczące:

- wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń;
- źródeł finansowania wypłat wynagrodzenia zmiennego;
- zdefiniowania zakresu odpowiedzialności organów sprawujących nadzór nad polityką wynagradzania w Banku.

W konsekwencji wprowadzenia ww. zmian Polityka Zmiennych Składników Wynagrodzeń

została przekształcona w Politykę Stałych i Zmiennych Składników Wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym Członków Zarządu, w Deutsche Bank Polska S.A.

- b) zmian wprowadzonych do Ustawy Prawo Bankowe przez Ustawę o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

W zakresie polityki wynagradzania, ustawa stanowi między innymi, iż stosowana przez Bank polityka wynagradzania obejmuje także jego podmioty zależne oraz uwzględnia politykę wynagrodzeń podmiotu dominującego w stosunku do Banku.

Ponadto, Bank działając zgodnie z Artykułem 94 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi zmieniającej dyrektywę 202/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE - wprowadził do stosowania w Banku maksymalny stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych dla osób na Stanowiskach Kierowniczych objętych Polityką wynagradzania na poziomie nie przekraczającym 200% z wyłączeniem funkcji kontrolnych, dla których stosunek składników zmiennych nie może przekroczyć 100%. Wydłużeniu też uległ okres odroczenia wypłat wynagrodzenia zmiennego z 3 do 4 lat, wypłacanego osobom objętym Polityką wynagradzania, o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku.

W 2017 roku w związku z koniecznością dostosowania wewnętrznych regulacji do Rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dn. 6 marca 2017 w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, dotychczasowa Polityka Stałych i Zmiennych Składników Wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym Członków Zarządu, w Deutsche Bank Polska S.A., została przekształcona w Politykę Wynagradzania z uwzględnieniem Stałych i Zmiennych Składników Wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, w tym członków Zarządu, w Deutsche Bank Polska S.A.

W kwietniu 2019 roku uległ zmianie min. okres odroczenia wypłat wynagrodzenia zmiennego z 4 na 3 lata jednocześnie wprowadzając 12 miesięczny okres retencji dla części odroczonego wynagrodzenia zmiennego wypłacanego w instrumentach finansowych. Zmiany miały na celu ujednoczenie podejścia w ramach Grupy DB oraz spełnienie wymogów wynikających z przepisów prawa.

W 2020 roku nastąpiła kolejna aktualizacja zapisów Polityki w zakresie: doprecyzowania zasad dot. przyznania i realizacji odroczonego wynagrodzenia zmiennego dla byłych pracowników, zmiany wzoru używanego do wyliczenia wartości jednostki dla części wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentów finansowych. Dodatkowo został zatwierdzony nowy załącznik nr 4 do Polityki określający wewnętrzny wzór do wyliczenia wysokości ewentualnych odpraw uznaniowych dla Risk Takers, do listy Risk Takers z Grupy 1 zostały włączone stanowiska Członków Rady Nadzorczej.

W odpowiedzi na komunikat Komisji Nadzoru Finansowego z kwietnia 2020 roku mówiący o działaniach banków w zakresie wypłaty wynagrodzenia zmiennego w obliczu pandemii Covid-19 Zarząd Banku zlecił wykonanie dodatkowej, wewnętrznej analizy w celu potwierdzenia czy możliwe i konieczne jest wdrożenia jakichkolwiek zmian w zakresie obowiązującego w Banku podejścia do przynania i wypłaty Risk Takers wynagrodzenia zmiennego. Wewnętrzna analiza została następnie zweryfikowana przez zewnętrznego doradcę z firmy Deloitte z finalnym podsumowaniem, że obowiązująca w Banku Polityka Wynagradzania prezentuje wystarczająco konserwatywne podejście do wypłaty wynagrodzenia zmiennego (bardziej niż wymagane minimum), szczególnie w obszarze okresu odraczania, dlatego wprowadzania jakichkolwiek zmian w świetle komunikatu KNF i pandemii Covid-19 nie jest konieczne. Komitet ds. Wynagrodzeń potwierdził dokument przygotowany przez Deloitte, a Rada Nadzorcza zatwierdziła go w grudniu 2020 roku.

W 2020 roku w skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodził:

- w okresie od 01.01.2020 r. do 27.09.2020 r.

- 1) Pan Joerg Bongartz
- 2) Pani Ina Bandemer
- 3) Pan Hubert Pandza

- w okresie od 28.09.2020 r. do 31.12.2020 r.

- 1) Pan Joerg Bongartz
- 2) Pan Hubert Pandza
- 3) Pan Wiesław Thor

Do zadań Komitetu należy:

- ustalanie warunków zatrudnienia Członków Zarządu określonych w umowie o pracę, kontrakcie menadżerskim lub innej umowie;
- wydawanie opinii na temat obowiązującego w Banku systemu wynagrodzeń, w tym w szczególności monitorowanie wysokości i składników wynagrodzeń;
- monitorowanie i wydawanie opinii na temat Polityki wynagradzania kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz szczególną dbałością o długoterminowe dobro Banku oraz interes udziałowców Banku;
- opiniowanie i monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Deutsche Bank Polska S.A. z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń odbywają się nie rzadziej niż raz w roku. Posiedzenia Komitetu mogą być zwołane przez Przewodniczącego Komitetu lub z inicjatywy Członka Rady Nadzorczej oraz na wniosek Zarządu Banku. W 2020 roku odbyło się sześć posiedzeń Komitetu ds. Wynagrodzeń.

Informacje na temat powiązania między wynagrodzeniem a wynikami

Deutsche Bank Polska S.A. realizuje lokalną politykę wynagradzania, z uwzględnieniem oraz w połączeniu z polityką wynagrodzeń Grupy DB, celem spójnego zarządzania ryzykiem i ograniczeniem konfliktu interesów.

Polityka wynagradzania wspiera ostrożne i stabilne zarządzania ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz w sposób szczególny dba o długoterminowe dobro Banku, interes akcjonariuszy, inwestorów i jego udziałowców.

Całkowite wynagrodzenie jest podzielone na składniki stałe i zmienne. Stałe składniki winny stanowić na tyle dużą część łącznego wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia.

W przypadku osób zatrudnionych na Stanowiskach Kierowniczych, podstawą do określenia wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena efektów pracy każdej osoby na Stanowisku Kierowniczym objętej Polityką wynagradzania oraz danej jednostki organizacyjnej, z uwzględnieniem 3-letniego horyzontu oraz wyników Banku. Do oceny indywidualnych efektów pracy stosuje się kryteria finansowe oraz niefinansowe z uwzględnieniem poziomu ryzyka związanego z tymi efektami. Kryteria te powinny być obiektywne i uwzględniać jakość zarządzania Bankiem oraz długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Przy czym, wynagrodzenie zmienne kierowników komórki audytu wewnętrznego, komórki ds. zarządzania ryzykiem braku zgodności, komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem i sprawy kadrowe, jest niezależne od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Wyplata wynagrodzenia zmiennego jest finansowana i wypłacana ze środków Banku i jest niezależna od wyników podmiotu dominującego Banku lub grupy, do której należy Bank.

Najważniejsze informacje dotyczące kształtowania wynagrodzeń

Wysokość zmiennej części wynagrodzenia osób zajmujących Stanowiska Kierownicze zależy od wyników ich oceny indywidualnej, wyników jednostki organizacyjnej i wyników całego Banku. Indywidualna ocena dokonywana jest w oparciu o obowiązujący w Banku proces oceny pracowniczej. Wysokość części zmiennej wynagrodzenia corocznie jest przedmiotem analizy Komitetu ds. Wynagrodzeń pełniącego funkcję konsultacyjno-doradczą dla Rady Nadzorczej.

W przypadku osób zajmujących Stanowiska Kierownicze wymienione w załączniku nr 3 pkt. 1 do Polityki, o szczególnie istotnym wpływie na profil ryzyka Banku (dalej: „Risk Takers z Grupy 1”), jeśli kwota wynagrodzenia zmiennego w danym roku przekroczy tzw. kwotę wolną od odroczenia, wówczas stosowane jest odroczenie - co najmniej - 40% nadwyżki ponad kwotę wolną od odroczenia. Co najmniej 50% odroczonego wynagrodzenia zmiennego wypłacana jest w instrumentach finansowych, co stanowi zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku.

Możliwość realizacji odroczonej płatności w danym roku jest uzależniona od spełnienia między innymi następujących kryteriów:

- osiągnięcia przez Bank zysku za poprzedni rok;
- pozytywnej oceny efektów pracy danej osoby zajmującej Stanowisko Kierownicze uwzględniającej 3-letni horyzont,

uwzględniając ewentualne sytuacje wyjątkowe nie związane z podstawową działalnością Banku, które wpływają na wartość jednostki instrumentu finansowego stosowanego w Banku w przypadku wynagrodzenia odroczonego w formie instrumentów finansowych.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Tomasz Kowalski

imię i nazwisko

Prezes Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Magdalena Rogalska

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Zbigniew Bętkowski

imię i nazwisko

**Członek Zarządu
Osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg
rachunkowych Banku**

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Piotr Gemra

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Piotr Pawłowski

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/ funkcja

Podpisano
kwalifikowanym
podpisem
elektronicznym

Warszawa, dnia 28 maja 2021 roku